

Genesis

No Nakasiknan No Lobong

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

No chakey na batahen Genesis, ki “siniknanan.” Do dyaya libro, ibahey naw maynamot do nakaparswa no tābo lobongaya, iyaw siniknanan tawo kan no siniknanan da a maygatos, no kalidyalidyatan dan tawotawo do lobongaya, kan no katratar ni Āpo Dyos so tawotawo sigon do kalinteg kan karahet da.

Iyaw Genesis, ki maparin a maycharwa do dadwa kapartis. Do kapitolo 1-11, ki naibahey a maynamot do nakaparswa no lobong kan iyaw damdāmo paw a pakaistoryaan tawo. Ari dyaw maynamot da Adan kan Eba, Kain kan Abel, Noyi kan layos, kan iyaw Atoy do Babilonya.

Do kapitolo 12-50, ki myan dyaw pakaistoryaan dan damdāmo paw a kapoonan dan Israelita. No manōma, ki si Abraham a iya, ki mayit so kapanganohed kan matodyo di Āpo Dyos. Somarono, ari a naibahey iyaw pakaistoryaan maynamot do pōtot naw a si Isaak, kan iyaw apōko naw a si Jakob a napangaranan so Israel. No chakey na batahen Israel, ki nachigabbo do Dyos. Naibahey paw asa poho saw kan dadwa a pōtot ni Jakob a siraw nangrogayan dosi saw a tribo no Israelita. Ari dyaw pakaistoryaan Jose a pōtot ni Jakob, kan siraw napariparin dyirad familyayan Jakob a naynamotan nakangay daw a minyan do Egipto.

Aran naitolas dya libro iyaw maynamot do pakasaritaan tawotawo, ki no kasisitaan a ibahey na, ki iyaw maynamot do pinarin ni Āpo Dyos. Do siknanaanayan nya libro, ki ipaneknek na a si Āpo Dyos namarswa so lobongaya, kan do pandanaya, ki myan kari a nāw ni Āpo Dyos a mangipaboya so kapachipangdidiw na dyirad tawotawo na. Si Āpo Dyos a masanyib a naibahey a kasisitaan do intīrwaya a libro, ki iyaw mangokom kan mangdosa siras mamarin so marahet. Iya paw no mapalongo kan mangsi-dong dyirad tawotawo na.

No Naychakarwan No Nya Libro

No Nakaparswan Lobong Kan Tawotawo 1:1-2:25

No Nakasiknan Gatos Kan Kalidyatan 3:1-24

Si Adan A Nandad Noyi 4:1-5:32

Si Noyi Kan Iyaw Layos 6:1-10:32

Iyaw Atoy Do Babilonya 11:1-9

Si Sem A Nandad Abram 11:10-32

Sa Abraham, Isaak, Kan Jakob 12:1-35:29

Siraw Kapotōtan Esaw 36:1-43

Si Jose Kan Siraw Kakakteh Naw 37:1-45:28

Siraw Israelita Saw Do Egipto 46:1-50:26

Genesis

No Nakaparswa No Lobong

¹ Do nakapamarswaw ni Āpo Dyos so hanyit kan lobong,*

* **1:1 1:1** Sal. 102:25; Jn. 1:1-3, 10; Kol. 1:15-16; Heb. 1:2; Pal. 4:11

² abaw potar no lobongaya, as kan abo paw mimyan na. Oltimo so kasari do dawri, as kan natonep pa tabo do magpapalot a kelsang no ranom. As no Ispirito no Dyos,[†] ki nāw na sinalokoban hapotaw no ranom.

³ Ki do dawri, inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Myan pakono sedang.” Ki nyeng a myan sedang a akmas inchirin naw.

⁴ Do nakaboyaw no Dyos so sedang, naboya na maganay. Sinpangan na, pinaysyay naw sedangaw kan saryaw.

⁵ Iyaw sedangaya, ki pinangaranan nas “Maraw,” as iyaw saryaya, ki pinangaranan nas “Mahep.” Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw manōma araw.

⁶ Katayokan nawri, inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Myan pakono kademdeman[‡] a mapaytawas ranom tan myan dadwa yanan ranom.”

⁷ Pinarin ni Āpo Dyos kademdeman a mapaytawa so ranom tan myan do tohos kan myan ranom do ibaba. Ki oyod a naparin iyaw inchirin naw.

⁸ No mapaytawa so ranom, ki pinangaranan nas “Kademdeman.” Sinpangan na, homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chadadwa narana karaw.

[†] **1:2 1:2** “No Ispirito no Dyos” mana “no panakabalin no Dyos” mana “no salawsaw a yapod Dyos.” Do chirin Hebreo, salawsaw kan ispirito, ki asa chirin. [‡] **1:6 1:6** No inanohdan dan Jodyo, ki iyaw kademdeman, ki akmau nalotog a rakoh a sabak. Nyaya sabak, ki balaten naw ranom do hanyit a mangay a omlayos so tana.

⁹ Inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Mayrarapa sa pakono ranomaya a myan do ohbo no kademde-manaya do asa yanan tan myan mabkoh a yanan.” Ki oyod a namarin.Š

¹⁰ Pinangaranan ni Āpo Dyos so “Tana” iyaw mabkohaw a yanan, as iyaw nayrarapaya a ranom, ki pinangaranan nas “Tāw.” As do nakaboyaw sya no Dyos, naboya na maganay.

¹¹ Sinpangan na, inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Patobohen pakono no tanaw tabo a kita no tomobo a myan so botoh kan kayokayo a omsi.” Ki oyod a namarin.

¹² Dawa, pinahtot no tanaw tabo a kitan mohamoha a myan so botoh kan siraw kayokayo a myan so asi. Do nakaboyaw sya no Dyos, naboya na maganay.

¹³ Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chatatdo narana karaw.

¹⁴ Sinpangan na, inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Maparin pakono saw soho do hanyit tan myan mapaysyay so maraw kan mahep tan myan pakailasinan so siknanan araw, bohan,* kan awan.

¹⁵ Magranyag sa do hanyit tan masedangan lobongaya.” Ki oyod a namarin.

¹⁶ Dawa, pinarin ni Āpo Dyos dadwa rarakoh a soho. Iyaw mayīyitaw, ki araw a magranyag an maraw, kan iyaw makapkapsotaw, ki bohan a magranyag an mahep. Pinarin na paw bitohen saw.

Š **1:9 1:9** 2 Ped. 3:5 * **1:14 1:14** “Bohan” mana “mangina a araw a kaidayāyaw so Dyos.”

17 On, pinangay sa ni Āpo Dyos do hanyit a mangsedang so lobongaya

18 tan magranyag sa do maraw kan mahep a mapaysyay so sedang kan sari. As do nakaboyaw sya ni Āpo Dyos, naboya na maganay.

19 Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chapat narana karaw.

20 Minirwa inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Myan pakono do ranom aro a matatarek a kitan mabyay, as kan myan pakono do tohos tabo a kita no manomanok.”

21 Dawa, pinarswa ni Āpo Dyos siraw rarakoh saya a nabyay do tāw kan tabo a parswa a mayhodyihodyi do ranom. Pinarswa na pa saw tabo a kitan manomanok. As do nakaboyaw sya no Dyos, naboya na maganay.

22 Binindisyonan na sa tabo, as nakaibahey na sya dyirad myanaw do ranom a mayparo sa tan apnohen daw tāw. Komwan inbahey na dyirad manomanok saw a mayparo sa.

23 Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chadadima narana karaw.

24 Inchirin ni Āpo Dyos a kāna, “Myan pakono do tanaw tabo a kitan mabyay a maywam kan bolaw kan siraw komayakayab do tana.” Ki naporin nyaya.

25 On, pinarswa no Dyos bolaw saw a binyay sigon do kita da kan siraw maywam saw a binyay sigon do kita da. Pinarswa na paw komayakayab saw do tana sigon do kita da. As do nakaboyaw sya no Dyos, ki naboya na maganay.

26 Katayoka na, binata ni Āpo Dyos a kāna, “Sichangori, parinen taw tawo, ki parinen ta akma dyaten. Torohan ta sa so toray da do tabo a among do tāw, manomanok do tohos, kan tabo binyay a maywam kan bolaw do hapot no tanaya, as kan siraw tabo komayakayab do tana.”

27 Do dawri, pinarswa ni Āpo Dyos tawo a akma dya.† Pinarswa na sa mahakay kan mabakes.‡

28 Ki binindisyonan na sa, as binata na a kāna, “Mayparo kamo tan omyan sanchiw kapotōtan nyo saw do tabo a yanan do lobongaya a mangi-toray siras among do tāw, manomanok do tohos, kan kāda mabyay a naparswa a makayam kan komayakayab do tana.

29 Itoroh ko dyinyo tabo a kitan tomobo a manoroh so botoh kan tabo a kitan kayokayo a may-asi a chabyay nyo.

30 Ki itoroh ko do tabo binyay a maywam kan bolaw, kan do tabo a manomanok, as kan do tabo komayakayab do tana, iyaw tametamek saya kan bohobohong no tomobo saya a nawriw chabyay da.” Ki naparin nyaya.

31 Do nakaboyaw no Dyos so tabo pinariparin na saya, naboya na a taywara a maganay.

Homnabas mahep kan myan danaw mabekas. Iyaw nyaw chanem narana karaw.

† 1:27 1:27 Akma dya a myan so toray dyirad tabo binyay, kan akma dya a myan so kapangtokto kan kapakaawat. ‡ 1:27 1:27 Mt. 19:4-5; Mk. 10:6-7

2

¹ Do dawri, iyaw hanyitaya kan tanaya kan tabo mimyan da, ki tayoka dana.

² Do chapapito naw a karaw, naynahah si Āpo Dyos, ta napakabos na tabo nakapamarswa na.*

³ Binindisyonan naw chapapito naw a araw, as pinatarek naw nawri a araw a masisita. Ta iyaw nawri a araw, nakapakabos na so tabo a nakapamarswa na.

⁴ Komwan pakasaritaan nakaparswa no hanyitaya kan tanaya.

No Minoyongan No Eden

Do nakaparswa ni Āpo[†] a Dyos so hanyitaya kan tanaya,

⁵ abaw tomnobo do tanaya, kan abaw botoh a tomnobo, ta ari na pad pinachimoy, kan ari pa abo magarado so tana.

⁶ Ki myan ranom[‡] a tominbod a mapaybabasa so hapot no tana.

⁷ Katayoka na, nanghap si Āpo a Dyos so tana, as nakapotar na sya a tawo.§ Sinpangan na, inyalop naw angesaw no byay do momodan naw no pinotar naw, ki nanyeng a natorohan so byay na.

* **2:2 2:2** Heb. 4:4, 10 † **2:4 2:4** Iyaw chirin a Āpo a maynana rarakoh a litra, ki “Yahweh” do chirin Hebreo, as kan no chakey na batahen, ki “Yaken a Dyos.” ‡ **2:6 2:6** “Ranom” mana “layos” mana “asngaw.” § **2:7 2:7** Do chirin Hebreo, no chirin a tana kan chirin a tawo, ki nagistayan pariho so oni. 1 Kor. 15:45

⁸ Do dāya,* pinarin ni Āpo a Dyos asa minoyongan do Eden.† Dawriw pinangayan nas nyaya tawo a pinotar na.

⁹ Pinatobo daw ni Āpo a Dyos tabo a kita no mapipintas a kayokayo a may-asi so magaganay. Ki do hobokaw no minoyongan, myan dadwa kayo. Iyaw asaw, ki manoroh so byay a abos pandan. Iyaw somarono, ki manoroh so kapatak so maganay kan marahet.‡

¹⁰ Myan oksong a minoyog do Eden a mapaybabasa so minoyonganaw. Nawriw mapagla so mohamoha kan kayokayo daw, as iyaw nawri a oksong, ki naysisyay a nayparin dana apat so simang do gaganaw no minoyongan.

¹¹ Iyaw manōmaw a simang na, ki mayngaran so Pison a moyog do omdibon tana a Habila.

¹² Do dyaw pakaboyan so kagaganayan a balitok kontodo nyichit a pakayapwan mangingina a bangbanglo, kan myan paw mapapateg saw a bato daw.

¹³ Iyaw chadadwaw no simang na, ki mayngaran so Gihon a moyog do omdibonaw do tana a Kos.§

¹⁴ Iyaw chatatdo naw, ki mayngaran so Tigris a moyog do dayāen Asirya, as iyaw chapataw no simang na, ki mayngaran so Oprates.

¹⁵ On, do Minoyongan no Eden, pinangayan ni Āpo a Dyos so nyaya tawo a mahakay tan

* **2:8 2:8** “Do dāya,” ki tanatana a dayāen Jodya mana Israel.

† **2:8 2:8** Esek. 28:13, 31:8 ‡ **2:9 2:9** Mana “kapatak so tabo.”

§ **2:13 2:13** No tana a Kos, ki do nasyon a Sodan do Aprika mana siraw tana do abagātanen no Egipto mana iyaw adan a pagāryan no Kasit do Babilonya.

paganayen na kan aywanan na.

¹⁶ Inbilin nad mahakayaw a kāna, “Maparin mo a kanen aran āngo a asin kayokayo do dyaya,

¹⁷ malaksid do asyayan kayo a makaitoroh so kapatak so maganay kan marahet. Ta do arawaw a kakan mo sya, nailonod ka na a madiman.”

¹⁸ Sinpangan na, binata ni Āpo a Dyos, “Maganay aba an maychatanyi iyaw mahakayaya. Pamarin kos omno a kasmang a somidosidong sya.”

¹⁹ Do dawri, siraw tabon kitan binyay kan manomanok a pinotar ni Āpo a Dyos a yapod tana, ki inyangay na sa do mahakayaw tan chiban na an āngo ipangaran na dyira. Sigon do inbahey naw do katakatayisa, ki nawri danaw ngaran da. Komwan nakapayngaran da tabo.

²⁰ Do dawri, pinangaranan na san mahakayaw tabo a manomanok kan binyay, ki abaw nachich-wasan a makasidong do mahakayaw a kasmang na.

²¹ As dawa, pinakaycheh ni Āpo a Dyos iyaw mahakayaw a nandad nakapaynepdep na. Sinpangan na, nanghap so asad taglang no mahakayaw, as nakapayamonyit nas nanghapan naw sya.

²² Pinarin na mabakes iyaw taglangaw a inhap nad mahakayaw, as nakayangay na sya di Adan.

²³ Sinpangan na, binata no mahakayaw,

“Aysa! Ari danayaw kasmang ko. Iyaw tohang na, ki yapod tohang ko. Iyaw asi na,

ki yapod asi ko. Dawa, ipangaran ko
‘mabakes,’* ta yapo dyaken a mahakay.”

²⁴ Dawa, nyaw paynamotan na karwan mahakay
āmang kan ānang na an machikabahay. Tan
komwan, komplito kapayrapa da kan baket na,
as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo
a pamilya.†

²⁵ Pariho sa nakalābos mahakayaw kan
mabakesaw, ki aba dyiraw kasnek.

3

No Kasiknan Tawo a Maygatos

¹ Do dawri, iyaw boday, ki kasisikapan dyirad
tabo a nabyay a pinarin ni Āpo a Dyos. Inyahes
na do mabakesaw a kāna, “Oyodori a binata no
Dyos dyinyo a dyi nyo a kanen aran āngo a kitan
asin kayo do minoyonganaya?”

² Ki tominbay mabakesaw a kāna, “Engga, ta
pinalobosanaw yamen ni Āpo Dyos a koman so
aran āngo a asin kayo do dyaya a minoyongan,

³ malaksid do kayowaw a myan do hobok naya,
ta baywan na. No inbahey ni Āpo Dyos dyamen,
ki an koman kamis asin nawri a kayo mana aran
tod namen a masalid, madiman kaminchi.”

⁴ Ki initbay no bodayaw a kāna, “Pi! Taywaran
madiman kamo?”

⁵ Komwan binata no Dyos dyinyo, ta chapatak
na do oras a makakan kamos nawri a asin kayo,

* **2:23 2:23** No chirin a mabakes kan mahakay do Hebreo, ki
nagistayan mayengay so oni † **2:24 2:24** Mana “mayparin dana
sa a asa inawan.” Mt. 19:5; Mk. 10:7-8; 1 Kor. 6:16; Epe. 5:31

ki mayparin kamonchi a masirib a akma dya a makapatak so maganay kan marahet.”

⁶ Do nakaboyaw no mabakesaw so kapintas no kayowaw kan kaganay no asi naw a kanen, binata na do aktokto na a oyod a maganay an mayparin sa a masirib. As dawa, namoyis so asyaw no kayo, as nakakan na sya. Do nakatayoka naw a komninan, tinorohan naw lakay naw, dawa, kinan na.

⁷ Do nakatayoka daw a komninan, nanyeng a natorohan sa a dadwa so kapakapatak, kan natonngan da a silalābos sa. Do dawri, napay-tatachip sa so bohobohongaw no kayowaw a mayngaran so igos a pinangolib das inawan da.

⁸ Do kamakoyāb danaw, nadngey daw kayasakasaw ni Āpo a Dyos a mayam do minoyonganaw, ki tomnayo sa do kayokayo saw daw.

⁹ Ki tinawagan Āpo a Dyos mahakayaw a kāna, “Adan, āngo pachichibeng mo daw?”

¹⁰ Tominbay mahakayaw a kāna, “On, ata, nadngey kwaw kayasakas mo do minoyonganaya, ki mamō ako dyimo, kan tomnayo ako, ata, silalābos akwaya.”

¹¹ Ki inyahes ni Āpo a Dyos dya a kāna, “Sino nangibahey a silalābos ka? Komninan kawris asyaw no kayo a inbilin ko dyimo a dyi mo a kanen?”

¹² “On, ata, iyaw mabakesaya intoroh mo a rarayay ko, iyaw nanoroh dyaken so asin kayo a kinan ko,” initbay no mahakayaw.

¹³ Ki inyahes ni Āpo a Dyos do mabakesaw a kāna, “Āngo ta pinarin mo komwan?”

“On, ata, inallilaw naw yaken bodayaw, dawa, komninan ako,” binata no mabakesaw.

No Kaikeddeng Ni Āpo Dyos So Dosa

¹⁴ Sinpangan na, binata ni Āpo a Dyos do bodayaw a kāna, “Dosaen koymo maynamot do dya pinarin mo. Arwaro abay a mangay dyimo kan siraw tabo no binyay a maywam kan bolaw. Dawa, yapo sichangori, bodek mo naw payamen mo, as ahbek danaw kanen mo mandad kadiman mo.

¹⁵ Paysin-ipsoken konchinyo kan nyaya mabakes, as nāw danchi a maysin-iipsok no kapotōtan na kan kapotōtan mo. On, padesdesen anchi no kapotōtanaya no mabakes oho mo, ki sonyiten monchiw toben naw.”

¹⁶ As binata na do mabakesaw a kāna, “Paypalidyaten ko kaynyin do kapagpasikal no kapaymanganak mo. On, padidiwan koymo so kaynyin no kapaymanganak mo. Ki aran komwan, alit nanchi a katngan mwabaw lakay mwaya, kan itorayan nanchimo.”

¹⁷ As binata na do mahakayaw a kāna, “Inanohdan mo inbaheyaya ni baket mo, kan kinan mo asi no kayo a baywan ko a kanen mo. Maynamot do dya pinarin mo, abayen konchiw tana. Dawa, yapo sichangori a mandad kadiman mo, machita maytarabako ka so marahmet tan myan manawob a chabyay mo.

¹⁸ Patobohen nanchin tanaw manolok kan malidyat a yayten a tamek. Koman kanchis dāwa no tametamek a imoha mo.

¹⁹ Maynannget kanchi a maytarabako so marahmet do tanaya tan myan chabyay mo

mandad kapaybidi mod nakayapwan mo a tana a nakaparinan mo. Yapo kad tana, dawa, maybidi kanchi a tana.”

²⁰ Eba* iyaw inpangaran Adan† so baket naw, maynamot ta iyaw ānang dan tabo tawotawo.

²¹ Ki namarin si Āpo a Dyos so laylay a yapod lalat no binyay, as pinaylaylay na sa Adan kan Eba.

No Nakapaksyat Da Adan Kan Eba Do Minoyongan

²² Sinpangan na, binatan Āpo a Dyos a kāna, “Changori, myan danaw kapakapatak no tawo so maganay kan marahet a akma dyaten. Dawa, palobosan ta saba a koman so asin kayo a manoroh so byay tan dyi sa mabyay a abos pandan.”

²³ Dawa, binoyaw san Āpo a Dyos sa Adan kan baket na do Minoyongan no Eden, as pinaytarabako na sa do tana a nakapotaran no mahakayaw.

²⁴ Do nakakaro daw do Eden, do mangket do dāya no minoyonganaw, inpabantay ni Āpo a Dyos dyirad sibibyay saw a parswa‡ kan napangay so asa somgesged a apoy a akmay ispada a nāw na somalasalap do aran dino a pakayapwan tan abo makapaypasngen do kayowaw a makaitoroh so byay.

* **3:20 3:20** No oni no Eba do Hebreo, ki nagistayan parihas do oni no “sibibyay.” † **3:20 3:20** No chakey na batahen Adan do Hebreo, ki “tawo.” ‡ **3:24 3:24** Eks. 25:18-20; Esek. 1:5-13; Pal. 4:6-9

4

Sa Kain Kan Abel

¹ Do dawri, do nakapayoknod daw da Adan kan Eba, ki nabogis baket na. Ki do nakapaymanganakaw ni Eba so anak na a mahakay, binata na a kāna, “Maynamot do sidong ni Āpo, ki natorohan ako so anak ko a mahakay.” Dawa, Kain* inpangaran na.

² Ki minirwa dana naymanganak si Eba so asa mahakay, as pinangaranan nas Abel. Nayparin si Abel a magpaspastor so binyay, as nayparin si Kain a maymohamoha.

³ Do nakapaypahabas no araw do nakapaytarabakwaw ni Kain, inhap naw kadwanaw a āpit na, as nakaidāton na sya di Āpo.

⁴ Ki si Abel, inhap naw kagaganayan saw a katotonngan a orbon karniro na, as nakaparti na sya, as nakahap nas kagaganayanaw a asi kan taba da, as nakaidāton na sya di Āpo. Nahwahok si Āpo di Abel kan iyaw dāton naw.†

⁵ Ki chinahwahok nabas Kain kan iyaw dāton naw. Dawa, naychadangedanget si Kain do oltimo a soli na.

⁶ Do dawri, binata ni Āpo di Kain a kāna, “Āngo ta makasoli ka? Āngo ta maychadangedanget ka?

⁷ An pinarin mo maganay, ki masoyot kabawri?‡ Maynamot ta namarin kas marahet,

* **4:1 4:1** Iyaw oni no Kain do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan chirin a “nahap.” † **4:4 4:4** Heb. 11:4 ‡ **4:7 4:7** Mana “rinawat ko naw dāton mwaya.”

ki akmas marongsotaw a binyay gatos mo a om-dadaan a mangranggas dyimo. Chakey naymo a itorayan, ki machita abāken mo.”

⁸ Sinpangan na, binata ni Kain di ādi nas Abel a kāna, “May ta do hakawan.”[§] Do kayan daranaw do hakawan, kinelbat na a diniman si Abel.

⁹ Ki do dawri, inyahes ni Āpo di Kain a kāna, “Dino yanan ādi mos Abel?”

Initbay ni Kain a kāna, “Katen, mo Āpo. Taywaran yaken mangaywan so ādi kwaw?”

¹⁰ Ki binatan Āpo dya a kāna, “Taywara marahet pinarin mwaya! Iyaw raya no ādi mo a nachikneb do tanaya, ki akmay machipak-pakaāsi dyaken a bahsen koymo.

¹¹ Sichangori, nabay ka na a mabaywan a homakaw so tanaya a pinakneban mo so rayaw ni ādi mo.

¹² An mohan mo tana, abanchiw maapit mo. Nāw monchi a abos bahay, kan tod ka mayadiyadis do hapotaya no tanaya.”

¹³ Ki binata ni Kain di Āpo a kāna, “Ayya! Taywara danaya so karahmet dosa ko, kan marawa kwabaw nawri.

¹⁴ Ayya! Boyawen mo na yaken do dya tana kan do salapen mo! Tod ako nanchi a mayadiyadis a abos bahay a abos syrto a ngayan do tanaya, kan dimanen danchi yaken aran sino a makaboya dyaken.”

¹⁵ Ki tominbay si Āpo a kāna, “An myan anchiw mangdiman dyimo, maypapitonchi dyaw

[§] 4:8 4:8 Iyaw chirin a “May ta do hakawan,” aba do kadwan saw a manyoskripto do chirin Hebreo.

dosaya a inbahey ko dyimo.”* Dawa, do dawri, pinangayan Āpo so marka† na si Kain tan dya dimanen no aran sino a makabayat sya.

¹⁶ Komnaro si Kain do salapen ni Āpo, kan minyan do tana a mayngaran so Nod‡ do dayāen no Eden.

Siraw Kapotōtan Ni Kain

¹⁷ Do dawri, do nakapayoknod daw da Kain kan baket na, nabogis baket na. Naymanganak so mahakay, ki pinangaranan nas Enok. Do dawri, inrogi ni Kain napatnek so asa idi a pinangaranan nas Enok a ngaran pōtot naw.

¹⁸ Myan pōtot ni Enok a mayngaran so Irad, iyaw āmang ni Mehodyael a āmang ni Metosael a āmang ni Lamek.

¹⁹ Siraw kabahay ni Lamek, ki dadwa sa, sa Ada kan Silla.

²⁰ Inyanak ni Ada si Jabal a iyaw kapoonan dan magpaspastor saw so binyay, kan minyan sa do tolda.

²¹ Si Jobal, no ngaran no ādi na mahakay. Ki iyaw kapoonan dan tabo a magtoktokar so arpa kan pīto.

²² As si Silla, inyanak na paw mahakay a si Tobal Kain. Si Tobal Kain, ki manyichipo so matatarek a kitan riminta a yapod bronsi kan pasek. Si Naama, ki kakteh a mabakes ni Tobal Kain.

* **4:15 4:15** Mana “Dimanen konchiw papito a tawo a yapod pamilya na a pamahsan ko.” † **4:15 4:15** Esek. 9:4, 6 ‡ **4:16 4:16** No chakey na batahen Nod do chirin Hebreo, ki “mayadiyadis.” Iyaw nya tana, ki chapatak taba an dino yanan na.

²³ Inpangas ni Lamek dyirad baket na saw a k̄ana,

“Inyom Ada kan Silla, adngeyen nyo pa yaken. Diniman ko asa baro maynamot ta pinaynyinan naw lang yaken.

²⁴ An sino mangdiman di Kain, maypapitonchi dyaw dosa, ki no mangdiman dyaken, ki maypapitonchi a poho kan papito dyaw dosa.”[§]

Sa Set Kan Enos

²⁵ Mirwa nayoknod sa Adan kan baket na, ki nabogis baket na. Naymanganak so mahakay, kan binata ni Eba a k̄ana, “Tinorohan yaken ni Āpo Dyos so anak a mahakay a tadin Abel a diniman ni Kain.” Dawa, pinangaranan nas Set.*

²⁶ Myan pōtot ni Set a mahakay a pinangaranan nas Enos. Do dawri, rinogyan tawo maydasal di Āpo do kaidaydāyaw da sya.

5

Siraw Kapotōtan Ni Adan

(1 Kron. 1:1-4)

¹ Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Adan. Do nakaparswaw ni Āpo Dyos so tawo, pinarswa naw tawo a akma dya.

[§] **4:24 4:24** Mana “An sino mangdiman di Kain, papitonchi a tawo madiman a bahes ni Kain. Ki an sino mangdiman dyaken, papito a poho kan papito madiman.” * **4:25 4:25** Iyaw oni no Set do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan “natorohan.”

² Pinarswa na sa mahakay kan mabakes. Binindisyonan na sa, kan pinangaranan na sas “Tawo.”*

³ Do nakapagtawen ni Adan so 130, myan pōtot na mahakay a akma dya a pinangaranan nas Set.

⁴ Yapod nakaiyanak ni Set, nabyay pas Adan so 800 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

⁵ Nadiman si Adan do nakapagtawen nas 930.

⁶ Do nakapagtawen ni Set so 105, myan pōtot na a mahakay a si Enos.

⁷ Yapod nakaiyanak ni Enos, nabyay pas Set so 807 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

⁸ Nadiman si Set do nakapagtawen nas 912.

⁹ Do nakapagtawen ni Enos so 90, myan pōtot na a mahakay a si Kenan.

¹⁰ Yapod nakaiyanak ni Kenan, nabyay pas Enos so 815 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

¹¹ Nadiman si Enos do nakapagtawen nas 905.

¹² Do nakapagtawen ni Kenan so 70, myan pōtot na a mahakay a si Mahalalel.

¹³ Yapod nakaiyanak ni Mahalalel, nabyay pa si Kenan so 840 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

¹⁴ Nadiman si Kenan do nakapagtawen nas 910.

¹⁵ Do nakapagtawen ni Mahalalel so 65, myan pōtot na a mahakay a si Jared.

* 5:2 5:2 Gen. 1:26-27

¹⁶ Yapod nakaiyanak ni Jared, nabyay pa si Mahalalel so 830 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

¹⁷ Nadiman si Mahalalel do nakapagtawen nas 895.

¹⁸ Do nakapagtawen ni Jared so 162, myan pōtot na a mahakay a si Enok.

¹⁹ Yapod nakaiyanak ni Enok, nabyay pas Jared so 800 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

²⁰ Nadiman si Jared do nakapagtawen nas 962.

²¹ Do nakapagtawen Enok so 65, myan pōtot na mahakay a si Matosalem.

²² Yapod nakaiyanak ni Matosalem, ki nāw ni Enok a intalek byay na di Āpo Dyos do irahem no 300 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

²³ No bidang no tawen a nakabyay na, ki 365 a tawen.

²⁴ Do dawri, maynamot ta nāw na naybibyay a monot do chakey no Dyos, naychihat a abo daw, ta inhap dana ni Āpo Dyos.†

²⁵ Do nakapagtawen Matosalem so 187, myan pōtot na mahakay a si Lamek.

²⁶ Yapod nakaiyanak ni Lamek, nabyay pas Matosalem so 782 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

²⁷ Nadiman si Matosalem do nakapagtawen nas 969.

²⁸ Do nakapagtawen ni Lamek so 182, myan pōtot na mahakay.

† 5:24 5:24 Heb. 11:5

²⁹ Pinangaranan nas Noyi, kan binatan Lamek a kāna, “Iyaw nyaya adekey, ki manoroh anchi dyaten so kapangahwahok do marahmet a tarabako ta do tanaya a inabay ni Āpo.”

³⁰ Yapod nakaiyanak ni Noyi, nabyay pas Lamek so 595 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

³¹ Nadiman si Lamek do nakapagtawen nas 777.

³² Do nakapagtawen ni Noyi so 500, myan pōtot na tatdo a mahahakay: sa Sem, Ham, kan Japet.

6

No Karahet No Tawo

¹ Do dawri, naypayparo saw tawotawo do intiro a lobong, kan nayparo nayanak a mababakes.

² Ki myan saw naparswa* a yapo do hanyit a nakaboya so kapipintas dan nya mababakes a anak no tawo. Dawa, inhap da saw chinakey daw a binaket.

³ Ki binatan Āpo a kāna, “No ispirito ko a intoroh ko do tawotawo, ki ipalōbos kwaba a omyan dyira a abos pandan, ta tawo sa lang. Makayapo sichangori, mabyay pa saba so masororok kan 120 a katawen.”

⁴ Do dawri a chimpo kan somarsarono pa, myan saw siganti do tanaya a anak dan mababakes saw a binaket dan naparswaw a yapod hanyit. As siraw nyaya anak da do

* **6:2 6:2** Do chirin Hebreo, ki “siraw anak no Dyos a mahahakay.”

kaychowa pa, ki nagdindinamag kan matotored sa a tawo.

⁵ Naboya ni Āpo a taywaraw karahet no tabo tawotawo do tanaya, kan aba polos naktokto da a maganay, an dya maynana marahet.

⁶ Maynamot do dyaya, chinaliday ni Āpo nakapamarswa nas tawotawo do tanaya, kan oltimeo a chinaynyin aktokto na.

⁷ As dawa, binata ni Āpo a kāna, “Abohen ko saw nya tawotawo a pinarswa ko do tanaya. Ki tawo aba lang, an dya siraw tabo a kitan binyay, siraw komayakayab do tana, kan siraw manomanok, ta chinaliday ko nakaparswa ko sira.”

⁸ Ki do dawri, do nakaboyaw ni Āpo si Noyi, ki nahwahok.

Si Noyi

⁹⁻¹⁰ Nyaw pakasaritaan ni Noyi. Tatdo saw pōtot na a mahahakay: sa Sem, Ham, kan si Japet. Do dawri a chimpo, si Noyi lang malinteg a tawo, ta pinarin naw chakeyaw ni Āpo Dyos.

¹¹ Ki an maynamot do tawotawo do tanaya, ki oltimeo sa so karahet do salapen no Dyos, kan do aran dino, ki matatangsit sa kan abaw linteg dyira.

¹² On, naboya ni Āpo Dyos tabo tawotawo do tanaya, ki malit sa do makabābabaw a dadakay da a nachikneb do marahet.

¹³ Sinpangan na, binata ni Āpo Dyos di Noyi a kāna, “Naoma ako naya do taywaraya karahet da no tawotawo saya. As dawa, ikeddeng ko na a abohen ko tabo tawotawo do tanaya. On,

abohen ko tabo nabyay, ta nakneb danaw tanaya do matatangsit a abos linteg a kaparin da.

¹⁴ Ki imom Noyi, mamarin kas biray, kan osaren mo saw mahnyi a kayo. Mamarin kas kwarto na sa do irahem, as kolaan mos arkitlan do irahem kan hapot naw.

¹⁵ Parinen mo a 133 a kamitro kanaro na, as 22 a kamitro kawbong na, kan 13 a kamitro katohos na.

¹⁶ Mamarin kas atep na, kan payan mos 44 a sintimitro do payawan atep kan dyindyin na. As no katohos na, parinen mo a tatdo a kasagonodan, as pangayan mos pantaw na do bakrang naw.

¹⁷ Layosen konchiw tanaya tan mabo saw tabo sibibyay a parswa. Madiman sanchiw tabo a omanges do hapotayan tana.

¹⁸ Ki machitolag ako dyimo. Anchan tayoka danaw birayaw, somakay kamo kan baket mo kan siraw tatdwaw a anak mo kan siraw babaket da saw.

¹⁹⁻²⁰ Apen mod birayaw asa magparis a mahakay kan mabakes do tabo a kita no binyay, tabo a kita no manomanok, kan tabo a kita no komayabkayab do tana tan mabyay sa.

²¹ Manghap ka pas tabo a kita no mākakan a machita monchi a chabyay nyo kan siraw binyay saw," binata ni Āpo.

²² Pinarin Noyi a tabo inbilinaw ni Āpo dya.

7

No Layos

¹ Binata ni Āpo di Noyi a kāna, “Somdep kamo na a asa kapamilyaan do birayaya, ta naboya ko a imo lang malinteg do tanaya sichangori a chimpo.

² Mangyonot kas taypipito a mahahakay kan mababakes do kāda binyay a naibidang a mada-los a maparin a idāton, ki asa lang a kaparis iyonot mo a mahakay kan mabakes do kāda binyay a dya naibidang a madalos.

³ Komwan pa a mangyonot kas taypipito a mahahakay kan mababakes do tabo a kita no manomanok. Parinen mo nyaya tan mabyay sanchiw tabo kita no binyay kan manomanok, as maymanganak sanchi do hapotayan tana.

⁴ Ta do chapapito naw anchi a karaw somiknan sichangori, chimoyen konchiw lobongaya do apat a poho a karaw kan apat a poho a kahep tan madiman sa tabo nabyay a pinarswa ko.”

⁵ Tinongpal ni Noyi iyaw tabo inbilinaw no Āpo dya.

⁶ Nagtawen si Noyi so 600 do kasiknan layos do tanaya.

⁷ Do dawri, somindep si Noyi kan baket na, siraw anak naw kan siraw babbaket da saw tan maiditchan sad layos.

⁸⁻⁹ Tabo kita no binyay kan manomanok kan no komayakayab sa do tana, madalos kan dya maibidang a madalos, ki nangay sa di Noyi, as tayisa sa kaparis a nachirayay di Noyi a somindep do biryaw a akmas inbilinaw ni Āpo Dyos.

¹⁰ Oyod, do chapapito naw a karaw, somniknan danaw layos do tanaya.

¹¹ Do chanem naranaw a gasot a katawen no kabyay ni Noyi, do chadadwa naw a bohan, do chaasa poho na kan papito a karaw, naychihat sa napaboswang tabo a akbod a rarakoh do taw kan do irahem no tana. On, akmay napakaro ombalataw so ranom do hanyit, ta nachimoy so mawyas,

¹² as naw na mayit chimoy do apat a poho a karaw kan mahep.

¹³ Do dawri a araw, do kasiknan danaw no chimoy, somnakay sa Noyi kan baket na, siraw tatdwaw a anak da a sa Sem, Ham, kan si Japet, kan siraw babbaket da saw do birayaw.

¹⁴ Nachirayay dana sa lomnogan tabo a kita no nabyay do hapotayan tana, maywam kan bolaw, tabo a kita no komayakayab do tana, kan tabo a kita no manomanok.

¹⁵ Tayisa a kaparis do kada kita no sibibyay a parswaw, somindep do birayaw a nachirayay di Noyi.

¹⁶ Komwan pinarin da akmas inbilin ni Apo Dyos di Noyi. Somindep dana sa, as katayoka na, inanban Apo iyaw pantawaw no biray.

¹⁷ Do dawri, nalayos so apat a poho a karaw, ki nayparahem ranom a nandad nakaihataw no birayaw.

¹⁸ On, naypayparahem ranomaw do tanaya, as kan nachilyod danaw birayaw do hapotaw no ranom.

¹⁹ Naw na tinongtong no ranomaw naypayparahem mandan natonep dana saw katotohosan saw a tokotokon.

²⁰ Naypayparahem pa a nandad nakarapit nas

papito a kamitros so katwatohos kan totok daw no katotohosan saw a tokotokon.

²¹ Nahmes sa tabo nabyay a parswa do hapotayan tana, siraw manomanok, binyay a maywam kan bolaw, siraw komayakayab do tana, kan tabo a tawotawo.

²² On, nadiman a tabo myan so anges do hapotayan tana.

²³ Inabo ni Āpo tabo sibibyay do hapotayan tana: tawotawo, binyay, siraw komayakayab do tana, kan siraw manomanok. Ki sa Noyi dana lang nabyay kan siraw rarayay naw do birayaw.*

²⁴ Nāw na pa natonep no tanaya do irahem no 150 a karaw.

8

No Tawsan Layos

¹ Nawayakan aba ni Āpo Dyos sa Noyi kan tabo binyay saw a kinayrayay dad birayaw. Dawa, pinaysasalawsaw ni Āpo Dyos a nawri danaw siniknanan nakain-īnot no ranomaw a minelda.

² Nagsardeng danaw ranomaw a tominbod do irahem no tana, as kan nahangan dana, ta naseraan danaw pakayapwan naw no ranom.

³ In-īnot a mineldaw ranomaw a mandan tayokaw no 150 a karaw.

⁴ Ki do nakapakarapit no asa poho kan papito a karaw do chapapito naw a bohan,* nakabat birayaw do asa tokon do tokotokon saw do tana no Ararat.

* **7:23 7:23** Mt. 24:37-39; 1 Ped. 3:20; 2 Ped. 2:5 * **8:4 8:4** Gen. 7:11

⁵ Naypaypadekey ranomaw, as do manōmaw a araw no chaasa poho naranaw a bohan, nakachibaw totok saw no tokotokonaw.

⁶ Napahabas pa so apat a poho a karaw, as nakapanyiwang ni Noyi do pinarin naw a bintan no biray,

⁷ as nakapangari na so asa kak, ki naybidi aba, ta nāw na somnayasayap a naydidibon a mangnanaya so kayachi no ranomaw.

⁸ Sinpangan na, napasayap pas Noyi so boyit tan chiban na an nayachan danaw ranomaw,

⁹ ki abaw naboyan boyitaw a adnan na, ta natonep pa no ranom iyaw tanaw. Dawa, naybidiw boyitaw do birayaw, as kan pinabidi ni Noyi do irahem.

¹⁰ Do dawri, napahabas si Noyi so papito pa karaw, as nakari na minirwa so boyitaw.

¹¹ Ki naybidi dya do kapaysarisari, kan nangisem boyitaw so ablak a bohong no olibo. Nyaw nakatonngan Noyi a minelda danaw ranomaw.

¹² As dawa, ninanaya na paw papito pa karaw, as nakapasayap narana minirwa so boyitaw, ki naybidi paba dya.

¹³ Do chanem naranaw a gasot kan asa a katawen no kabyay ni Noyi, do manōmaw a araw no manōma bohan, nayachan danaw ranom. Rinakrak ni Noyi iyaw atepaw no birayaw a nangtalamadan nas tana, ki naboya na makey dana mabkohan.

¹⁴ Do chadadwa naranaw a poho kan papito a araw do chadadwa naw a bohan, nabkohan dana golpiw tana.

15-16 Binata ni Āpo Dyos di Noyi a kāna, “Mohbot kamo na kan baket mo, as kan siraw anak mwaya kan siraw babbaket da saya.

17 Pahtoten nyo sa tabo manomanok, tabo binyay saya, kan tabo komayakayab saw do tana tan maymanganak sa, kan mayparo sa do hapotayan tana.”†

18 Dawa, gominchin si Noyi kan si baket na, as kan siraw anak da saw a mahahakay kan siraw baket da saw.

19 Tabo saw binyay, komayakayab do tana, kan manomanok, ki minohbot sa do birayaw sigon do kapapayngay daw a kita.

No Kapanoroh Ni Noyi So Dāton

20 Napatnek si Noyi so pangidātonan na di Āpo, as nakahap na so tayisa dyirad maibidangaw a madalos‡ a binyay kan manomanok, as nakasosoh na sira§ do pangidātonanaw tan idāton na di Āpo.

21 Ki do nakangotaw sya ni Āpo, chinadaw na. Dawa, binata na do aktokto na, “Abayen ko pabanchi a polos tanaya maynamot do pinariparin no tawo, ta chapatak ko a marahet aktokto da a yapod kadēkey da. Dimanen ko pabanchi a polos a tabo sibibyay a parswa a akmas pinarin kwaya.

22 Mandanchan machipandaw tanaya, nāw narananchi a myan chimpo no kapaymoha kan chimpo no kapagapit. Masaw a myan chimpon

† 8:17 8:17 Gen. 1:22, 28 ‡ 8:20 8:20 Leb. 11:1-47 § 8:20 8:20 Iyaw binyay mana manomanok a idāton da, ki machita manma maparti, madalosan, kan malalat. Sosohan da golpiw inawan na, as aba polos mabidin do asi naw a kanen danchi no tawo.

kahanebneb kan chimpon kakohat, chimpon rayon kan chimpon ammyan, maraw kan mahep.”

9

No Kapachitolag No Dyos Di Noyi

¹ Ki binindisyonan ni Āpo Dyos sa Noyi kan siraw anak naw a mahahakay. Binata na dyira a kāna, “Mayparo kamo tan omyan sanchiw kapotōtan nyo saw do tabo a yanan do tanaya.*

² Tabo a binyay, manomanok, komayakayab do tana, kan among, ki chamo danchinyo a tawo, ta inyonchiw mangitoray so tabo a nabyay do tanaya.

³ Sichangori, maparin nyo sa ichan a tabo nya, ta itoroh ko dyinyo a chabyay nyo a akmas nakaitoroh kwaw dyinyo so magla saya mohamoha do nakarahan.†

⁴ Maganay sa tabo a ichan malaksid do karni a myan pas raya. Baywan ko, ta no raya, ki nawri danaw yanan byay.‡

⁵ Aran sino a mangdiman so tawo, ki madosa anchi. As an mangdiman binyay so tawo, ki machita pa madiman.

⁶ On, no aran sino a mangdiman so kapayngay na tawo, ki dimanen anchi no kapayngay na tawo, ta an maynamot do tawo, ki pinarin ko a akma dyaken a Dyos.

⁷ “As inyo, mayparo kamo tan omyan sanchiw kapotōtan nyo saw do tabo a yanan do tanaya.”

* **9:1 9:1** Gen. 1:28 † **9:3 9:3** Gen. 1:29-39 ‡ **9:4 9:4** Leb. 17:10-14; Ara. 15:20

⁸ Binata pa no Dyos di Noyi kan siraw anak naw a mahahakay a kāna,

⁹ “Sichangori, machitolag ako dyinyo kan siraw kapotōtan nyo saw

¹⁰ kan tabo a sibibyay a parswa, siraw manomanokaw kan binyayaw a siraw tabo a rarayay nyo a minohtot do birayaw.

¹¹ Nyayaw tolag ko dyinyo: Ikari ko a pirwahan ko pabanchi a dimanen so layos tabo nabyay, as polos a apabanchiw layos a mangrarayaw so intīro a tana.

¹² On, as kan tan maboya iyaw abos pandan a nakapachitolag ko dyinyo kan siraw sibibyayaya a parswa,

¹³ ki pangayen ko karirang ko do kademdeman, ta nyaw pakaboyan anchi so nakapachitolag ko dyinyo a myan do tanaya.

¹⁴ Kāda paykonemen ko do kademdeman, as mohtot karirangaya,

¹⁵ naknakmen konchi iyaw kari kwaya dyinyo kan siraw binyay saya a iyaw kabo dananchi a polos no layos a mangdiman so tabo nabyay.

¹⁶ Kāda mohtot karirangaya do kademdeman, chiban konchi, as manakem konchiw abwayas pandan a nakapachitolag ko do tabo a sibibyay a parswa do tanaya.”

¹⁷ Binata pa no Dyos di Noyi a kāna, “Nyaw pakaboyan ko so nakapachitolag ko do tabo a sibibyay a parswa do tanaya.”

Si Noyi Kan Siraw Anak Naw

18 Siraw anakaw ni Noyi a mahahakay a minohbot do birayaw, ki sa Sem, Ham, kan Japet. Si Ham, ki āmang ni Kanaan.

19 Siraw nya tatdo a anak ni Noyi, ki siraw kapoonan dan tabo a tawo do tanaya.

20 Do dawri, si Noyi, ki asa maymohamoha, as iyaw nanoma a naymoha so aro a obas.

21 Myan naypisa a mininom so palek no obas, ki nabok. Dawa, naybahabahas, as nakapakaycheh na do tolda naw a silalābos.

22 Do dawri, pinakakdekden ni Ham a āmang ni Kanaan si āmang na a silalābos, ki minohtot a yangay na inbahey dyirad dadwaw a kakakteh na.

23 Ki do nakadngey daw sya da Sem kan Japet, sigida nanghap sas ayob, as nakapakekeh da sya, kan tomnadyichokod sa a somindep. Do dawri, inayoban da, kan minididit saba tan dyi da maboya si āmang da a silalābos.

24 Sinpangan na, do nakapakaosawaw ni Noyi, natonngan naw pinarinaw dya ni Ham.

25 Dawa, binata na a kāna,
“Mabay pakononchiw kapotōtan Kanaan, kan mayparin sa pakononchi a adipen dan kapotōtan kakakteh naw.

26 Maidayaw si Apo a Dyos ni Sem! As iyaw kapotōtan ni Kanaan, ki adipen danchi no kapotōtan Sem.

27 Payparahawahen pakono no Dyos tana dan kapotōtan saw ni Japet, as omyan sanchi a machisit dyirad kapotōtan ni Sem. Siraw kapotōtan Kanaan, ki mayparin pa adipen no kapotōtan Japet.”

²⁸ Do nakatayokaw no layos, nabyay pa si Noyi so 350 a katawen.

²⁹ Nadiman do nakapagtawen nas 950.

10

Siraw Kapotōtan Dan Anakaw Ni Noyi (1 Kron. 1:5-23)

¹ Siraw anakaw a mahahakay ni Noyi a sa Sem, Ham, kan Japet, ki myan pōtot da a nayanak do nakatayokaw no layos.

² Siraw kapotōtan ni Japet, ki siraw tawotawo a Gomer, Magog, Maday, Jaban, Tobal, Mesek, kan Tiras.

³ Siraw kapotōtan ni Gomer, ki siraw tawotawowaw no Askenas, Ripat, kan Togarma.

⁴ Siraw kapotōtan ni Jaban, ki siraw tawotawowaw no Elisa, Tarsis, Sipros, kan Rodes.

⁵ Siraw nya tabo a kapotōtan ni Japet, ki kapoonan dan omyanaw do payis no kanayan kan siraw porporwaw. Minyan sa do bokod da saw a grupo do matatarek a tana, as kan myan bokod da a kapaychirin.

⁶ Siraw kapotōtan ni Ham, ki siraw tawotawo no Kos, Egipto, Pot, kan Kanaan.

⁷ Siraw kapotōtan ni Kos, ki siraw tawotawo no Seba, Habila, Sabta, Raama, kan Sabteka. Siraw kapotōtan a mahahakay ni Raama, ki siraw tawotawowaw no Sheba* kan Dedan.

* **10:7 10:7** Do chirin Hebreo, maytarek “Seba” a siraw kapotōtan ni Kos kan “Sheba” a siraw kapotōtan ni Raama.

⁸ Si Nimrod, ki asa kapotōtan ni Kos. Iyaw nanoma a nagdinamag a mabileg a machigobat do tanaya.

⁹ Maynamot do sidong ni Āpo, nayparin a maganay a manganop. Dawa, nyaw nakayapwan panyinyirinaya a, “Payparinen pakono ni Āpo a maganay a manganop a akmas Nimrod.”

¹⁰ Do dāmo, no pagāryan ni Nimrod, ki nairaman Babel, Erek, kan Akkad. Tabo nya, ki myan do tana no Babilonya.

¹¹ Yapo do dawri a tana, nangay si Nimrod do Asirya, kan iyaw napatnek siras syodadaw a Ninebe, Rehobot-ir, kan Kala.

¹² Pinatnek na paw Resen do payawan no Ninebe kan Kala, iyaw rakohaw a syodad.†

¹³ Siraw kapotōtan ni Egipto, ki siraw tawotawo no Lydia, Anam, Lehab, Napto, kan

¹⁴ siraw tawotawo no Patros, Kaptor, kan Kaslo a nakayapwan dan Pilisteo.

¹⁵ Siraw kapotōtan saw ni Kanaan, ki sa Sidon,‡ iyaw katotonngan, kan Het a ādi na,

¹⁶ kan siraw tawotawo saw a Jeboseo, siraw Amorreo, siraw Gergeseo,

¹⁷ kan siraw Hebeo, siraw Arkeo, siraw Sineo,

¹⁸ siraw Arbadeo, siraw Semareo, kan siraw Hamateo. Naychawpit saw nyaya do bokod da a grupo a yapod kapotōtan ni Kanaan.

† **10:12 10:12** Masigorādo aba an iyaw syodad no Kala mana Resen mana Ninebe iyaw kararakohan kan kasisitaan. Ki siraw naibaheyaya a apat a syodad, ki nayparin a asa rakoh a syodad. Jon. 3:3 ‡ **10:15 10:15** “Sidon” mana “siraw Sidoneo a tawotawo.”

19 As no tana dan kapotōtan ni Kanaan, ki yapod Sidon a nandad Gerar do abagātan a masngen do Gasa, as kan nandad Sodoma, Gomorra, Adma, kan Seboyim do dāya a masngen do Lasa.

20 Siraw nya kapotōtan Ham, ki minyan sa do bokod da saw a grupo do matatarek a tana, as kan myan bokod da a kapaychirin.

21 Si Sem, ki iyaw ākang ni Japet,§ as kan iya paw kapoonan dan tabo Eber mana Hebreo saw a tawotawo.

22 Siraw pōtot ni Sem a mahahakay, ki sa Elam, Assor, Arpaksad, Lod, kan Aram.

23 Siraw pōtot a mahahakay ni Aram, ki sa Os, Hol, Gitir, kan si Mesek.

24 Si Arpaksad, ki āmang ni Sela a āmang ni Eber.

25 Siraw pōtot a mahahakay ni Eber, ki dadwa sa. Iyaw asa, ki mayngaran so Peleg,* ta do dawri a chimpo, naycharwaw tawotawo do tanaya.† As no kakteh na, ki mayngaran so Joktan.

26 Siraw kapotōtan ni Joktan, ki siraw tawotawo no Almodad, Selep, Hasarmabet, Jera,

27 Hadoram, Osal, Dikla,

28 Obal, Abimael, Sheba,

29 Opir, Habila, kan Jobab. Sira tabo, ki kapotōtan ni Joktan.

30 Iyaw yanan da, ki yapod Mesa a mandad Separ do dāya, kan paytokotokonan nawri a taña.

§ 10:21 10:21 Mana “Si Sem a iyaw ākang na, ki si Japet.”

* 10:25 10:25 Iyaw oni no Peleg do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan “maycharwa” mana “maysyay.” † 10:25 10:25 Mana “naysisyay tanatana do tanaya.”

³¹ Siraw nyaw kapotōtan ni Sem, ki minyan sa do bokod da saw a grupo do matatarek a tana, as kan myan bokod da a kapaychirin.

³² Siraw nya a naibahey, ki tabo sa, ki kapotōtan sa ni Noyi do bokod da a grupo kan tana. Katayokan layosaw, tabo saw grupo do tanaya, ki nakayapo sad anak saw a mahahaky ni Noyi.

11

No Kasiknan Matatarek A Kapaychirin

¹ Do dawri a chimpo do katayokaw no layos, ki asā paw kapaychirin dan tabo tawotawo do tanaya.

² Do nakalongo daw do dāya, ki nakarapit sa do asa tanap do tana no Babilonya a do dawri danaw naybahayan da.

³ Sinpangan na, nagtotolag sa, as nakabata da sya a kon da, “Mamarin tas ladrilyo, as kاسوب ta sya mandan matwa.” Dawa, myan ladrilyo da a pamatnek da kan arkitlan a pamagdedeket da so ladrilyowaw a pinarin da.

⁴ Do dawri, inpangas da, “Ngay, sichangori, mamarin tas asa syodad a myan so atoy a makarapit do hanyit tan magdindinamag tad tabo tawotawo, as kan tan dyi ta maychawpit do tanaya.”

⁵ Sinpangan na, naypabodis si Āpo a yapod hanyit tan chiban naw syodad daw kan iyaw makarangaw a atoy a pinarin dan nawri a tawotawo.

⁶ Ki binata ni Āpo a kāna, “Asayaw kapagplano dan nyaya tawotawo, ta asayaw chirin da. Nya

parinen da, ki kasiknan da pa, as kan mahay aba as maparin darananchiw aran āngo chakey da parinen!

⁷ Ngay, gomchin ta, kan tatarken taw kapaychirin da tan dyi sa magkakaawātan.”

⁸ Dawa, pinaychawpit sa ni Āpo do intīro a tana, kan natongtong da paba a pinatnek iyaw no syodad daw.

⁹ Napangaranan nyaya syodad so Babel,* ta dyaw pinaychawawan ni Āpo so kapaychirin tawotawo, as kan yapo sa dyaw pinaychawpit naw a tawotawo do tanaya.

*Siraw Kapotōtan Ni Sem A Nandad Abram
(Gen. 10:21-26; 1 Kron. 1:24-27)*

¹⁰ Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Sem. Dadwa katawen nakayapod katayokaw no layos, magtawen si Sem so 100 do dawri, ki myan pōtot na a mahakay a si Arpaksad.

¹¹ Yapod nakayanak ni Arpaksad, nabyay pas 500 a katawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

¹² Do nakapagtawenaw ni Arpaksad so tatdwa poho kan dadima, myan pōtot na a mahakay a si Shela.

¹³ Yapod nakayanak ni Shela, nabyay pas 403 a katawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

¹⁴ Do nakapagtawen ni Shela so tatdwa poho, myan pōtot na mahakay a si Eber.

* **11:9 11:9** Iyaw oni no chirin a Babel do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan “maychawaw.”

15 Yapod nakayanak ni Eber, nabyay pas 403 a katawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

16 Do nakapagtawen Eber so tatdwa poho kan apat, myan pōtot na a mahakay a si Peleg.

17 Yapod nakayanak ni Peleg, nabyay pas 430 a katawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

18 Do nakapagtawen Peleg so tatdo a poho, myan pōtot na a mahakay a si Reo.

19 Yapod nakayanak ni Reo, nabyay pas 209 a katawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

20 Do nakapagtawen Reo so tatdo a poho kan dadwa, myan pōtot na a mahakay a si Serog.

21 Yapod nakayanak ni Serog, nabyay pas 207 a katawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

22 Do nakapagtawen Serog so tatdo a poho, myan pōtot na a mahakay a si Nahor.

23 Yapod nakayanak ni Nahor, nabyay pas 200 a katawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

24 Do nakapagtawen Nahor so dadwa poho kan sasyam, myan pōtot na a mahakay a si Tera.

25 Yapod nakayanak ni Tera, nabyay pas Nahor so 119 a tawen. Myan pa saw kadwan a pōtot na mahahakay kan mababakes.

26 Do nakapagtawen Tera so papito a poho, myan tatdo a pōtot na a mahahakay a sa Abram, Nahor, kan Haran.

²⁷ Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Tera a āmang ni Abram, Nahor, kan Haran. Si Haran, ki āmang ni Lot.

²⁸ Nadiman si Haran do nakayanakan naw a tana a do syodad a Or do tana a Babilonya do kayan paw a mabyay ni Tera a āmang na.

²⁹ Kinabahay ni Abram si Sarai. Kinabahay ni Nahor kaanakan naw a si Milka a anak ni Haran a āmang pa ni Iska.

³⁰ As si Sarai, ki hopes, dawa, abaw anak na.

³¹ As si Tera, inhap na si Abram a anak na, kan si Lot a apōko na a anak ni Haran, kan si Sarai a manogang na a baket no anak naw a si Abram, as nasa sa a komnaro do Or do Babilonya, ta mangay sa do tana a Kanaan. Ki sakbay a nakarapit sa do Kanaan, narapit daw tana a Haran, as minyan sa daw.

³² Do dawriw nakadimanan ni Tera do naka-pagtawen naw so 205.

12

No Katawag No Dyos Si Abram

¹ Sinpangan na, binata ni Āpo di Abram a kāna, “Karwan mo tana mwaya kontodo saw kakabagyan mo saya kan bahay ni āmang mo, as kangay mo do tanaw a ipaboya konchi dyimo.*

² Torohan konchimo so aro a kapotōtan, as mayparo sanchi mandan mayparin sa asa rakoh a nasyon. Bindisyonan konchimo, as matonngan anchin tabo a tawotawo

* **12:1 12:1** Ara. 7:2-3; Heb. 11:8

ngaran mo tan mabindisyonan sanchiw tawotawo a maynamot dyimo.†

³ Bindisyonan konchiw tawo a mangbindisyon dyimo, as abayen konchiw mangabay dyimo. An maynamot dyimo, bindisyonan konchiw tabo tawotawo do tanaya.”‡

⁴ Dawa, do nakapagtawen nas papito a poho kan dadima, komnaro si Abram akmas inbاهشaw ni Āpo dya do idi a Haran a niyanan na, ki nachirayay dya si Lot.

⁵ Inhap ni Abram si Sarai a baket na, si Lot a kaanakan na, kan tabon warawara a chinpeh da, kan siraw adipen da saw a inhap da do Haran, kan insiknan daw nangay do tana no Kanaan.

Do nakapakarapit daw do tana a Kanaan,

⁶ nayam si Abram a nandad nakapakarapit nad masngen do idi a Sikem do yanan nagdindinamagaw a kayo ni More.§ Do dawri a chimpō, omyan pa saw Kananeo a tawo do dawri a tana.

⁷ Do kayan daw do dawri, napaboya si Āpo di Abram, as nakabata na sya a kāna, “Mo Abram, nya tana, ki itoroh konchi dyira do kapotōtan mo

† **12:2 12:2** Mana “tan bata danchin tawotwo a, ‘Bindisyonan pakono no Dyos yaken a akmas Abram.’ ” mana “tan osaren danchin tawotawo ngaran mo a pagkari.” ‡ **12:3 12:3** Mana “Akdawen anchi dyaken no tabo nasyon pamindisyon ko dyira a akmas nakabindisyon ko si Abram.” Gen. 18:18; 22:18; 26:4; 28:14; Ara. 3:25; Gal. 3:8 § **12:6 12:6** Siraw Kananeo a tawo a minyan do dawri a tana a Kanaan, ki inanohdan da a myan saw anyito a omyan do kayokayo. Dawa, napatnek saw papadi daw so pagdaydayawan da do dawri a kayo. No chakey na batahen More, ki “maistro” mana ngaran no asa tawo.

saw.” Dawa, namarin si Abram so pangidātonan na di Āpo a napaboya dya.

⁸ Katayoka no nawri, nayam a nagpaabagatan do paytokotonanaw do mangket do dāya no idi a Betel. Sinpangan na, nagtolda sa do payawan Betel kan Ai. No Betel, ki mangket do laod, as no Ai, ki mangket do dāya. Do dawri, pinarin ni Abram pangidātonanaw, as nakadaydayaw na si Āpo.

⁹ Sinpangan na, tinongtong ni Abram mayadiyadis do yanan kan naypakwan do Negeb do abagātanaw no Kanaan.

Sa Abram Do Egipto

¹⁰ Do dawri a chimpo, myan nakapaychapteng da do Kanaan a tana. Ki maynamot ta naypangay danaw aptengaw, tinongtong ni Abram naypakwan do abagātanaw a mangay do Egipto, kan minyan daw so dēkey a chimpo.

¹¹ Do kasngen naranaw do Egipto, inbahey ni Abram di Sarai a baket na a kāna, “Ay, chapatak ko a asa ka mapintas a mabakes.

¹² Anchan maboya daymo no taga Egipto saw, batahen danchi a kabahay koymo, kan dimanen danchi yaken. Ki imo, ki sigorādo a imonchiw mabyay.

¹³ Dawa, ibahey monchi dyira a maykakteh* ta, ah, tan maynamot anchi dyimo, palobosan danchi yaken a mabyay! Tan komwan, maganay anchiw kaparin da dyaken.”

* **12:13 12:13** Oyod a maykakteh sa. Gen. 20:12

¹⁴ Sinpangan na, do nakapakarapit dad Egipto, naboya dan taga Egipto saw a mapintas sawen baketaw ni Abram.

¹⁵ Siraw opisyalis saw do palasyo, ki naboya da pa, kan inpadāyaw dad āryaw kapintas naw. Do nakadngeyaw sya no āryaw a matawagan so Paraon, inpahap nas Sarai do palasyo tan kabahayen na.

¹⁶ Maganay pinarin no āryaw di Abram maynamot di Sarai. Tinorohan nas aro a karniro kan kalding, baka, asno, kamilyo, kan adipen a mahahakay kan mababakes.

¹⁷ Ki maynamot ta inhap no āryaw si Sarai, pinaganyit ni Āpo āryaw kan siraw myan saw do palasyo na, kan sinsinan abaw nya ganyit.

¹⁸ Dawa, inpatawag no āryaw si Abram, as nakaiyahes na sya a kāna, “Āngo pinarin mo dyaken? Āngo ta dyi mwa inbahey a baket mo?”

¹⁹ Āngo ta inbahey mo a kakteh mo, kan ninonolay mwa inhap ko baket mwaya? Ni! Cha dyaw baket mwaya. Apen mo na, as komaro kamo na sigida!”

²⁰ Do dawri, binilin no āryaw soldado na saw a rarayanan da sa Abram a komaro do Egipto. Dawa, nanyeng da rinarayanan sa Abram kan baket na a minohbot. Inhap sa tabon Abram warawara naw.

13

No Kapaysyay Da Abram Kan Lot

¹ As dawa, nagpaammyānan si Abram do kahtot naw do Egipto kontodo si baket na kan tabo warawara da, as nakakwan dad Negeb do

abagātanenaw no Kanaan. Nachirayay dyira si Lot a kaanakan na.

² Do dawri, oltimos kabaknang si Abram, ta aro saw binyay na kan aro paw pirak na kan balitok na.

³ Komnaro sa Abram kan rarayay na saw do Negeb, kan nayadiyadis sa so yanan do kalongo daw do Betel a nandad nakarapit das logaraw a payawan no Betel kan Ai a nagtoltoldaan da do nakarahan.

⁴ Dawri paw namarinan naw so nangidātonan na. As dawa, minirwa dana nagdaydayaw di Āpo do dawri a yanan.

⁵ Do dawri, si Lot a nachirayay di Abram, ki myan bokod na sa karniro, kalding, kan baka, as kan myan bokod na pamilya kan adipen na saw.

⁶ Mayengay sa dadwa a aros binyay do asaw a yanan. As dawa, nanawob abaw pagpastwan daw an nāw da mayrapa.

⁷ Nawriw nanghapan na a pirmiw kapaydidi-man dan magpaspastor da saw da Abram kan Lot. Do dawri a chimpo, myan pa sa daw tawotawo saw a Kananeo kan Pereseo a omyan do dawri a tana a pagpastwan da Abram.

⁸ Sinpangan na, binata ni Abram di Lot a kāna, “Imom Lot, magkabagyan ta. Dawa, dyi ta pakono a palobosan a myan kaynyin aktokto ta a maynamot do kapaydidiman dayan adipen ta saya ah.

⁹ Maganaganay āno an maysyay ta na? Mamidi ka an dino chakey mo a pamangketan, ta marahawayaw tanaya. An chakey mo iyaw myan do

kaholi, mangay akod kawatan. Mana an chakey mo kawatan, kaholiw kwanan ko.”

¹⁰ Chiniban a mapya ni Lot, ki naboya na maganay kawyog no ranomaw do intīrwaw a marahawa a tanap no Jordan a mandad Soar a akmas plataraw no minoyonganaw ni Āpo do Eden mana akma do tanaw do Egipto. Komwan platar no syodad no Sodoma kan Gomorra do sakbayaw no kararayaw syan Āpo.

¹¹ Dawa, pinidi ni Lot intīrwaw a tanap no Jordan, kan kominwan do mangket do dāya. Komwan nakapaysyay da Abram kan Lot.

¹² Sa Abram, ki nabidin sa do Kanaan. Ki sa Lot, ki minyan sa do masngenaw do syodad saw a myan do tanapaw, as nagtolda sa do masngen do Sodoma.*

¹³ Ki do dawri, oltimo a karahet dan tawotawo saw daw, kan taywaraw kapaygaygatos da do salapen ni Āpo.

No Kangay Ni Abram Do Hebron

¹⁴ Ki do dawri, do nakakarwaw ni Lot, bi-nata ni Āpo di Abram a kāna, “Yapod yanan mwaya sichangori, chiban mo tabo a tana do omdibon mwaya, iyaw myanaw do ammyānan, do abagātan, as kan iyaw myan do dāya kan do laod.

¹⁵ Tabo a tana a maboya mo, ki dyira mo nanchi a abos pandan kan siraw kapotōtan mo saw.

* **13:12 13:12** Myan dadakay da a abaw masno a pamaaraban da siras binyay da saw. As dawa, pirmi sa mayadiyadis.

16 Torohan ko panchimo so arwaro a kapotōtan. Abanchiw makabidang so kāro da, ta maydaydamnay anchi a bidangan ahbek do tanaya kan siraw kapotōtan mo.

17 Ngay, yangay mwa bidibidyen tan chiban mo iyaw kanaro kan kawbong na, ta iyaw nyaya tana, ki itoroh ko a tabo dyimo.”

18 Do dawri, nayadis si Abram, kan nangay do Hebron a nagtolda do masngenaw do nagdin-dinamagaw a kayokayo ni Mamre.† Dawriw namarinan nas pangidātonan na di Āpo.

14

No Kaisalākan Ni Abram Si Lot

1 Do chimpo daw no apat saw a āri, ki myan gobat. Siraw apat saw a āri, ki sa Amrapel do Babilonya, si Aryok do Elasar, si Kedorlaomer do Elam, kan si Tidal do Goyim.

2 Ginobat daw dadima saw a āri a sa Bera do Sodoma, si Birsā do Gomorra, si Sinab do Adma, si Semeber do Seboyim, kan iyaw āri do Bela mana Soar.

3-4 Siraw dadima saya a āri, ki intorayan sa no gropwaya ni Āri Kedorlaomer so asa poho kan dadwa a katawen. Ki do chaasa poho naranaw kan tatdo a katawen, nagtotolag saw dadima saya a bonggoy a āri a machiribildi do bonggoy daw da Āri Kedorlaomer. As dawa, chinpeh da no dadima saw bōyot daw do Payahosonganaw no Siddim do bīt naw do bata daranayas chang-ori a Nadiman a Tāw.

† 13:18 13:18 Gen. 14:13

⁵ Ki do chaasa poho kan apat a katawen, nangay sa Kedorlaomer kan rarayay na saw a āri kontodo bōyot da saw, as inābak da saw tawotawowaw a Repaim* do Asterot Karnaim, siraw tawotawo a Sosim† do Ham, siraw tawotawo a Emim‡ do Tanap no Kiriataim,

⁶ kan siraw tawotawo a Horeo§ do katokotokonanaw do Edom. Linakatan da sa a nandad Elparan do payis danaw no let-ang.*

⁷ Sinpangan na, naybidi sa do Kades mana Enmispat, ngaran na do kaychowa. Sinakop da tabo tana saw no Amalekita a tawotawo kan siraw Amorreo a tawotawo a minyan do Hasason Tamar.

⁸ As dawa, do dawri, rinaparapa da no aāri no Sodoma, Gomorra, Adma, Seboyim, kan Bela siraw bōyot da saw do Payahosongan Siddim.

⁹ Dawriw nangnanayan das nakagobat daw siras āri saw do Elam, Goyim, Babilonya, kan Elasar. Dawriw nanggobatan das apat saya āri no dadima saya āri.

¹⁰ Do payahosonganaw a paggogobatan da, ki aro saw aridos a napno so birya. Do dawri,

* **14:5 14:5** Siraw Repaim a tawotawo, ki siganti sa a omyan do Kanaan do sakbay no chimpon Abram. Gen. 15:20; Deot. 2:11, 20; Jos. 12:4 † **14:5 14:5** Siraw Sosim a tawotawo, ki siganti sa a akmas siras Repaim. ‡ **14:5 14:5** Siraw Emim a tawotawo, ki siraw dāmo a tawotawo a omyan do tana a Moab (Deot. 2:10-11). Matotoray sa, kan makakarang sa do inawan da. § **14:6 14:6** “Horeo” mana “Horim,” ki siraw tawotawo a nachichwasan do Tokon no Seir do kasakbay no nakapangābak dan tawotawo no Edom. * **14:6 14:6** No mabata a let-ang, ki asa kita no tana a abaw chimoy, kan maychabongbongro tamek.

naābak dadima saya āri. As dawa, do nakapaychapyapayayo daw do dawri a gobat, siraw kadwan saw a soldado dan āri no Sodoma kan Gomorra, nasday sa do aridos saw.† Ki siraw soldado dan kadwanaw a āri, ki nakapayayo sa a kominwan do paytokotokonanaw.

¹¹ Sinpangan na, siraw apataw a āri a nangābak, ki inhap da tabo warawara do Sodoma kan Gomorra kontodo chabyay da saw, as nakakaro da.

¹² Do dawri, pinachahahap da pas Lot a kaanakan ni Abram, kan tabo warawara naw, ta do Sodomaw yanan na.

¹³ Do nakakaro daw, myan nakapagtalaw a asa mahakay a nayyayo a nangibahey di Abram a Hebreo so tabo napariparinaw. Do dawri, omyan si Abram do masngenaw do nagdindinamagaw a kayokayo a dyira ni Mamre a Amorreo a kakteh ni Eskol kan Aner. Nagtotolag saw makakaktehaya kan si Abram a maysinsisidong sa.

¹⁴ Do nakapatakaw sya ni Abram a natiliw si Lot a kaanakan na, chinpeh na saw 318 saw a tawo a nasanay do gobat a nayanak sa a yapo do partidos na. Sinpangan na, linakatan da saw apataw a āri a nandad tana do Dan.

¹⁵ Do kamahep naranaw, pinaychakarwa na saw rarayay naw, as nakadarop das kabōsor da saw, as kan inābak da saw apataw a āri. Dawa, do nakapayayo daw no āri saw, ki linakatan da sa da Abram a nandad nakapakarapit dad Hobah do ammyānan no Damasko.

† 14:10 14:10 Gen. 14:17

¹⁶ Nahap ni Abram tabo sinamsam daw no apataw a āri, kan winayawayaan na pas Lot a kaanakan na, as pinaybidi naw tabo warawara na. Insalākan na paw mababakes saw kan siraw kadwan paw a tawotawo a nabahod.

No Kabindisyon Ni Melkisedek Si Abram

¹⁷ Do nakapaybidi danaw ni Abram do nakaābak naranaw sa Kedorlaomer kan rarayay na saw a āri, ki binayat no āryaw no Sodoma do Tanap no Sabe a napangaranan pa so Tanap no Āri.

¹⁸ Sinpangan na, binayat nas Abram ni Melkisedek a āri no syodad a Salem,[‡] kan iya pa, ki padi no Katotohosan a Dyos. Napantad so tinapay kan arak di Abram.

¹⁹ Binindisyonan na si Abram, as nakabata na so nya a kāna, “Iya pakono Katotohosan a Dyos a iyaw Namarswa so hanyit kan tana, mangbindisyon dyimo, mo Abram.

²⁰ Madaydayaw pakono iyaw Katotohosan a Dyos a nanoroh dyimo so bīleg a nangābak dyirad kabōsor mo saw.” Sinpangan na, no pinarin ni Abram, ki intoroh na dyaw apagkapolwaw no tabo nahap na a kinabaknang dyirad apataw a āri.

²¹ Sinpangan na, binata no āryaw no Sodoma di Abram a kāna, “Dyira mo na tabo nahap mo saya warawara. Iya lang akdawen ko dyimo, ki pabidyen mo saw tawotawo kwaya.”

[‡] **14:18 14:18** No chakey na batahen Melkisedek, ki “Āri no Kinalinteg.” No chakey na batahen Salem, ki “talna” mana “kapyā.” Heb. 7:1-10

²² Ki initbay ni Abram do āryaw no Sodoma a kāna, “Ikari ko di Āpo, iyaw Katotohosanaya a Dyos a iyaw Namarswa so hanyit kan tana a

²³ polos a dyi ako a manghap so aran āngo a dyira mo, aran dēkey a akmas asa kakteb no bolabola mana itan no sapatos. Tan komwan, abanchya polos batan mo sya a, ‘Mabaknang si Abram a maynamot do intoroh ko dya.’

²⁴ An yaken, hapen ko abaw aran āngo. Iya lang kinan darana saya no rarayay kwayaw dyi ko a mapaybidi. Ki siraw rarayay kwaya a somnidong dyaken, torohan mo sa so dyira da, sa Aner, Eskol, kan Mamre.”

15

No Tolag No Dyos Di Abram

¹ Katayoka no nyaya, nagpamata si Abram, kan nadngey na no chirin ni Āpo dya a kana, “Mamo kaba, mo Abram, ta yaken pinakasarapa mo do aran āngo a pakararayawan mo, kan sinsinan abaw bindisyon ko dyimo.”

² Ki tominbay si Abram di Āpo a kāna, “Imom Āpo a Dyos ko, abaw maitoroh no rakohaya bindisyon dyaken an tod ako a madiman a abos pōtot. Ta anchan madiman ako, si Elieser* a taga Damasko, iya lang magtawid so warawara ko.

³ Abaya ngamin intoroh mo dyaken a pōtot ko. Iyayaw asaya dyirad adipen kwayaw magtawid so warawara ko.”

* **15:2 15:2** Si Elieser, ki iyaw katotorayanaw a adipen ni Abram. Gen. 24:2

⁴ Ki nadngey naw atbay ni Āpo dya a kāna, “Si Elieser abanchiw no magtawid, an dyinchya iyaw mismo a pōtot mo a mahakay.”

⁵ Sinpangan na, inyangay ni Āpo si Abram do gagan, as nakabata na sya dya a kāna, “Toman-gay kad tohos, as kapadas mo sya bidangan bitohen saya. Komwan anchiw kāron kapotōtan mo.”†

⁶ Do dawri, nanganohed si Abram do inba-heyaw ni Āpo, kan maynamot do dyaya naka-panganohed na, inbidang ni Āpo a malinteg do salapen na.‡

⁷ Sinpangan na, binata ni Āpo dya a kāna, “Yaken iyaw Dyos a nangihtot dyimo do Or do Babilonya. Itoroh ko dyimo nyaya tana a dyira mo.”

⁸ Ki inyahes ni Abram dya a kāna, “Imom Āpo a Dyos ko, maypāngo kapatak ko sya a dyira ko nyaya tana?”

⁹ Ki tinbay ni Āpo a kāna, “Mangyangay ka dyaken so mabakes a baka, mabakes a kalding, kan mahakay a karniro, kan siraw parihwaw a taytotdo so tawen, as kan manoroh ka pas asa adekey a pahaw kan asa adekey a kalapāti.”

¹⁰ Sinpangan na, inyangay ni Abram do Dyos tabo naibaheyaya. Do dawri, inidyowan ni Abram binyay na saw, kan ginelegel na saw manomanokaw. Binhabhak na saw binyay saw malaksid do manomanok saw, kan binatobatoy na sa so dadwa kabatoy, as kan pinaysasalap na

† 15:5 15:5 Roma 4:18; Heb. 11:12 ‡ 15:6 15:6 Roma 4:3; Gal. 3:6; Sant. 2:23

sa sigon do kakchidaw no kāda binyay tan myan ayaman do hobok naw.

¹¹ Ki myan saw rarakoh a manomanok a ak-may kangkang a domina do karnyaw, ki binoyaw san Abram.

¹² Do kasdep danaw no araw do dawri, pinaynepdep no Dyos si Abram. Ki do naka-paynepdep naw, myan inpaboya no Dyos a oltimos kasari a yanan, kan do dawri, oltimo nakamo na.

¹³ Ki binata no Dyos dya a kāna, “Masigorādo a gan-ganaet sanchiw kapotōtan mo do tana no matarek. Do dawri, mayparin sanchi a adipen, as malidyalityatan sanchi daw so apat a gasot a katawen.

¹⁴ Ki dosāen konchiw nawri a nasyon a mangadipen dyira, as kan anchan ikaro ko sa do dawri a nasyon, aronchiw ahapen da a kinabak-nang.

¹⁵ As imo, matahaman mwabaw nawri, ta matalna anchiw kadiman mo. Tod ka nanchi a machangangay a machonot dyirad simna aāpong mo saw do oltimo a kamalkem mo.

¹⁶ Anchan marapit danaw chapataw a kapotōtan, nawri dananchiw kapaybidi da dya a tana no kapotōtan mo saw, ta dosāen ko sabaw Amorreo a tawo a omyan do dya sichangori a mandad kapaglipyas no angang ko do karahet da. Nawrinchiw kadosa ko sira.”

¹⁷ Do nakasdep danaw no araw, do kasari naranaw, naychihat a myan manghonghob a banga kan somdesdeb a ahoten a mayam do ayamanaw do hobokaw no karni saw.

¹⁸ Do dawri a naporin, do dawri a araw, nachitolag si Āpo di Abram a kāna, “Ikari ko a itoroh ko nyaya tana dyirad kapotōtan mo saw, yapod oksong naw do Egipto a mandad magdindinamagaw a Oksong a Oprates.

¹⁹ Itoroh ko tabo nyaya tana dyira kontodo tana daya no Kineo, Keneseo, kan siraw Kadmoneo,

²⁰ siraw Heteo, siraw Pereseo, siraw Repaim,

²¹ siraw Amorreo, siraw Kananeo, siraw Gerge-seo, kan siraw Jeboseo.”

16

Sa Agar Kan Ismael

¹ Do dawri, abaw pōtot ni Abram, ta hopes pa si Sarai a baket na. Ki myan adipen ni Sarai a asa mabakes a yapod Egipto a mayngaran so Agar.

² Binata ni Sarai di Abram a kāna, “Abayaw intoroh ni Āpo dyaken a anak ko. Maganay āno an oknoden mo si Agar a adipen ko? Ta an mapaymanganak mo, iyanchiw anak naw, ki ibidang ko a anak ta.” Do dawri, ki nakey si Abram do inbaheyaw ni baket na.

³ As dawa, do chaasa poho naw a katawen ni Abram do tana naw a Kanaan, ki inhap ni Sarai a baket na si Agar a adipen na a taga Egipto, as kan intoroh na di Abram, kan nayrapa sa.

⁴ Do dawri, nayoknod sa Abram kan Agar, ki nabogi si Agar. Ki do nakadidiwaw syan Agar a nabogi, ki tod narana dyābat si Sarai.

⁵ Dawa, binata ni Sarai di lakay na a kāna, “Imo akin gatos do kabwayan anyib dyaken

Agar.* Yaken mismo a nanoroh dyimo. Sichangori, maynamot do nakapatak naw sya nabogi, ki ipsok na yaken. Si Āpo pakono mangipaboya an sino dyaten kosto, an imo mana yaken.”

⁶ Ki tinbay ni Abram a kāna, “Ara, ta adipen mwaya! Parinen mo chakey mo dya.” Dawa, linidyalidyat ni Sarai si Agar nandad nakapayayo na.

⁷ Sinpangan na, napaboya iyaw Anghil ni Āpo† di Agar do kayan naw do asaw a akbod do let-ang do rarahanaw a mangay do idi a Sor.

⁸ Ki binata na dya a kāna, “Agar a adipen ni Sarai, dino nakayapwan mo, kan dino kwanan mo?”

Ki tominbay si Agar a kāna, “On, ata, payayowan ko āmo kwaw a si Sarai.”

⁹ Ki binata no Anghil ni Apo dya a kāna, “Maybidi ka kan palobosan mwa iyaw mangitoray dyimo.”

¹⁰ Binata na pa dya, “Torohan konchimo so aro a kamanganakan mo, kan abanchiw mak-abidang sira.

¹¹ Mabogi kas changori, as maymanganak kanchis mahakay. Ki pangaranan monchis Ismael,‡ ta inadngey ni Āpo katanyis mwaw do kalidyatan mo.

¹² Maybibyay anchi a akmay bolaw a asno§ a dya makanawo, as kontraen na sanchiw tabo a

* **16:5 16:5** Mana “Imo makatoneng do madiaya kalidyalidyat dyaken ni Agar.” † **16:7 16:7** Iyaw Anghil ni Āpo, ki asaba a naparswa, an dya Dyos a mismo. Gen. 16:13 ‡ **16:11 16:11** No chakey na batahen Ismael do chirin Hebreo, ki “madngey no Dyos.” § **16:12 16:12** Iyaw bolaw a asno, ki madoldog. Job 39:5-8; Ose. 8:9

tawotawo, as komwan a kontraen danchi iya. As maynamot ta machidiman sa dyaw kakabagyan naw, karwan na sanchi.”

¹³ Dawa, binata ni Agar do aktokto na, “Aysa! Oyodori a naboya ko Dyos a makaboya dyaken, kan aryak paya sibibyay?” Dawa, pinangaranan nas Āpo a naychirin dya so “Dyos a Makaboya.”

¹⁴ Nawriw pinangaranan tawotawo so bobonaw a myan do naypayawanaw no Kades kan Bered so “Bobon No Sibibyay A Dyos A Makaboya Dyaken.”

¹⁵ Sinpangan na, naymanganak si Agar so asa mahakay, kan pinangaranan Abram pōtot naw so Ismael.

¹⁶ Wawaho a poho kan anem a katawen si Abram do dawri.

17

No Kakogit A Pakaboyan So Tolag

¹ Do nakapagtawen Abram so sasyam a poho kan sasyam, napaboya si Āpo dya, as nakabata na sya a kāna, “Yaken, ki iyaw Dyos a Manakabalin do tābo. Manganohed ka dyaken, kan nāw mo a maybibyay do kinalinteg tan abo pakapilawan mo.

² Tan iyaw inkari ko dyimo do nakarahan, ki oyod a tongpalen ko, as kan torohan konchimo so aro a kapotōtan.”*

³ Nagrokob si Abram do tana, ki binatan Āpo Dyos dya a kāna,

* **17:2 17:2** Gen. 15:18-19

⁴ “Nyaw itolag ko dyimo: Imonchiw pakayapwan aro a nasnasyon.

⁵ Abram pabaw ngaran mo sichangori, an dya Abraham,[†] maynamot ta payparinen koymo a āmang no aro saw a nasnasyon.

⁶ On, torohan koymo so taywara a aro a kapotōtan, as kan siranchiw pakayapwan aro a nasnasyon. Siranchiw kadwanaw, ki payparinen konchi a āri.

⁷ “Matadyan aba polos nyaya tolag ko dyimo kan sira panchiw somarsaronwaya kapotōtan mo. Nāw na ikari ko dyimo a yaken danaw Dyos mo, as kan Dyos no kapotōtan mo saw.

⁸ Gan-ganaet kamo do dyaya tana a yanan nyo sichangori, ki itoroh konchi dyimo nyaya kan siraw kapotōtan mwaw. On, tābo nya tana a Kanaan, ki dyira danchi a abos pandan, kan yaken anchiw Dyos da.”

⁹ Tinongtong no Dyos naychirin di Abraham a kāna, “As imom Abraham kan siraw kapotōtan mo say a somarsarano, ki machita nāw nyo a magtongpal do tolag kwaya.

¹⁰ Nyaw itolag ko dyimo a machita a magtongpal ka kan siraw tabo kapotōtan mo a machisarano dyimo. Kāda mahakay dyinyo, ki basta makogit.

¹¹ On, machita makogit ka, ta nawri danaw pakaboyan a oyod a manganohed ka dyaken kan tongpalen mo tolag kwaya.

[†] 17:5 17:5 Iyaw ngaran Abraham, ki yapod tatdo a chirin no Hebreo. No Ab, ki āmang. No Ram, ki maidayaw, as kan no ham, ki aro.

¹² Yapo sichangori, kāda maiyanak mahakay a myan danas wawaho a karaw do kāda kapotōtan, machita makogit. Masaw adedekey a mahahakay do adipen mo saw a naiyanak do bahay mo kan siraw adipen a ginatang mod ganganaet a dya kapotōtan mo, machita makogit sa.

¹³ On, machita makogit tabo mahahakay a aran adipen saw a naiyanak do bahay mo mana nagatang mo tan myan sinyal do inawan nyo a pakaboyan so abos pandan a tolag ko dyinyo.

¹⁴ No mahakay a dya makogit, ki machita nyo a pasyayen, ta mairaman paba tawo ko. Nawriw pakaboyan a dyi na tinongpal tolag ko, iyaw dyi na kapagkogit.”

¹⁵ Sinpangan na, minirwa binata no Dyos di Abraham a kāna, “Sara! pabaw panawag mod baket mo. Ta sichangori, Sara‡ danaw ngaran na.

¹⁶ Bindisyonan konchi, as maymanganak anchi so asa mahakay a mismo a pōtot mo. On, bindisyonan konchi tan mayparin a ānang no aro a nasnasyon, kan myan panchiw kadwan a mayparin a āri do kamanganakan na saw.”

¹⁷ Do dawri, nagrokob si Abraham do tana, as nakamyeng na, ta anohdan naba. Binata na do aktokto na, “Namna! Makapōtotak pawri a asa gasot danayaw tawen ko, kan maymanganak pawri si Sara a sasyam a poho danayaw tawen na?”

¹⁸ Ki binata ni Abraham do Dyos a kāna, “Si Ismael pakono bindisyonan mom Apo a magtawid anchi so tabwaya warawara ko!”

‡ 17:15 17:15 No chakey na batahen Sara, ki “prinsisa.”

19 Ki tominbay Dyos a kāna, “Engga, ta may-manganak anchi si Sara a baket mo so asa mahakay a mismo a pōtot mo, as pangaranan monchis Isaak.‡ Tabo a naitolag ko do nakarahan, ki parinen konchi di Isaak kan siraw kapotōtan na saw a abos pandan.

20 As si Ismael, ki nadngey kwaw inakdaw mwaya maynamot dya. Dawa, bindisyonan ko, as torohan ko so aro a pōtot kan kapotōtan na. Ki iyanchiw āmang no asa poho kan dadwa papangolo,* kan payparinen ko sanchi a rakoh a nasyon.

21 Ki tongpalen ko kari ko a maynamot di Isaak a iyanak anchin Sara do somaronwaya tawen a akmas nyaya chimpo.”

22 Do nakatayokan Dyos a naychirin di Abraham, komnaro dana dya.

23 Do dawri a araw, kinogit ni Abraham si Ismael a pōtot na. Kinogit na paw tabo mahahakay do bahay na kan siraw adipen na saw a naiyanak do bahay na, as kan siraw ginatang na saw akmas inbaheyaw ni Apo Dyos dya.

24 Ki aran mismo na inawan, ki nagkogit si Abraham do kapagtawen nas sasyam a poho kan sasyam.

25 As si Ismael, ki nagtawen so asa poho kan tatdo do nakapagkogit na.

26 Do dawri a araw, nakogit sa Abraham kan Ismael a pōtot na a

§ 17:19 17:19 No chakey na batahen Isaak, ki “mamyeng.”

* 17:20 17:20 Gen. 25:12-18

²⁷ nakairamanan da tabon adipen naw a mahahakay a naiyanak do bahay na mana nagatang na.

18

No Kari A Kayanak Ni Isaak

¹ Sinpangan na, do asa karaw, do kayegen danaw no araw, minirwa napaboya si Āpo di Abraham. Myan a maydisna a magpariir si Abraham do pantawaw no pinatnek naw a tolda na do masngenaw do nagdindinamag saw a kayokayo a dyiran Mamre.

² Ki do dawri, binangon naw oho naw, ki naboya naw tatdo saw a mahahakay a maytēnek do masngenaw dya. Dawa, nakalyalisto a nachisngengen dyira, as nakapagrokob na do tana.*

³ Binata nad asaw a kāna, “Imom Āpo, an maganay dyinyo, tod kamo aba homabas dya, an dyi koynyo a rispitaren.

⁴ Mangay ako pa manghap so ranom a pangoyawyas nyos kokod nyo saya. Katayoka no nawri, maynahah kamo pa do sirokaya no kayowaya.

⁵ Magpaisagāna ako pa so pangmamabaw† nyo tan myan pangyingyit nyo do kwanan nyowaya. Rakoh soyot ko a mangrispitar dyinyo.”

* **18:2 18:2** Komwan dadakay dan Jodyo a tod a maytēnek a mangnanaya mandanchan mangay akin bahayaw a omawis siras bisitaw do bahay na. Dadakay da pa a pangpadayaw da, ki alistwan da bayaten bisitaw, as kapagrokob da do tana. Heb. 13:2

† **18:5 18:5** Komwan inbahey na tan dyi sa masnekan bisita naw a mangay a koman, ta inplano naw mamarin so akmay pasken.

Ki tominbay sa a kon da, “Ngay, naon ah. Pagostwan namen awis mwaya.”

⁶ Ki nakalyalisto si Abraham a somindep do toldaw do yananaw ni Sara, as nakabata na sya a kāna, “Makalisto ka manghap so asa kakostal do kagaganayanaw a arina, as kamāsa mo sya, as kapamarin mos tinapay.”

⁷ Katayoka na nangibahey syaw, naysayo a nangay do yanan daw no binyay na saw. Nakapamidi nas asa mataba a orbon baka, as nakaitoroh na sya do asaw a adipen na. Inal-istwan adipen naw a pinarti, as nakarotong na sya.

⁸ Do nakaisagāna danaw no tabo, nanghap si Abraham so omnalsemaw a gātas‡ kan matami a gātas kan iyaw karnyaw a inparotong na, as nakaiyangay na sya dyirad mahahakayaw do sirokaw no kayo. Iya mismo nagsirbi dyira do kakan daw.

⁹ Sinpangan na, inyahes da a kon da, “Dino yanan Sara a baket mo?”

Ki tominbay si Abraham a kāna, “Arid irahemayan tolda.”

¹⁰ Ki inbahey no asaw dyira a kāna, “Anchan marapit no naitoding a chimpo, maybidi akonchi dyimo. Do dawri, ki maymanganak anchi si Sara so mahakay.”§

Ki myan si Sara do bitaw no aneb do dyichodan daw a mangadngedngey so nawri.

‡ **18:8 18:8** No omnalsem a gātas, ki inbidang da a masdep a inomen a masostansya. § **18:10 18:10** Gen. 21:2; Roma 9:9

11 Malkem kan baket dana saw maychabayaw, kan nachipanda dana marodit si Sara.

12 Dawa, namyeng irahem ni Sara do nakadngey naw so nawri, kan binata na do aktokto na, “Pi! Changori, hahawen ko pawri a maparin dyaken komwan a kapagganas do bakbaketan ako naya kan asa pa malkem danayaw rarayay kwaya.”

13 Ki inyahes ni Āpo di Abraham a kāna, “Āngo ta namyeng si Sara kan binata na a, ‘Maymanganak ako pawri do koribetbet ako naya?’

14 Aryoriw dya maparin Āpo? No ibahey ko dyimo, ki oyod. Anchan mapahabas no naitoding a chimpo, maybidi akonchi dyimo, as kan do dawri, masigorādo a maymanganak anchi si Sara so mahakay.”

15 Ki maynamot do kāmo ni Sara, naglibak, as nakabata na sya a kāna, “Wā! Enggaw, mo Āpo. Namyeng akwabaw.”

Ki binata no bisīta daw, “Taywaran dyi ka oyod a namyeng?”

No Kapachichāsi Ni Abraham Maynamot Do Sodoma

16 Sinpangan na, nagrobwat saw bisītaw a komaro, as nachirayay si Abraham dyira tan yangay na sa patodahen do rarahanaw a mandad logaraw a pakatalamadan das Sodoma.

17 Ki do dawri, binata ni Āpo a kāna, “Itayo ko paro di Abraham plano kwaya parinen?”

18 Masigorādo a payparinen konchiw kapotōtan na a asa rakoh kan mayit a nasyon,

as kan maynamot dya, bindisyonan ko sanchiw tabo a nasnasyon.

19 Pinidi ko si Abraham tan iyanchiw mangnanawo dyirad anak na saw kan siraw kapotōtan na saw a manganohed dyaken kan maybibyay sa masingpet kan malinteg. Ta an komwan parinen da, tongpalen konchi a tabo inkari kwaw dya.”

20 Sinpangan na, binata ni Āpo di Abraham a kāna, “Romnapit dana dyaken pamagatos a maikontra dyirad tawotawo do Sodoma kan Gomorra a maynamot do palalo a karahet da.

21 Dawa, yaken danaw mismo a mangay a manyideb sya an oyod karahet daya sigon do tabo pamagatosaya a romnapit dyaken tan map- atakan ko an oyod mana engga.”*

22 Do dawri, komnaro saw dadwaw a mahahakay a nangay do Sodoma. Ki nabidin si Abraham a maytēnek pa do salapenaw ni Āpo.†

23 Naypasngen si Abraham di Āpo, as nakaiyahes na sya a kāna, “Oyodori a payrapahen mo saw malinteg kan siraw marahet a dimanen?

24 Kaspangarigan, an myan dadima poho a malinteg do dawri, rarayawen mo pawriw intīrwaw a syodad da? Chāsi mo pakono tawotawo daw tan mabyay pa saw dadimaya poho.

25 Masigorādo ko a iraman mo saba dimanen malinteg saw a tawo dyirad marahetaw. Ta an

* **18:21 18:21** Nawri abaw chakey na batahen a dyi na chapatak ni Āpo Dyos tābo, an dya ipaboya na di Abraham a malinteg kapangokom na. † **18:22 18:22** Mana “nabidin pa si Āpo a maytēnek do salapenaw ni Abraham.”

dyi mo a parinen komwan, sigorādo a mairaman sa madosaw abwaw so gatos, ta malinteg kapan-gokom no Hwis do intīro a tana.”

²⁶ Ki tinbay ni Āpo a kāna, “Sigi, an myan dadima poho a malinteg a maboya ko do Sodoma, patohoden ko pabaw kararayaw ko so intīro a syodad a maynamot dyira.”

²⁷ Ki tinbay pa ni Abraham a kāna, “Pakawannen mo yaken, mo Āpo, do katedred kwaya machisarita dyimo. Ta yaken, ki asa lang a tawo a yapod ahbek, kan abaw kalintegan kwa maychirin.

²⁸ Ki an kaspangarigan, an myan apat a poho kan dadima tawo, as sira lang malinteg, rarayawen moriw intīrwaw a syodad maynamot ta kōrang so dadima?”

Ki binata ni Āpo a kāna, “Rarayawen kwabaw syodadaw an myan maboya ko daw a apat a poho kan dadima tawo a malinteg.”

²⁹ Minirwa dana inyahes ni Abraham a kāna, “Ki an myan apat a poho lang malinteg, dimanen mori, mo Āpo?”

Ki tominbay si Āpo a kāna, “Parinen kwaba an myan apat a poho a malinteg a tawo.”

³⁰ Ki binata danan Abraham a kāna, “Āpo, makasoli kaba ah, ta manahes ako pa dyimo. Angwan tatdo a poho lang malinteg?”

Tinbay ni Āpo, “On, rarayawen kwaba maynamot dyira.”

³¹ Ki nakatongtong ni Abraham a nangyahahe a kāna, “Pakawanen mo yaken, mo Āpo, do katored kwaya. Angwan dadwa poho saw maboya mo a malinteg, dimanen mori, mo Āpo?”

“Na, rarayawen kwaba an myan maboya ko a dadwa poho a malinteg a tawo,” initbay ni Āpo.

³² “On, mo Āpo,” binata ni Abraham, “maksoli kaba, ta nya danaw manawdyi a yahes ko. Nan asa poho sa lang malinteg, dimanen mori?”

Ki tinbay ni Āpo a kāna, “Alit na, aran myan asa poho lang a malinteg a tawo, ki rarayawen kwaba.”

³³ Katayokaw ni Āpo a nangichirin syaw di Abraham, nayam dana, as kan si Abraham, ki somnabat danad tolda naw.

19

No Kāron Gatos No Sodoma

¹ Nasaryan dana sa do nakapakarapit daw no dadwa saw a anghil do syodadaw a Sodoma.* Myan si Lot a maydisnad rowanganaw no syodad do kawara daw no dadwaw. Do kaboya naw sira, nanyeng a naytēnek a minbayat sira, kan nagrokob do tana do salapen daw.

² Binata na dyira a kāna, “Inyom Āpo, mangay kamo pa do bahay, kan maparin nyo a lablaban kokod nyo saya, kan misan kamo na daw, ta nakasagāna ako a mapadagos dyinyo. Anchan

* **19:1 19:1** No kabawa no yanan Abraham do Sodoma, ki nagistayan anem a poho a kakilomitro. No gagāngay, an takeyen tawo, ki dadwa karaw.

delak, masapa kamo nanchi a mayokay, as katongtong nyo do kwanan nyo.”

Ki tominbay sa dya a kon da, “Nolay mo na yamen, ta tod kami a misan do plasa.”

³ Ki komnaro abas Lot, an dyi na sa nahap. Dawa, minonot sa dya a nangay do bahay na. Do nakapakarapit daranaw, binilin naw adipen na saw a bebelan daw manotong so tinapay a abos yapo† kan mangisagāna sa so pangmalem da. Do nakapakahoto daranaw, komninan sa.

⁴ Ki sakbay a makaycheh sa, dinibon dan tabo mahahakay saw a babbaro kan mangalkem a yapod intīro a Sodoma iyaw bahayaw ni Lot.

⁵ Nginengeyan dan tawotawo saw si Lot, as inbahey da dya a kon da, “Dino yanan dan mahahakayaw a misan do bahay mwaya sichahep? Pahboten mo sa, ta chakey dan mahahakay saya dya a oknoden sa a pangmamabaw.”

⁶ Ki minohtot si Lot, as nakapaneb nas pantawaw.

⁷ Nachikakaāsi dyira a binata na a kāna, “Kakakteh, adngeyen nyo pa yaken. Parinen nyo abaw marahetaya panggep nyo.

⁸ Myan saw dadwa babbalāsang ko, as ari pa sad nachoknod do aran sino a mahakay. An chakey nyo, pahtoten ko sa, kan parinen nyo chakey nyo dyira. Basta dyi nyo sa paypariparinan so marahet bisīta ko saya, ta basta aywanan ko sa, ta rinawat ko na sa do bahay kwaya.”

⁹ Ki binata da dya a kon da, “Pi! Komaro kad ayaman namenaya! Gan-ganaet ka, as

† 19:3 19:3 Iyaw nya tinapay a abos yapo mana libadora, ki gagāngay a nawriw kanen dad kararaw.

sichangori, maychapteng kāno a mayparin a hwis namen dya ah? Oy! Magannad ka, ta āngo nchan maraherahet parinen namen dyimo kan siraw bisita mo saya!” Do dawri, pinadoydoydoy das Lot, as nakapaypasngen da do pantawaw no bahayaw tan rakraken da.

¹⁰ Ki iniwangan dan dadwaw a mahahakay a bisita na iyaw anebaw, as nakagoyod da si Lot a pinasdep, as nakapaneb das pantawaw.

¹¹ Do nakapasdep daw sya, pinagkorarat da saw mahahakayaw a myan do gagan tan dyi da machichwasan pantawaw.

No Kakaro Ni Lot Do Sodoma

¹² Sinpangan na, binata dan dadwaw a anghil di Lot a kon da, “Imom Lot, ari pa sawriw kadwan a kabagyan mo do dya syodad a akmas anak mo sa a mahahakay kan mababakes, manogang mo a mahakay, mana kadwan a kabagyan mo? An myan, ikaro mo sa dya,

¹³ ta ito danaw kararayaw namen so nyaya syodad. On, ta nadngey ni Āpo pamagatos a maikontra dyirad tawotawo saya dya a maynamot do oltimwaya karahet da. Dawa, tinoboy na yamen tan rarayawen namen nyaya logar.”

¹⁴ Sinpangan na, nangay si Lot dyirad mahahakay saw a manmanogangen nanchi, as nakabata na sya a kāna, “Barok, makabel kamo a komaro dya, ta ito danaw kararayaw ni Āpo so nyaya syodad!” Ki binata da a siswabak na lang, dawa, inanohdan daba.

¹⁵ Do kakalo naranaw a domadan araw, inbilin dan anghilaw di Lot a kon da, “Makabel ka ah!

Hapen mos baket mo kan siraw dadwa saya a babbalāsang mo, as mayyayo kamo na do dya syodad tan dyi kamo a mairaman do kapangdosa no Dyos.”

¹⁶ Ki naybabalay pa si Lot. Ki maynamot do kāsi ni Āpo di Lot, kinamet dan anghilaw tanorwaw ni Lot, tanorwaw ni baket na kan tanoro saw no dadwaw a babbalāsang na, as nakaihbot da sira do dawri a syodad.

¹⁷ Do nakapatodah daw sira do gaganaw no syodadaw, asa dyirad anghilaw naychirin a kāna, “Mayyayo kamo na! Mididit kamo aba, kan magsardeng kamo aba do dya tanap, basbāli a magtaros kamo do katokotokonanaya tan dyi kamo a madiman!”

¹⁸ Ki tominbay si Lot dyira a kāna, “Chāsi nyo pa yamen, ta ipaparin nyo aba dyamen komwan!

¹⁹ Rakoh kāsi nyo dyamen do kaisalākan nyowayas byay namen. Ki taywarayas kabawaw katokotokonanaya. Sigorado a madas na yamen didigraya, kan madiman kami sakbay a makarapit kami daw.

²⁰ Chiban nyo paw nwanaw dēkeyaya a idi a masngen a kamāngen namen. On, dēkey abawri? Chāsi nyo yamen, ta palobosan nyo yamen a komāmang daw tan maisalakan kami?”

²¹ Ki tominbay no anghilaw a kāna, “Sigi, may kamo daw, as kan rarayawen kwabaw nawri a idi.

²² Ki makalisto kamo a mayyayo, ta maparin kwaba isiknan, an dyi kamo pa makarapit daw.”

Maynamot ta binatan Lot a dēkey a idi, dawa, napangaranan so Soar.

No Kararayaw No Sodoma Kan Gomorra

²³ Domada danaw araw do nakapakarapitaw ni Lot do Soar.

²⁴ Do dawri, naychihat a pinachimoy ni Āpo so somgesged a asopri a yapod hanyit do syodad saw a Sodoma kan Gomorra.‡

²⁵ Sinosohan naw dadwaw a syodad kan intīrwaw a tanap, as nasosohan tabo a myan so byay kan tabo a tomnobo do dawri a tana. Araba polos nabidin daw!

²⁶ Ki do dawri, naybabalay iyaw baketaw ni Lot do rarahan, as minidit kan chiniban naw somgesgedaw a syodad a kinarwan da. Do dawri, nayparin a asin, kan tominnek a akmay parey.§

²⁷ Do kamabekas naw, nasapa naybangon si Abraham, as nakalyalisto a nangay do naytēnekanaw do salapenaw ni Āpo do nakapaysyay daw.*

²⁸ Linawngan naw Sodoma kan Gomorra kan do intīro a yanan do tanapaw, ki naboya naw matokpohaw a ahob a akmay ahob no nasosohan a kabyawan.

²⁹ Ki do kararayawaw no Dyos so idiidi saya do dawri a tanap a yanan Lot, ninakenakem nas Abraham. Dawa, insalākan nas Lot, as inkaro nad dawri a syodad.

Si Lot Kan Siraw Babbalāsang Naw

³⁰ Mamo si Lot a omyan do Soar. Dawa, somnonget sad katokotokonanaw kan siraw dadwaw

‡ 19:24 19:24 2 Ped. 2:6; Jod. 7 § 19:26 19:26 Lk. 17:31-32

* 19:27 19:27 Gen. 18:22

a babbalāsang na. Do dawri, minyan sa do asa aschíp.

³¹ Sinpangan na, do asa karaw, binata no matonetonengaw a anak na mabakes do adyen naw a mabakes, “Malkem danayas āmang, ki abayaw mahakay do intīrwaya a tana a omdibon dya a pachikabahayan ta tan myan anak ta.

³² Boken tas āmang tan maparin ta kaoknod tan myan anchiw anak ta mahakay a kapotōtan na.”

³³ As dawa, do dawri a ahép, binok das āmang da, as kinaoknod no matonetonengaw a mabakes. Maynamot ta taywaraw nakabok ni āmang da, chinapatak nabaw pinarin na.

³⁴ Do somaronwaw a araw, binatan matonetonengaw do adyen naw, “Nachoknod akwaw kahep di āmang. Boken ta pa sichahep, kan imonchiw machoknod dya. Tan komwan, pariho ta myan so anak, kan myan anchiw kapotōtan ni āmang ta.”

³⁵ Dawa, binok das āmang da do dawri a ahép, as nachoknod dya iyaw balāsang naw a adyen matonetonengaw a mabakes. Alit na, chinapatak naba a iyaw balāsang naw kinaoknod naw.

³⁶ Maynamot do dya namarin, nabogi saw dadwaw a anak ni Lot, ki yapod mismo a āmang da.

³⁷ Naymanganak matonetonengaw so mahakay, as pinangaranan nas Moab.† Iyaw nakayapwan Moabita saw a tawotawo a aran mandas changori.

† **19:37 19:37** No oni no Moab do chirin Hebreo, ki nagistayan parihas kan “yapod āmang ko.”

³⁸ Naymanganak paw adyen naw so mahakay, as pinangaranan nas Benammi.‡ Iyaw nakayakayapwan Ammonita saw a tawotawo a aran mandas changori.

20

Sa Abraham Kan Abimelek

¹ Sinpangan na, komnaro sa Abraham do yanan Mamre, kan lomnongo sad tana Negeb do abagātanen Kanaan. Minyan sa so dēkey a chimpo do naypayawan Kades kan Sor. Somarono, nangay sa do idi a Gerar.

² Do kayan daw do Gerar, no inbahebahey ni Abraham a maynamot di Sara a baket na, ki maykakteh sa. Dawa, inpatawag ni Āri Abimelek a āri do Gerar si Sara.

³ Ki do dawri a mahep, napaboyaw no Dyos di Abimelek do asa tayēnep a kāna, “Masigorādo a madiman ka maynamot ta inhap mo nya mabakes a myan danas kabahay.”

⁴ Ki do dawri, ari na pad kinaoknod ni Abimelek si Sara. Dawa, binata na di Āpo a kāna, “Imom Āpo, chapatak mwa abo marahet a pinarin ko dya. Dimanen mori yaken kan siraw tawotawo kwaya a aran abo gatos ko dya?”

⁵ Nayengayaw inbahey da, da Abraham kan Sara dyaken a maykakteh sa ta dawa. Aba polos marahet a iniktokto ko, kan madalos kaparin ko do kahap kwaw sya.”

‡ **19:38 19:38** No chakey na batahen Benammi do chirin Hebreo, ki “anak no kabagyan ko,” kan iyaw oni na, ki akmay “Ammonita” do chirin Hebreo.

⁶ Ki tinbay no Dyos do tayēnep a kāna, “On, chapatak kwa abaw marahet a iniktokto mo a parinen mo. Dawa, inpalōbos kwaba a sinalid mo nya mabakes tan dyi ka maygatos dyaken.

⁷ Sichangori, pabidyen mo naw nya mabakes do kabahay naw. Ta iyaw nawri a mahakay, ki asa propīta ko, as paydasal nanchimo tan dyi ka madiman. Ki an dyi mwa pabidyen, syrto a madiman ka kan siraw tawotawo mwaya.”

⁸ Do kamabekasanaw, pinatawag san Abimelek tabo opisyalis na saw, as nakaibahey nas tabo napariparinaw do tayēnep na. Ki do nakadngey daw sya, taywaraw nakamo da.

⁹ Katayoka na, pinatawag ni Āri Abimelek si Abraham, kan binata na dya a kāna, “Inanghen mo yamen? Āngo gatos ko dyimo tan nangyan-gay kas pangbakebakel mo dyaken kan do pagāryan kwaya? Pinarin mwaya dyaken, ki rombeng a dya parinen do kapayngay a tawo.”

¹⁰ Inyahes na pa, “Samna! Āngo ta pinarin mo nyaya?”

¹¹ Ki tominbay si Abraham a kāna, “On, ata, no myan do aktokto ko, ki abaw mamō do Dyos do logar nyowaya. Dawa, namo ako, kan binata ko do inawan kwa, ‘Āngonchan dimanen da yaken, as kahap das baket kwaya?’

¹² No ibahey kwaya dyimo, mo āpo Āri, ki oyod. Oyod a maykakteh kami do āmang, ki engga do ānang. Ki aran komwan, naychabahay kami.

¹³ Do nakatoboyaw no Dyos dyaken a karwan ko yanan āmang ko a mangay do matarek a

tana, inbahey kod baket kwa, ‘An oyod a chāsi mo yaken, do tabo a ngayan ta, ki ibahey mwa maykakteh ta.’ ”

¹⁴ Sinpangan na, pinaybidi ni Abimelek si Sara di Abraham, as kan tinorohan na pas karniro, baka, kan kadwan dyirad adipen na saw a mahakay kan mabakes.

¹⁵ Do dawri, binata ni Abimelek di Abraham a kāna, “Chiban mo tabo tana kwaya. Mamidi kas chakey mwa yanan tan omyan kamo daw.”

¹⁶ Binata na pa di Sara a kāna, “Tinorohan ko kakteh mwaw so asa ribo a kapidaso a kwarta.* Nyaw pakaboyan dan tabo rarayay nyo saw a abaw naporin dyimo a maddi, as kan paysonongan danan aran āngo a kasnek a rinawat mo.”

¹⁷⁻¹⁸ Maynamot do naporinaya di Sara a baket ni Abraham, inpalōbos aba ni Āpo a myan matorohan so anak do pagāryan ni Abimelek. Sinpangan na, naydasal si Abraham di Āpo, as pinapya ni Āpo si Abimelek kan napalobosan dana mirwa a maymanganak si baket na kontodo mababakes saw a adipen na.

21

No Kayanak Ni Isaak

¹ Ki do dawri, do nakahabasaw no inkeddeng na chimpo, binindisyonan ni Āpo si Sara, kan tinongpal na akmas inkari naw.

* **20:16 20:16** Asa ribo a kapidaso a kwarta do dawri, ki nagistayan 11.5 kakilo. No balor no asa adipen do dawri a chimpo, ki tatdo a poho lang a kapidaso a kwarta. Eks. 21:32

² As dawa, nabogi si Sara, kan naymanganak so asa mahakay a aran baket dana kan malkem dana si Abraham. On, naiyanak sigon do chimpwaw a inbahey no Dyos.*

³ Pinangaranan ni Abraham so Isaak adekeyaw a pōtot na di Sara,

⁴ as kinogit ni Abraham si Isaak a pōtot na do chawawaho naw a araw a akmas bilinaw no Dyos.

⁵ Do nakaiyanakaw ni Isaak, nagtawen dana si Abraham so asa gasot.

⁶ Binata ni Sara a kāna, “Tinorohan yaken no Dyos so pakayapwan kwa masoyot kan mamyeng,† kan aran sinonchi a tawo a makadngey, mamyeng sanchi a maynamot do soyot da dyaken.”

⁷ Binata na pa, “Ay samna! Sigorado a abaw manghahaw kan mangibahey di Abraham a mapasoso akos adekey do nakapaymanganak kwaya bakbaketan dana. Ara, ta cha dya inyanak ko nya pōtot na mahakay a aran malkem dana.”

⁸ Nayparakoh adekeyaw, as naposin. Do dawri a araw a nakaposin na, namarin si Abraham so rakoh a pasken.

No Kapayayo Da Agar Kan Ismael

⁹ Do asa karaw, naboya ni Sara si Ismael a anak ni Agar a taga Egipto, ki myan na roroden a pachigtalan si Isaak a anak ni Sara.

¹⁰ Dawa, binata ni Sara di Abraham a kāna, “Payayohen mo may-ānang saya a adipen, ta

* **21:2 21:2** Gen. 17:21; 18:10 † **21:6 21:6** No chakey na batahen Isaak do chirin Hebreo, ki “mamyeng.” Gen. 17:17-19

maparin aba machipagtawid anak naya do anak taya a si Isaak.”‡

¹¹ Taywaraw nakariribok ni Abraham do inbaheyayan Sara maynamot ta pōtot na pas Ismael.

¹² Ki inbahey no Dyos di Abraham a kāna, “Chabakel mwabaw may-ānang saya a Ismael kan Agar. Parinen mo aran āngo a ibahey ni Sara, ta si Isaak pakayapwan kapotōtan mo saw a inkari ko.

¹³ As maynamot ta pōtot mo pas Ismael a anak ni Agar a adipen, parohen konchiw kapotōtan na, as maparin sanchi a asa nasyon.”

¹⁴ Do kamabekasanaw, minhep a naybangon si Abraham, ta pinarobwatan na sa Agar kan Ismael.§ Tinorohan na si Agar so kanen da kan asa sopot a lalat a napno so ranom, as nakaipakachin na sya di Agar. Sinpangan na, pinayam narana sa. Komnaro sa Agar, as nangay sa minidibidi do let-angaw do Beerseba.

¹⁵ Do nakatawosaw no bahon daw a ranom, tinokos naw anak naw do sirokaw no mabodis a kayo,

¹⁶ as naypabawa so asa gasot ngata kamitros, as nakapaydisna na. Binata nad aktokto na, “Maitored kwaba chiban anak kwaya a madi-man.” Ki do kayan naw a maydisna, tomnanyis si Agar. Aran si Ismael, ki tomnanyis.

¹⁷ Ki nadngey no Dyos katanyis no anak naw. Dawa, yapod hanyit naychirin iyaw Anghil no

‡ 21:10 21:10 Gal. 4:30 § 21:14 21:14 Adekey paba si Ismael do dawri, ta baro dana. Gen. 16:15-16; 17:25; 21:5

Dyos* di Agar, “Āngo chabakel mom Agar? Mamo kaba, ta nadngey no Dyos katanyisayan anak mwaya.

¹⁸ Maytēnek ka, ta mangay mwa kadayen kan ahwahoken anak mwaya. Payparinen konchi a rakoh a nasyon kapotōtan na.”

¹⁹ Do dawri, inpaboya dya no Dyos asaw a akbod. Dawa, yangay ni Agar a inporanom lalataw, as nakapaynom nas anak naw.

²⁰ Binindisyonan no Dyos anak naw do kayan naw a mayparakoh. Minyan do let-ang a Paran, kan nayparin a maganay a mangosar so bai a panganop.

²¹ Do kayan naw do Paran, inpakabahay dya ni ānang na iyaw asaw a taga Egipto.

No Kapagkari Da Abraham Kan Abimelek

²² Do dawri a chimpo, nangay di Abraham sa Āri Abimelek kan Pikol a iyaw pangolo dan soldado naw. Nakabata na sya a kāna, “Myan Dyos dyimo do tabo parinen mo.

²³ Dawa, akdawen ko dyimo a ikari mo do salapen Dyos a dyi mo yaken a loklokwen kan siraw anak ko mana siraw kapotōtan ko. Parinen mo pakono dyaken kan siraw tawotawo ko saya a omyan do tana kwaya a nachiyanan nyo a akmas nakāsi ko dyinyo.

²⁴ “On, ikari ko,” tinbay ni Abraham.

²⁵ Sinpangan na, nagriklamo si Abraham di Abimelek maynamot do bobon naw a ināgaw dan adipenaw ni Abimelek.

* **21:17 21:17** Iyaw Anghil no Dyos, ki asaba a naparswa, an dya Dyos a mismo. Gen. 16:7

26 Ki tinbay ni Abimelek a kāna, “Chapatak kwaba an sino namarin syay. Āngo ta dyi mwa inbahebahey dyaken? Changori paya natonngan ko nya.”

27 Do dawri, tinorohan ni Abraham si Abimelek so kadwan a karniro kan baka na saw, as nakapagkari da.

28 Sinpangan na, napatawa si Abraham so papito a mabinayi a orbon do karniro na saw.

29 Ki inyahes ni Abimelek a kāna, “Anghen mo saw pinatawa mwaya a papito a orbon karniro a mabinayi?”

30 Ki binata ni Abraham a kāna, “Rawaten mo saw papito saya orbon karniro a mabinayi, as do karawat mwaya sya, paneknekan mwa yaken naychadi so nyaya bobon.”

31 Dawa, napangaranan nawri a tana so Beerseba,[†] ta dawriw naysinkaryan da Abraham kan Abimelek.

32 Katayokan nakapagkari daw do Beerseba, naybidi danas Abimelek kan si Pikol a pangolo dan soldado naw do yanan da do Pilistia.

33 Naymoha si Abraham so tamaris[‡] a kayo a pakanaknakman do Beerseba, as nagdaydayaw di Āpo a Abos Pandan a Dyos.

34 Nahay a minyan si Abraham do Pilistia a tana.

[†] **21:31 21:31** No chakey na batahen Beerseba do chirin Hebreo, ki “Bobon a Nagkaryan” mana “Bobon no Papito.” Gen. 26:33

[‡] **21:33 21:33** Manaro byay no nya kita a kayo, kan matwa pa.

22

No Kasoot No Dyos Si Abraham

¹ Napahabas nawri, sinoot no Dyos si Abraham. Tinawagan na a kāna, “Abraham!”

Ki tominbay si Abraham, “Ari ako dya, mo Āpo.”

² Binata no Dyos a kāna, “Apen mo iyaw moybohaya pōtot mwa si Isaak a chadaw mo, as kangay mo do tana a Moria. Idāton* mo dyaken si Isaak do asaya tokon a ipaboya konchi dyimo.”

³ Nanganohed si Abraham, dawa, minhep a naybangon do kamabekasanaw. Nangasdarda so kayo a pangorno nas dāton naw, as inkarga na do asno naw a pinasangaan na. Inhap nas Isaak kan siraw dadwaw a adipen na, as nakaisiknan da so kominwan do inbaheyaw ni Āpo dya.

⁴ Do chatatdo naw a araw, naboya dana ni Abraham kasngen nawri a yanan.

⁵ Binata na dyirad adipen na saw a kāna, “Myan kamo na dya kontodo asnwaya, ta may kami kan anak kwaya dwa daw a magdaydayaw do Dyos, as maybidi kaminchi dyinyo.”†

⁶ Do dawri, inhap ni Abraham sindarda naw a kayo a pangorno nas dāton naw, as inpaisabhay nad Isaak a pōtot na. Somarono, inhap naw bahayang naw, as nanghap so inmaya a pamyay na, as nakayam da.

⁷ Do kayan daw a mayam, naychirin si Isaak di āmang na a kāna, “Mo Āmang.”

* **22:2 22:2** No klasi a dāton, ki matemtem iyaw maidātonaw. Gen. 8:20 † **22:5 22:5** Heb. 11:17-19; Sant. 2:21

“Āngo yahes mom barok?” binata ni Abraham.

“Āngom Āmang, ta myan inmaya kan kayo, ki abayaw idāton ta a orbon karniro?” inyahes ni Isaak.

⁸ Initbay ni Abraham a kāna, “Iyaw Dyos makatoneng anchi a manoroh dyaten so orbon karniro a idāton ta.” Katayoka na nangibahey syay, tinongtong daw nayam.

⁹ Do nakapakarapit daw do yananaw no inbaheyaw no Dyos dya, namarin si Abraham so pangidātonan, as nakapaychichipeh nas sindasda naw a kayo do hapotaw no pangidātonan na. Sinpangan na, binahod‡ nas Isaak, as nakapakabat na sya do kayowaw.

¹⁰ Do dawri, inhap naw bahayangaw tan dimanen naranaw pōtot naw.

¹¹ Ki nanyeng a naychirin iyaw Anghil ni Āpo§ a yapod hanyit a kāna, “Abraham, Abraham!”

Ki tinbay ni Abraham a kāna, “Ari ako dya, mo Āpo.”

¹² “Dimanen mwabaw pōtot mwaya. Paynyinan mwaba. Masigorādo a chapatak ko na a oyod a manganohed ka kan magdayaw ka do Dyos maynamot ta aran iyaw moybohaya a pōtot mo, ki chinasked mwaba itoroh dyaken.”*

¹³ Sinpangan na, nanyideb si Abraham, ki naboya na myan mahakay a karniro a nachisadyit so olong do kayowaw a mabodis.

‡ 22:9 22:9 No chakey na batahen bahod do Hebreo, ki bahoden kakamay kan kokod a akmas kapamahod so binyay a pangidāton.

§ 22:11 22:11 Chiban nyo nakailawlawagan Gen. 16:7 * 22:12 22:12 Jn. 3:16; Roma 8:32

Yangay na inhap, as pinarti na a indāton do Dyos a tadin pōtot naw.

¹⁴ Pinangaranan Abraham nawri a yanan so “Si Āpo Manoroh.”† Aran sichangori, ki bata-batahen da pan tawotawo a, “Do tokon ni Āpo, ki maitoroh anchi.”

¹⁵ Do dawri, minirwa a naychirin iyaw yapwaw do hanyit a Anghil ni Āpo di Abraham a kāna,

¹⁶ “Abraham, yaken si Āpo a maychirin dyimo, kan yaken magkari dyimo do mismo a ngaran ko a maynamot do pinarin mwaya, as kan abaw wedwed mo a mangitoroh so pōtot mwaya moyboh,

¹⁷ taywara bindisyonan koymo. On, payparohen ko saw kapotōtan mo a akmas kāron bitohen do tohos mana akmas kāron anay do payis no kanayan. Abāken danchi no kapotōtan mo nasnasyon saya a kabōsor da.

¹⁸ As maynamot do kapotōtan mo, mabindisyonan sanchiw tabo tawotawo do tanaya maynamot do kapagtongpal mwaya so bilin ko.”‡

¹⁹ Sinpangan na, naybidi sa Abraham kan Isaak do yanan daw no adipen na saw. Nakapaybidi darana do Beerseba, kan dawriw niyanan Abraham.

Siraw Kapotōtan Ni Nahor

²⁰ Napahabas nyaya, nadamag ni Abraham a myan saw anak ni Milka a baket ni kakteh na Nahor.

† **22:14 22:14** Do chirin Hebreo, ki “Jehoba-jireh” ‡ **22:18 22:18**
Gen. 12:2-3; 26:4; Sant. 2:21-24

²¹ Siraw mahahakay a anak na, ki si Os, iyaw matoneng, si Bos a adyen na, kan si Kemwel a āmang ni Aram.

²² Myan pa saw anak ni Milka a mahahakay a sa Kesed, Haso, Pildas, Jidlap, kan Betoel.

²³ Si Betoel, ki āmang ni Rebekka. Siraw nyaw wawaho a anak ni Milka di Nahor a kakteh ni Abraham.

²⁴ Si Reoma a minabakes ni Nahor, ki myan pa saw anak na mahahakay a sa Teba, Gaham, Taas, kan Maaka.

23

No Kadiman ni Sara

¹ Nabyay si Sara so asa gasot, dadwa poho kan papito a katawen.

² Sinpangan na, nadiman si Sara do Hebron do tana a Kanaan. Nangay si Abraham do yanan bangkay naw, kan dinongdong-awan na a maynamot do kadiman na.

³ Sinpangan na, kinarwan Abraham bangkayaw ni Sara, as nakangay na nachisarita dyirad Heteo saw a tawo. Binata na dyira a kāna,

⁴ “Gan-ganaet ako pa dyinyo do dya tana, ki machiyan ako na dya do tana nyo sichangori. Ki chāsi nyo yaken, ta lakwan nyo pa yaken so tana a pangitanman ko si baket ko.”

⁵ Tominbay saw Heteo saw di Abraham a kon da,

⁶ “On, mo Sir, ta ibidang namen imo a asa tawo a binindisyonan ni Apo Dyos. Dawa, itabon mo do kagaganayanaw a pidyen mo iyaw

bangkayaw ni baket mo. Aran sino dya, ki masoyot kami a manoroh so chakey mo.”

⁷ Nagrokob a nagyaman si Abraham do salapen dan Heteo saw a omidi daw,

⁸ as nakabata na sya dyira a kāna, “An oyod a chakey nyo a itabon ko dyaw baket kwaya, yangay nyo pa a iyahes di Epron a Heteo a pōtot ni Sohar.

⁹ Aryaw aschip na myan do Makpela, iyaw pandanaw no bengkag na. Akdawen nyo pa dya a ilāko na dyaken do gagāngayaw a prisyo no tana, ta bayādan ko, as bayādan ko dya do salapen nyo tan mabokodan ko a pangitanman.”

¹⁰ Ki myan do dawri si Epron a mismo a maydisna do naychichipehan daw no kapayngay naw a Heteo do rowanganaw no syodad. Initbay na di Abraham do salapen dan tabo tawotawo.

¹¹ Binata na, “Mo Sir, itoroh ko dyimo iyaw aschipaw a inakdaw mo, kan dyira mo pa tabo tana naw daw. Itoroh ko dyimo nya do salapen dan kaidyan kwaya tan itabon mo daw baket mwaw.”

¹² Do dawri, minirwa si Abraham a nagrokob do salapen daw no tawotawo saw a omidi daw,

¹³ as naychirin di Epron do salapen daw a tabo daw tan aran sira, ki madngey daw nawri a inbahey na. Binata na a kāna, “Adngeyen nyo pa yaken. Bayādan ko tana mwaw, kan rawaten mo pakono nyaya bāyad tan maparin ko a itabon daw kabahay kwaw.”

¹⁴ Tominbay si Epron di Abraham a kāna,

¹⁵ “Aran imom Sir, adngeyen mo pa yaken. Iyaw nawri a tana, ki magbalor so apat a gasot a

pirak.* Dēkey lang dyaten nawri, dawa, itabon mo na daw baket mwaw.”

¹⁶ Do dawri, nakey si Abraham. Dawa, kinilo naw apataw a gasot a pirak a iyaw inakdawaw ni Epron do salapen dan Heteo saw a sigon do gagāngay a rokod da a os-osaren dan magnignigosiwaw do dawri a chimpo.

¹⁷ Komwan nakahap ni Abraham so bengkawaw ni Epron do Makpela do dayāen logar a Mamre kontodo iyaw aschipaw kan tabo saw kayokayo saw a myan do irahem na.

¹⁸ Tabo Heteo saw a nangay do dawri a nakapaychichipeh da do rowanganaw no syodad, ki napatakan darana a dyiran Abraham nawri a tana.

¹⁹ Katayoka no nawri, intabon Abraham si Sara a baket na do dawri a aschip do bengkawaw do Makpela a masngen do tana a Mamre a pinangaranan das Hebron do tana a Kanaan.

²⁰ Komwan nakadyira ni Abraham so bengkawaw a myan so aschip a ginatang na dyirad Heteo saw a nayparin a pagtatanman.

24

No Kabahayen Ni Isaak

¹ Binindisyonan ni Āpo si Abraham do tābo kayayan na a mandad kaoltimo danan kalakay na.

² Do asa karaw do dawri, binata ni Abraham do katotorayanaw a adipen na a iyaw magaywanaw

* **23:15 23:15** Apat a gasot a kwarta, ki nagistayan apat kan godwa kakilo karahmet na.

so tabo a kinabaknang na a kāna, “Igpēt mo payawanayan padang ko, as magkari ka.*

³ On, pagkaryen koymo do salapen Āpo a Dyos do hanyit kan tanaya a mamidi kabas kabahayen pōtot kwaya dyirad mababakes sayad Kanaanaya a yanan ko sichangori,

⁴ basbāli a mangay ka do tanaw a nakayanakan ko do kakabagyan ko saw, ta dawrinchiw panghapan mos baket ni Isaak a anak ko.”

⁵ Tominbay adipen naw dya a kāna, “Ki an maskeh mabakesaw a monot dyaken do dyaya tana, hapen koris Isaak do tanaw a nakayanakan mo ah?”

⁶ Tominbay si Abraham a kāna, “Namna! Komwan aba. Hapen mwabaw anak kwaya dwadaw!

⁷ Si Āpo a Dyos do hanyit, ki inhap na yaken do yanan āmang ko kan tana a nakayanakan ko, as kan inkari na dyaken a kāna, ‘Itoroh ko nyaya tana dyirad kapotōtan mo.’ Toboyen nanchiw anghil na a manmanma kan imo a mangisagāna so hapen mwaw a kabahay ni Isaak.

⁸ Amnan maskeh a monot mabakesaw dyimo, maponas dananchiw kari mwaya dyaken. Basta dyi mo a yanay anak kwaya daw.”

⁹ Katayoka na naychirin, inigpēt no adipenaw payawanaw no padang ni Abraham a āmo na, as nakapagkari na a tongpalen naw bilinaw ni Abraham.

¹⁰ Sinpangan na, nagrobwat adipenaw ni Abraham. Nakahap nas asa pohwaw a kamilyo no

* 24:2 24:2 Komwan dadakay da an myan pagkaryan da.

āmo na, kan kinargaan nas aro a kita a mabalar a rigalo a inpahap no āmo naw. Katayoka na, nangay danad idyaw a yanan ni Nahor do Mesopotamya a tana.

¹¹ Do nakapakarapit naw, pinaydogod na saw kamilyo naw do gaganaw no nawri a idi do masngenaw do akbodaw. Do dawri, makoyab dana, ki nawriw oras dan mababakes a mangay a mamoranom.

¹² Sinpangan na, naydasal adipenaw a kāna, “Mo Āpo a Dyos a daydayāwen ni Abraham a āmo ko, sidongan mo pa yaken sichangori tan tongpalen ko kari ko di Abraham a āmo ko.

¹³ Ari ako na dya a maytēnek do masngen do akbodaya a pamoranoman dan babbalāsang saya do dya idi.

¹⁴ Anchan mawara sa, an myan asa paychirinan ko so, ‘Chāsi mo yaken, ta padisnahren mo paw malabi mwaya, ta machinomak pa,’ as atbayen na yaken so, ‘Minom ka, ta paynomen ko saw kamilyo mwaya,’ iya dana pakonom Āpo pinidi mwaw a kabahay ni Isaak a adipen mo. An komwan maparin, matonngan konchiw kadaw mo kan kāsi mo di Abraham a āmo ko.”

No Nakapidi Ni Rebekka

¹⁵ Ki do dawri, sakbay a tayoka naydasal, naboya na si Rebekka a maysabhay so malabi. Iya, ki pōtot ni Betoel. As si Betoel, ki anak ni Milka a baket ni Nahor a kakteh ni Abraham.†

¹⁶ Si Rebekka, ki asa mapintas a balāsang, kan ari pa abo nakasalid sya. Minosok do akbodaw a

† 24:15 24:15 Gen. 11:27, 29; 22:20, 23

namoranom. Ki do nakapno naw so malabi naw, somonget dana.

17 Do dawri, nanyeng a naypasngen dyaw adipenaw ni Abraham, as nakabata na sya dya a kāna, “Ādi, maparin abawriw machinom so dēkey do malabi mwaya?”

18 Ki initbay na, “Minom ka, mo Āpo.” Sigida na pinagchin malabi naw, as nakapaynom na sya.

19 Do nakatayoka naw a mininom, binata no mabakesaw a kāna, “Aran siraw kamilyo mwaya, ki paynomen ko sa mandan makaywaw sa.”

20 Dawa, inalistwan na pinado ranomaw do malabi naw do inoynomanaw no binyay, as nakapayayo na nangay a minirwa a nanghap so ranom. Komwan pinarin na a mandad nakapakaywaw da tabo no kamilyowaw.

21 Ki do dawri, naylilyak abaw adipenaw ni Abraham a nangboyboya di Rebekka, ta sintiren na an nawri danaw atbayaw ni Āpo do dasal naw.

22 Do katayoka naw a napaynom siras kamilyo saw, napahtot adipenaw ni Abraham so asa mangina a arītos a balitok a para momodan‡ kan dadwa rarakoh a porsilas a balitok a pinangay na do tanoro naw.

23 Inyahes no adipenaw di Rebekka a kāna, “Ādi, sino āmang mo? Maparin abawri an misan kami kan siraw rarayay ko saya do bahay nyo sichahep?”

‡ 24:22 24:22 Gen. 24:47

²⁴ Initbay na, “No inyapwan ko, ki si Betoel a anak da Milka kan Nahor.”

²⁵ Binata na pa a kâna, “Aro garami kan mākān dan kamilyo do bahay, as kan myan paw yanan nyo a pangpahabasan nyos ahēp kan siraw binyay nyo saya.”

²⁶ Do nakadngeyaw sya no adipenaw, nagrokob as nakapagdaydayaw na di Āpo.

²⁷ Binata na a kâna, “Madaydayaw si Āpo a Dyos a daydayāwen ni Abraham a āmo ko, ta inpaboya naw kâsi kan kaoyod na di āmo ko, as kan iyaw nangipaboya so bahay a yanan dan kakakteh saw no āmo kwaw.”

²⁸ Sinpangan na, nanyayo si Rebekka a naybidi do bahay da ānang na, as nakaistorya na tabo so namarinaw.

²⁹ Myan kakteh ni Rebekka a mahakay a mayngaran so Laban. Do nakadngey naw sya, nanyeng a nanyayo a nangay do akbodaw a yanan adipenaw ni Abraham.

³⁰ On, ta do nakaboya naw so arītosaw no momodan kan porsilas saw do tatchayaw no kakteh naw, kan nadngey na paw inpadāmagaw ni Rebekka a iyaw inbaheyaw no adipenaw, nanyeng a nangay do yananaw no adipenaw. Do nakapakarapit naw do akbodaw, myan a maytēnek iyaw adipenaw ni Abraham do yanan daw no kamilyo na saw.

³¹ Binata na do adipenaw a kâna, “Mangay ka do bahay, mo Āpo, imo a binindisyonan Āpo! Āngo ta nāw nyo dya? Aryaw pagyanan nyo a naisagāna do bahay, kan myan paw yanan dan kamilyo mo saya.”

³² Dawa, nangay sa do bahay da. Do kawara daw, diniskargaan Laban siraw kamilyo saw, as nakapakan na siras garami, as kan tinorohan nas ranom adipenaw ni Abraham kan siraw rarayay naw tan lablaban daw kokod da.

³³ Ki do nakaidasar danaw no kanen da, binata no adipenaw ni Abraham a kāna, “Anchi kamo, ta koman akwaba, an dyi ko a ibahey dyinyo ranta ko a mangay dya.”

Ki tinbay ni Laban, “Naon, ibahey mo pa dyamen.”

³⁴ Dawa, binata na a kāna, “Yaken, ki adipen ni Abraham.

³⁵ Rakoh bindisyon ni Āpo do āmo kwaw, kan pinayparin na asa mabaknang a tawo. Tinorohan nas aro a karniro kan kalding, baka, pirak kan balitok, aro a adipen a mahahakay kan mababakes, as kan aro a kamilyo kan asno.

³⁶ Ki si Sara a kabahay no āmo kwaw, ki nakapaymanganak so asa mahakay a aran baket dana, as kan inpatāwid na tabon āmo kwaw a si Abraham warawara na do dya pōtot na.

³⁷ Masaw a pinagkari na yaken a tongpalen ko bilin na. Binata na dyaken a kāna, ‘Mamidi kabas kabahayen pōtot kwaya dyirad mababakes saya do Kanaan a yanan kwaya sichangori,

³⁸ basbāli a mangay ka dyirad kakabagyan sayan āmang ko, ta dawrinchiw panghapan mos baket no pōtot kwaya.’

³⁹ Ki inyahes ko dya an āngo parinen ko an maskeh a monot dyaken machichwasan kwaw a balāsang.

⁴⁰ Ki binata na dyaken a kāna, ‘Si Āpo a nāw kwa anohdan, ki toboyen nanchiw anghil na a machirayay dyimo tan mahap monchiw panggep mo. Manghap kanchis kabahayen anak kwaya dyirad kakabagyan ko saw do pamilya ni āmang ko.’

⁴¹ Binata na pa dyaken a, ‘An parinen mo nyaya a kangay mo do kakabagyan ko, as chaskeh da itoroh dyimo balāsangaw, ki maponas dananchiw kari mwaya dyaken.’

⁴² “Dawa, do kayan kwaw kaychi do yananaw no akbod, naydasal akos akma syay, ‘Mo Āpo a Dyos ni Abraham a āmo ko, sidongan mo pa yaken tan matongpal ko panggep kwaya.

⁴³ Ari ako na dya a maytēnek do masngen do akbodaya. An myan pakono balāsang a mangay a mamoranom, as an paychirinan ko so, “Chāsi mo yaken, ta machinomak pa do pinoranom mwaw,”

⁴⁴ as atbayen na yaken so, “Minom ka, ta paynomen ko saw kamilyo mwaya,” iya dana pakonom Āpo pinidi mwaw a kabahay no anakaw no āmo kwaw.’

⁴⁵ Ki dyik paw a tayokaw dasal kwaw kaychi, ki nawara si Rebekka a naysabhay so malabi a mangay a mamoranom. Ki do dawri, binata ko a kon ko, ‘Ādi, chāsim pa yaken, ta machinomak pa.’

⁴⁶ Ki nanyeng a pinabodis naw malabi naw, as nakabata na sya dyaken a kāna, ‘Minom ka, kan aran siraw kamilyo mwaya, ki paynomen ko sa.’ Dawa, mininom ako, as pinaynom na paw kamilyo ko saw.

⁴⁷ Sinpangan na, inyahes ko dya, ‘Sino āmang mo?’ Ki inbahey naw a, ‘Si Betoel inyapwan ko a anak ni Nahor kan Milka.’ Do dawri, pinangay ko aritosaw do momodan na, as kan porsilas saw do tatchay na.

⁴⁸ Nagrokob ako, as nagdaydayaw ako di Āpo, iyaw Dyos ni Abraham a āmo ko, ta iyaw nangipaboya dyaken so kosto a rarahan a mangay do kakabagyan āmo ko. Sichangori, nachichwasan ko balāsangaw a kabahayen pōtot no āmo kwaw.

⁴⁹ On, sichangori, nadngey nyo na an āngo panggep ko. Dawa, ibahey nyo an machitonos kamo na do chakeyaw no āmo kwaw. Ta an maskeh kamo, ibahey nyo pa tan chapatak ko pariparinen ko.”

⁵⁰ Ki tominbay sa Laban kan Betoel a kon da, “Maynamot ta aktokto ni Āpo nya, abaw toray namen do dyaya.

⁵¹ Cha dya si Rebekka. Hapen mo as mayam kamo na. Iyaw ipakabahay mo do anakaw no āmo mwaw a akmas inbilin ni Āpo.”

⁵² Do nakadngeyaw no adipenaw ni Abraham so binata daw, nagrokob do tana, as nakaidaydayaw nas Āpo.

⁵³ Katayoka na, napahtot siras pirak kan balitok a alahas, kan ayowayob, as nakaitoroh na syad Rebekka. Tinorohan na paw kakteh naw kan si ānang na so mangingina a sāgot.

⁵⁴ Sinpangan na, komninan kan mininom sa kan siraw rarayay na saw, as nakaysan das asa kahep daw. Do kamabekas danaw, napakatoneng adipenaw ni Abraham, ta mayam dana sa.

Binata na a kāna, “Maybidi kami na do āmo kwaw.”

⁵⁵ Ki binata da Laban a kakteh ni Rebekka kan ānang na a kon da, “Namna! Matokos pas Rebekka ah! Myan pa dya so asa kalawas mana asa poho a karaw, as kangay nanchi.”

⁵⁶ Ki binata no adipenaw dyira a kāna, “Balabalayen nyo aba yaken, ta sinidongan yaken Āpo do panggep kwaya. Dawa, mangtokto kamo pabas pamenpen nyo so kapaybidi ko do yanan ni āmo ko.”

⁵⁷ “Naon,” kon da, “ki tawagan tas Rebekka, ta yahes tan āngo bata na.”

⁵⁸ Dawa, tinawagan das Rebekka, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Chakey moriw machirayay do dya mahakay?”

“On, makey ako,” tinbay ni Rebekka.

⁵⁹ As dawa, do dawri, pinalobosan das Rebekka a nachirayay do adipenaw ni Abraham kan siraw rarayay na saw, kan pinarayay daw asaw a mabakes a nangtagtagibi sya. §

⁶⁰ Ki sakbay a komnaro sa, binindisyonan das Rebekka, as binata da dya a kon da, “Imom Rebekka a kakteh namen, mayparin ka pakono a ānang dan riboribo a tawotawo, as abāken da pakononchi no kamanaganakan mo nasnasyon saya a kabōsor da.”

No Kapaychabahay Da Isaak Kan Rebekka

⁶¹ Do katayoka naw a nagrobwat, somnakay dana si Rebekka kan siraw kasidong naw a

§ 24:59 24:59 Gen. 35:8

mababakes do kamilyo saw a minonot do adipenaw. Komwan nakayam da.

⁶² Do dawri, minyan si Isaak do Negeb do abagātanen no Kanaan, ki kawara na pa a yapo do payranswan naw a nangayan na a naginbirnaan do bobon a mayngaran so “Bobon No Sibibyay A Dyos A Makaboya Dyaken.”*

⁶³ Asa makoyab, minohbot si Isaak a mangay do bengkag a midibidi.† Ki do dawri, naboya na saw kamilyowaw a maypaypasngen dya.

⁶⁴ Do nakaboyaw ni Rebekka si Isaak, nanyeng a gominchin do kamilyo naw,

⁶⁵ as nakaiyahes na sya do adipenaw ni Abraham, “Sino nawri a manakey a machibayat dyaten?”

Ki initbay na, “Nawriw āmo kwaw.” Ki insigīda na inhap abongot naw, as nakatalob nas ropā naw.

⁶⁶ Do nakapaybabayat daw, inistorya no adipenaw di Isaak tabo napariparin do nangayan naw.

⁶⁷ Dawa, inhap ni Isaak si Rebekka do yanan naw no tolda ni simna ānang na. Do dawri, kinabahay nas Rebekka. Oyod a chadaw nas Rebekka, as nahwahok dana a maynamot do mamayo naw do nakadimanaw ni ānang na.

25

Siraw Kadwan A Kapotōtan Ni Abraham (1 Kron. 1:32-33)

* **24:62 24:62** Gen. 16:14 † **24:63 24:63** “Midibidi” mana “mangtokto” mana “maydasal.”

¹ Minirwa nangabahay si Abraham so mayn-garan so Ketora,

² as inyanak na sa Simran, Joksan, Medan, Midyan, Isbak, kan Swa.

³ Si Joksan, nayparin a āmang ni Sheba kan Dedan. Si Dedan, kapoonan dan Assorim, siraw Letosim, kan siraw Leommim a tawotawo.

⁴ Siraw mahahakayaw a pōtot ni Midian, ki sa Epa, Eper, Hanok, Abida, kan Eldaa. Yapo sa tabo di Ketora.

⁵ Ki inpatāwid ni Abraham tabo kinabaknang naw di Isaak.

⁶ Ki aran komwan, sinagōtan na saw pōtot naw a mahahakay di Agar kan Ketora do kabyay na paw, as nakatoboy na sira a mangay do tana do dāya tan machibawa sa di Isaak.

No Kadiman Kan Kaitabon Ni Abraham

⁷ Nadiman si Abraham do nakapagtawen nas asa gasot, papito poho kan dadima a katawen.

⁸ Ki do nakadiman naw a nachirapa dyirad simna aāpong na saw, taywara danaw kalmalkem na, as napnek dana do nakapaybibyay naw do kayayan na do hapotayan tana.

⁹ Intabon da Isaak kan Ismael do aschipaw do Makpela* do bengkag da a dayāen no tana a Mamre a dyira ni Epron do kachwaw a pōtot ni Sohar a Heteo.

¹⁰ Iyaw nyaw tanaw a ginatang ni Abraham dyirad Heteo saw. Dawriw nakaitabonan da kan baket na.

¹¹ Do nakadimanaw ni Abraham, binindisyonan Dyos si Isaak a anak na. Minyan si

* 25:9 25:9 Gen. 23:9-20

Isaak do masngenaw do bobonaw a mayngaran so “Bobon No Sibibyay A Dyos A Makaboya Dyaken.”

Siraw Kapotōtan Ni Ismael
(1 Kron. 1:28-31)

¹² Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Ismael a pōtot ni Abraham di Agar a taga Egipto a adipen ni Sara.

¹³ Siraw nyaw ngarangan dan pōtot na saw a mahahakay sigon do nakasarosarono da naiyanak: si Nebayot matoneng, kan si Kedar, Adbeel, Mibsam,

¹⁴ Misma, Doma, Massa,

¹⁵ Hadad, Tema, Jetor, Napis, kan Kedema.

¹⁶ Siraw asa poho kan dadwa mahahakay a pōtot ni Ismael, ki sira danaw kapoonan dan asa poho kan dadwa nasnasyon, as napangaranan idi daw so ngaran da.

¹⁷ Nakapagtawen ni Ismael so asa gasot, tatdo a poho kan papito do nakadiman na a nachirapa dyirad simna aāpong na saw.

¹⁸ Minyan saw kapotōtan ni Ismael do payawan no Habila kan Sor, do dayāen no Egipto do rarahanaw a mangay do Asirya. Nachisyay sas niyanan kan nāw da naysin-iipsok.

No Kayanak Da Esaw Kan Jakob

¹⁹ Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Isaak a pōtot ni Abraham.

²⁰ Nagtawen si Isaak so apat a poho do kapaychabahay da kan Rebekka a pōtot ni Betoel a asa Arameo a taga Mesopotamya. Si Rebekka, ki kakteh ni Laban.

²¹ Ki maynamot ta dya mabogi si Rebekka, naydaydasal si Isaak di Āpo, as inakdaw na a matorohan so pōtot. Inadngey ni Āpo dasal naw, as nahay abas nakabogi ni Rebekka.

²² Nabogi si Rebekka so singin. Ki do kayan da paw do irahem no bodek na, ki pirmi sa maydiman. Binata ni Rebekka a kāna, “Āngo nya maparin dyaken?” Dawa, nangay a naydasal di Āpo.

²³ Do dawri, binata ni Āpo dya a kāna, “Dadwa nasyon myan do irahem no bodek mo. Iyanak monchiw dadwa tawo a mayparin a dadwa maytarek a nasyon. Mayiyit anchiw asaw. Iyaw adyenaw, ki toboto-boyen nanchiw matonengaw.”†

²⁴ Sinpangan na, do nakarapit no arawaw a kapaymanganak na, ki singin sa mahakay.

²⁵ Do nakawara no matonengaw, ki many-ibayaw kodit naw kan borboran pa. Dawa, pinangaranan das Esaw.

²⁶ Sinpangan na, naiyanak ādi naw a myan na igpet tobenaw no ākang naw. Dawa, pinangaranan das Jakob.‡ Do dawri a nakapaymanganak ni Rebekka, nagtawen si Isaak so anem a poho.

No Kaitadi Ni Esaw So Tawid Na A Matoneng A Anak

† 25:23 25:23 Roma 9:10-12 ‡ 25:26 25:26 No oni no Jakob do chirin Hebreo, ki nagistayan parihis kan oni no chirin “toben.” Iyaw chakey na batahen, ki “manghap so toben” mana “mangyoba.”

²⁷ Nayparakoh saw nya mahahakay. Si Esaw, ki nayparin a maganay a manganop, ta chadaw naw midibidi do kakahasan. Ki si Jakob a ādi na, ki maolimek a tawo, as kan makaditchan aba do tolda daw.

²⁸ Chinadaw ni Isaak si Esaw maynamot ta chadaw naw mitchan so maanopanaw ni Esaw. Ki chinadaw ni Rebekka si Jakob.

²⁹ Do asa karaw, nanglaneg si Jakob so agayap a mabaya. Do dawri, nawaras Esaw a yapod panganopan, kan taywaraw kapteng na.

³⁰ Binata na di Jakob a kāna, “Oyod ko nayas kapteng! Torohan mo pa yaken so mabayaya a rotongan mo!” Nyaw nakayapwan na a napangaranan si Esaw so Edom. §

³¹ Ki tominbay si Jakob a kāna, “On, torohan koymo an manma mwa itadi dyaken iyaw kalintegan a matoneng a anak.”*

³² Binata ni Esaw a kāna, “Ngay na, kadidiman ko nayad kapteng. Āngo paw pateg dyaken nawri a kalintegan?”

³³ “Na, anchi ka! Manma ikarim pa dyaken ah,” binata ni Jakob.

Dawa, nagkari dya si Esaw a itadi narana di Jakob iyaw kalintegan naw a matoneng a anak.

³⁴ Sinpangan na, tinorohan Jakob so tinapay kan linaneg naw a mabaya a agayap. Komninan as nakaynom na. Katayoka na, naytēnek as tod

§ **25:30 25:30** No chakey na batahen Edom do chirin Hebreo, ki “mabaya.” * **25:31 25:31** Sigon do dadakay dan Hebreo, ki iya lang matoneng a anak a mahakay mangtawid so kalintegan ni āmang na. Heb. 12:16-17

a komnaro. Iniktokto na pabaw kalintegan naw a matoneng a anak, ta mapateg aba dya.

26

Si Isaak Do Gerar

¹ Do dawri, minirwa myan kapaychapteng do tana no Kanaan akma do kachimpwaw ni Abraham. Dawa, nayadis sa Isaak do Gerar, do tana ni Abimelek a āri dan Pilisteo saw.

² Ki napaboya si Apo dya, as binata na a kāna, “Mangay kaba do Egipto. Omyan kad tanaya a ibahey konchi a yanan mo.

³ Omyan ka do dyaya tana, ta karwan ko abanchimo, as bindisyonan konchimo. Itoroh konchi a tabo nyaya tana dyimo kan siraw kapotōtan mo. Tongpalen konchiw inkari kwaw di āmang mo a si Abraham.

⁴ Payparohen ko saw kapotōtan mo a akmas kāron bitohen do tohos, as itoroh ko dyira a tabo nyaya tana. As maynamot do kapotōtan mo, mabindisyonan sanchiw tabo tawotawo do tanaya.*

⁵ Bindisyonan koymo maynamot ta manganohed si āmang mo, kan tinongpal naw tabo inbilin ko kan innanawo ko.”

⁶ Dawa, minyan sa Isaak do Gerar.

⁷ Do kaiyahes daw syan mahahakay a taga Gerar an baket nas Rebekka, ki binata na a kakteh na. Inbayataw na, ta mamo an dimanen da, as kahap das baket na. Ta si Rebekka, ki oyod nas kapintas a mabakes.

* 26:4 26:4 Gen. 22:18

⁸ Do kahay daranaw daw da Isaak, naylala-wong do bintan si Abimelek a āri dan Pilisteo, ki naboya na a myan a kepkepen ni Isaak si Rebekka a baket na.

⁹ Dawa, pinatawag nas Isaak, as nakaibahey na sya a kāna, “Namna! Baket mo sawen! Āngo ta batahen mwa kakteh mo?”

Ki tinbay ni Isaak a kāna, “On, mo Āri, ata, bata ko an dimanen nyo yaken an ibahey kwa baket ko.”

¹⁰ Binata ni Āri Abimelek a kāna, “Ay! Āngo ta komwan pinarin mo dyamen? An myan sawen nangoknod so baket mwaya aket, imo napaygatos dyamen.”

¹¹ Dawa, inbilin ni Abimelek dyirad tawotawo na saw a kāna, “Ipadiman ko aran sino a mamarin so marahet dyirad dyaya maychabahay.”

¹² Do dawri a tana, ki naymohamoha si Isaak, as kan do dawri a tawen, nakaapit so aro, ta binindisyonan Āpo.

¹³ Naypāypābaknang a nandad oltimo naranas kabaknang.

¹⁴ Maynamot ta aro karniro kan baka na, as kan aro saw adipen na, inapālan dan Pilisteo saw si Isaak.

¹⁵ Dawa, pinonan daw tabo a bobon a kinadyan no adipen saw ni āmang na a si Abraham do kabyay na paw.

¹⁶ Sinpangan na, binata ni Abimelek di Isaak a kāna, “Maganaganay an karwan mo naw yanan namenaya, ta matortoray ka naya kan yamen.”

¹⁷ Do dawri, komnaro sa Isaak, as nangay a nagtolda do Payahosongan a Gerar.

18 Pinirwa na sa inpakadiw bobon saw a inpakadi ni simna āmang na do kachwaw, ta do nakadiman āmang na, pinonan dan Pilisteo saw. Pinangaranan na saw bobonaw so akmas inpangaranaw ni āmang na.

19 Naychadi saw adipen na saw so bayo a bobon do payahosonganaw, ki nakakadi sa daw so mayit a akbod.

20 Sinpangan na, nachidiman saw magpaspastoraw a taga Gerar dyirad pagpaspastoren saw ni Isaak, as nakabata da sya a kon da, “Dyamen nyaya ranom!” Nawriw paynamotan na a pinangaranan Isaak so bobon a “Nagsosopyatan.”

21 Somarono, naychadi dana saw adipenaw ni Isaak so matarek a bobon. Ki alit na, naydidimanan darana. Nawriw nakayapwan na pinangaranan danan Isaak so “Naydidimanan.”

22 Dawa, komnaro sa Isaak daw, as nakapaychadi nas matarek a bobon na. Do dawri, apabaw nachidiman. Dawa, pinangaranan nas “Marahawa,” ta binata na a kāna, “Ay, changori dana tinorohan na yaten Āpo so marahawa a yanan tan mayparo ta dya.”

23 Komnaro daw sa Isaak, as nakangay da do Beerseba.

24 Do dawri a ahap, napaboya si Āpo di Isaak, as nakabata na sya dya a kāna, “Yaken Dyosaw ni āmang mo a si Abraham. Mamo kaba, ta rarayanan koymo. Bindisyonan koymo, kan payparohen ko saw kapotōtan mwa maynamot do kari ko di adipen ko a si Abraham.”

25 Dawa, namarin daw si Isaak so pangidātonan, as nagdaydayaw di Āpo.

Sinpangan na, nagtolda dana sa daw, as naychadi sa daw adipen naw so bobon.

No Tolag Da Isaak Kan Abimelek

²⁶ Sinpangan na, yapo do Gerar, nangay si Abimelek di Isaak. Rinarayayan da si Abimelek da Ahossat a matalek na a sit a mamagbaga na kan Pikol[†] iyaw pangolo dan soldado naw.

²⁷ Ki naychirin si Isaak dyira a kāna, “Āngo ta nangay kamo dya? Chapatak ko a ipsok nyo yaken, ta pinakaro nyo yaken do yanan nyo.”

²⁸ Ki initbay da a kon da, “Naon, ata, malawag a naboya namen a oyod a myan dyimo si Āpo. Dawa, no bata namen, ki maganay pakono an myan tolag ta a pagkinaryan ta. On, yamen pakono machitolag dyinyo.

²⁹ Chakey namen a ikari mo a dyi nyo yamen a ranggasan akmas dyi namenaw a nakaranggas dyinyo, ta maynana maganay pinariparin namen dyinyo. On, oyod a pinakaro namen imo, ki aryoriw marahet a pinarin namen dyinyo daw? As sichangori, ki binindisyonan naymo ni Āpo.”

³⁰ Katayoka da nagtotolag, namarin si Isaak so pasken dyirad bisīta naw, as komninan kan mininom sa.

³¹ Do kamabekasan naw, nagkariw katakatay-isa dyira a dyi sa maglalaban. Katayoka no nawri, pinarobwatan san Isaak, as naysisyay dana sa a sikakapya.

³² Do dawri a araw, nangay sad Isaak adipen na saw, as nakaibahey da sya di Isaak so

[†] **26:26 26:26** Gen. 21:22

maynamot do kinadi daw a bobon. Binata da a kon da, “Nakakadi kami naw so ranom!”

³³ Pinangaranan Isaak nawri a bobon do chirin da so “Seba.” Yapod dawri a araw, nayngaran nawri a syodad so Beerseba.‡

No Kapangabahay Ni Esaw

³⁴ Do nakapagtawen ni Esaw so apat a poho, nangabahay so dadwa mababakes a Heteo§ a tawo a sa Jodit kan Basemat. Si Jodit, ki pōtot ni Beeri, as si Basemat, ki pōtot ni Elon.

³⁵ Siraw nya dadwa manogang da, ki siraw nanoroh so rakoh a mamayo da Isaak kan Rebekka.

27

No Kabindisyon Ni Isaak Di Jakob

¹ Do kamalkem danan Isaak, do dyi naranaw a pakaboyan, inpatawag nas Esaw a matoneng a anak na, as nakabata na sya dya a kāna, “Barok, may ka pa dya.”

“Ari ako dya, mo Āmang,” initbay ni Esaw.

² Do dawri, binata ni Isaak dya a kāna, “Maboya mwa malkem ako na, kan ito danaw kadiman ko.

³ Dawa, hapen mo bai mwaw, ta yangay mo yaken a panganop so ichan ko do kahasan,

‡ **26:33 26:33** No chakey na batahen Seba, ki “kari” mana “papito.” As no chakey na batahen Beerseba, ki “Bobon a Nagkaryan” mana “Bobon no Papito.” Gen. 21:31 § **26:34 26:34** Siraw sigod a tawotawo a Heteo, ki yapo sa di Kanaan a pōtot ni Ham a pōtot ni Noyi. Gen. 10:15; 1 Kron. 1:8, 13

⁴ as kaimāsen mwa langgen maanopan mwaw iyaw chadaw kwaw a kapanglaneg ah! Anchan tayoka ka manglaneg, yangay mo dya, as kakan ko sya. Ta katayoka kwa koman, bindisyonan koymo sakbay no kadiman ko.”

⁵ Myan a adngedngeyen Rebekkaw ibahebaheyaw ni Isaak di Esaw. Dawa, do nakapakayamaw ni Esaw a nangay a nanganop do kahasan,

⁶ tinawagan ni Rebekka si Jakob. Binata na dya a kāna, “Anak ko, nadngey ko kaychiw nakabilinaw ni āmang mo di ākang mos Esaw a kāna,

⁷ ‘Yangay mo yaken a panganop, as kaimāsen mwa langgen maanopan mwaw, as kakan ko. Ta katayoka kwa koman, bindisyonan koymo do salapen Āpo sakbay no kadiman ko.’

⁸ Dawa, adngeyen mo pa yaken, anak ko, as kan parinen mo ibahey kwaya dyimo.

⁹ Sichangori, mangay kad yanan binyay ta saw, as mamidi kas dadwa orbon no kalding a matataba, ta langgen ko so chadawaw ni āmang mwa kapanglaneg.

¹⁰ Iyangay monchi di āmang mo ah, tan kanen na, as bindisyonan naymo sakbay a madiman.”

¹¹ Ki tominbay si Jakob dya a kāna, “Ay, katen mo Ānang, ta borboranaw si ākang Esaw. Yaken, ki enggaya.

¹² Āngonchan saliden na yaken Āmang, ki mapatakan na a al-allilawen ko. Samna! An komwan, bindisyon pabanchiw mahap ko, an dya abay.”

¹³ Ki initbay ni ānang na dya a kāna, “Anak

ko, mabakel kaba, ta imo abaw ngayan nawri a abay, an dya yaken. Basta magtongpal ka dyaken. Ngay, yay mo na hapen iyaw inbahey kwaya dyimo, ta yangay mo na dyaken.”

¹⁴ Dawa, nangay a nanghap si Jakob so inbaheyaw ni ānang na, as nakaitoroh na sya dya. Nilaneg ni Rebekka so maimasaw a akmas chadawaw ni Isaak.

¹⁵ Somarono, pinahtot ni Rebekka saw kinapikapy na saw do bahayaw a kagaganayan a laylay ni Esaw a matoneng a anak na, as nakailaylay na syad Jakob.

¹⁶ Binedbedan naw tanoro na saw kan lagawaw ni Jakob so koditaw no kaldingaw,

¹⁷ as nakaitoroh na sya di Jakob so maimasaw a linaneg kan tinapay a rinotongan na.

¹⁸ Sinpangan na, nangay si Jakob di āmang na, as nakabata na sya a kāna, “Mo Āmang.”

Ki tinbay ni āmang na, “On, barok. Sino dyinyo a anak ko nya?”

¹⁹ Ki tominbay si Jakob a kāna, “Yaken matonengaw a anak mwa si Esaw. Pinarin kwaw iyaw inbahey mwaw dyaken. Dawa, maybangon ka na a mitchan so karnyaya a insabat ko, as kabindisyon monchi dyaken an tayoka ka koman ah.”

²⁰ Ki binata ni Isaak do anak naw a kāna, “Ay samna! Kalistom pa nangay do kahasan, barok!”

Tominbay si Jakob, “On, ata, sinidongan naw yaken ni Āpo a Dyos mo.”

²¹ Ki binata na di Jakob a kāna, “Maypasngen ka pa dya, ta kapyasen ko paymo an ara paro a oyod a imos Esaw.”

22 Dawa, naypasngen si Jakob di āmang na, as kinapikapyas ni āmang na, kan binata pa ni Isaak a kāna, “Na, akmayaw si Jakob oni mwaya, ki sirayaw tanoro mwaya, ki si Esawayam na.”

23 Nailasin aba ni Isaak si Jakob, ta siraw tanoro naw, ki borboran a akmas tanoro saw ni Esaw. Do dawri, nakasagāna dana mangbindisyon sya, ki pinirwa na pa inyahes,

24 “Oyodawri a imo si Esaw a anak ko?”

Ki tinbay ni Jakob, “On, yakenaw, mo Āmang!”

25 Dawa, binata ni Isaak a kāna, “Yangay mo dyaw rinotongan mwaw, ta kanen ko na. Anchan tayoka ko, ki nawri dananchiw kabindisyon ko dyimo.” Dawa, pinasngen ni Jakob iyaw rinotongan naw, as kinan ni Isaak. Nakapanghap na pas palek a ininom ni āmang na.

26 Sinpangan na, binata ni Isaak dya a kāna, “Maypasngen ka dyaken, barok, ta dadek mo yaken.”

27 Do dawri, naypasngen si Jakob a mindadek si āmang na. Do nakaangotaw ni Isaak so laylay naw, binindisyonan na a kāna, “Oyod makaay-ayo iyaw āngot no anak kwaya a akmas āngo taw no tana a binindisyonan Āpo.

28 Itoroh pakono no Dyos iyaw apon a yapod hanyit a ombasa so tana tan magla saw mohamoha mo, as kan torohan na pakono imo so aro a āpit kan obas mo tan aro kanen kan inomen mo.

29 Magsirbi pakono sa dyimo nasnasyon saw, as kan siraw tawotawo, ki maydogod sa magdaydayaw dyimo. Itortorayan mo

pakono saw kakabagyan mo saw, kan imo āpohen dan kakabagyan saw ni ānang mo. Mabay pakono saw mangabayaw dyimo, as siraw mangbindisyonaw dyimo, ki mabindisyonan pakono sa.”

No Kabindisyon Ni Isaak Di Esaw

³⁰ Do katayokaw ni Isaak a nangbindisyon di Jakob, komnaro. As do kakakaro paw ni Jakob do salapenaw ni āmang na, ki nawara si Esaw a yapod nanganopan naw.

³¹ Nanotong pa si Esaw so maimas a linaneg, as nakaiyangay na sya di āmang na. Binata na dya a kāna, “Āmang, maybangon ka, ta koman ka na so karnyaya a insabat ko tan bindisyonan mo na yaken.”

³² Tominbay si Isaak, “Oy samna! Sino ka?”

“Yakenaw si Esaw a matoneng a anak mo,” binata na.

³³ Do dawri, taywara naychamirpirpir si Isaak, as binata na dya a kāna, “Ay samna! Sino nangisabat dyaken kaychi so nilanegaw a naanopan? Sakbay no kawara mo, inichan ko na, as intoroh ko na dyaw pamindisyon ko. Ay, matadyan pabaw nawri a bindisyon ko!”

³⁴ Do nakadngeyaw sya ni Esaw so nyaya, tomnanyis so malyak, kan oltimo kaynyin aktokto na, as binata na a kāna, “Chāsi mo pa yaken, mo Āmang, ta bindisyonan mo pa yaken ah!”

³⁵ Ki tominbay si Isaak a kāna, “Kawanen! Nangay naya yaken a inallilaw ni ādi mo. Nahap naranaw itoroh kwaw dyimo a bindisyon.”

³⁶ Binata pa ni Esaw a kāna, “Na, kostwaya. Dawa, sawen a nayngaran so Jakob, ta naypirwa narana yaken a niyoban a inallilaw. Inhap naw kalintegan kwa matoneng a anak. Sichangori, inhap na paw bindisyon a itoroh mo dyaken. Āmang, apabawriw bindisyon mo dyaken?”

³⁷ Ki tominbay si Isaak di Esaw a kāna, “Na, intoroh ko na dyaw bindisyon, as iya danaw āpohen mo. Masaw dyirad tabo a kakabagyan nyo a magsirbi dya. Inbahey ko pa a mayparo pakononchiw kanen na kan inomen na. Barok, arabaw bindisyon ko dyimo.”

³⁸ Ki nakatongtong ni Esaw a nangdaw so kāsi ni āmang na. Binata na a kāna, “Asawriw pamindisyon mo, mo Āmang? Bindisyonan mo pa yaken ah!” Maynamot ta naylilyak abas Isaak, naypalyak dana tomnanyis.

³⁹ Sinpangan na, nyaw inbahey ni Isaak dya a kāna, “Omyan kanchi do tana a dya maganay a paymohan, kan abanchiw apon a ombasa so tana mo.

⁴⁰ Nawrinchiw kabyayan mo kapachilaban mo maynamot do ispada, as magsirbi kanchid ādi mo. Ki aran komwan, anchan dyi mo na maibtoran kaadipen mo, ki mapenpen nabaymo a mangditchan so toray na.”*

⁴¹ Yapod dawri, taywara isoli ni Esaw si Jakob a ādi na a maynamot do nakayoba naw so bindisyonaw ni āmang na dya, as nyaw myan do aktokto na, “Ara, ki mahay paba madiman si

* **27:40 27:40** Gen. 27:28-29

āmang. Anchan tayokaw arawaw a kapagma-mayo, ki dimanen konchi si Jakob.”

⁴² Ki do nakadamagaw ni Rebekka so inb-heyaw ni Esaw, inpatawag nas Jakob, as kan binata na dya a kāna, “Anak ko, inplano na kono imo no ākang mwaw dimanen tan maagasan iyaw kaynyin no aktokto na dyimo.

⁴³ Sichangori, adngeyen mo chirin kwaya, anak ko. Mangay ka sigida do Haran do yananaw ni maraan mos Laban a kakteh ko.

⁴⁴ Omyan ka daw a mandan mabawan kasoli ni ākang mo dyimo.

⁴⁵ Anchan mabawan danaw soli na, as kan nawayakan naranaw pinarin mwaya dya, ki manoboy akonchi so mangay a omhap dyimo. Aysa! Marawa kwabaw kapagmamayo ko an mayrayay kamo a dadwa a mabo do asa karaw.”

No Katoboy Ni Isaak Si Jakob Di Laban

⁴⁶ Sinpangan na, binata ni Rebekka di Isaak a kāna, “Ayya! Maanōsan ko pa sabayaw Heteo saya a kabahay ni Esaw. An mangabahay panchi si Jakob so kapayngay dan nyaya a Heteo,[†] ayket, maganaganay dana an madiman ako!”

28

¹ Dawa, maynamot do inchirinaya ni Rebekka, pinatawag ni Isaak si Jakob. Kinablaawan naw anak naw, as nakabilin na sya a kāna, “Barok, mangabahay kaba siras mababakes saya do dya Kanaan ah.

[†] **27:46 27:46** Siraw Heteo a tawotawo, ki nanganohed saba do Dyos.

² Mangay ka na do Mesopotamya do pamilya ni Betoel a āmang ni ānang mo, kan mangabahay ka so asa dyirad mababakes saw a anak ni Laban a maraan mo a kakteh ni ānang mo.

³ Bindisyonan pakono imo no Dyos a Manakabalin, as torohan na pakono imo so aro a pōtot tan mayparin kanchi a āmang no aro a nasnasyon.

⁴ Bindisyonan pakono no Dyos imo kan siraw kapotōtan mo so bindisyonaw ni simna āpong mos Abraham. Tan komwan, dyira nyonchi iyaw tanaya a yanan tas changori a iyaw inkaryaw no Dyos di āpong mo.”

⁵ Katayoka na naychirin, tinoboy ni Isaak si Jakob do Mesopotamya a yanan ni Laban a pōtot ni Betoel no Arameo a tawo. As si Laban, ki kakteh na pa ni Rebekka a ānang da Esaw kan Jakob.

No Kapirwa Kapangabahay Ni Esaw

⁶ Sinpangan na, natonngan ni Esaw a binindisyonan ni āmang na si Jakob, as nakatoboy na sya a mangay do Mesopotamya a mangabahay daw. Napatakan na pa a do nakabindisyon naw sya, ki inbilin na a dya mangabahay siras mababakes saya Kananeo.

⁷ Natonngan pa ni Esaw a tongpalen ni Jakob no inbaheyaw ni āmang kan ānang da, ta nangay dana do Mesopotamya.

⁸ As dawa, naawātan na a chakey aban āmang na siraw mababakes saya a Kananeo.

⁹ Do dawri, nangay si Esaw do yananaw no maraan naw a si Ismael a anak ni simna

Abraham. Aran myan danaw dadwa baket ni Esaw, ki alit na pa kinabahay na si Mahalat a pōtot ni Ismael, as kan kakteh ni Nebayot.

No Kangay Ni Jakob Do Yanan Laban

¹⁰ Do nakakarwaw ni Jakob do yanan da a Beerseba, ki kominwan do Haran.

¹¹ Nakaysan do asa yanan, ta nahpan dana. Ki do nakapaypoktad naw, nanghap so asa bato a nayponganan na, as nakapakaycheh na.

¹² Sinpangan na, tinayēnep na a nakaboya so asa ayran a yapo do tana a nakarapit do hanyit. Myan saw anghil no Dyos a nāw da maytotopdis a komayat kan gomchin do dawri a ayran,

¹³ kan naboya na si Āpo a maytēnek do anmwaw no ayran.* Binata dya ni Āpo a kāna, “Yaken si Āpo a Dyos a dinaydāyaw ni Abraham a simna āpong mo, kan Dyos a daydayāwen ni Isaak a āmang mo. Nyaya tana a pakaychehan mo sichangori, ki itoroh konchi dyimo kan kapotōtan mo.

¹⁴ Akma sanchiw kāro no ahbek, kāro no kapotōtan mo. Maychawpit sanchi do tana do laod, dāya, ammyānan, kan abagātan, as kan maynamot dyimo kan kapotōtan mo saw, bindisyonan konchiw tabo tawotawo.

¹⁵ Nāw ko na machirayay dyimo, kan aywanan koymo do tabo a ngayan mo, as kan paybidyen konchimo do dya a tana. On, polos a dyi koymo a karwan a mandanchan matongpal ko iyaw kari kwaya dyimo.”

* **28:13 28:13** Mana “do masngen naw dya.”

16 Katayoka na, nayokay si Jakob, kan binata na do aktokto na a, “Ay samna! Myan paya dya si Āpo, ki chinapatak kwabaya.”

17 Namo si Jakob, as binata na a kāna, “Ay anyan! Makamwamomo sawen nyaya yanan! Nya danaw bahayaw ni Āpo kan ayaman a mangay do hanyit.”

18 Do kamabekasan naw, minhep a naybangon si Jakob. Inhap naw batwaw a nayponganan na, as pinaytēnek na a pakanaknakman na so naporinaw dya. Somarono, pinadwan na so lana no olibo hapotaw no batwaw.†

19 Pinangaranan na so Betel‡ nawri a tana. Ki Los, ngaran na do kachwaw.

20 Sinpangan na, nagkari si Jakob, “An myan ka dyaken mo Āpo Dyos, as aywanan mo yaken do kapagbyahi kwaya, kan torohan mo yaken so kanen kan laylay ko,

21 as an paybidyen mo yaken a sisasalon-at do bahay ni āmang ko, ayket, imo danaw Āpo a Dyos ko.

22 Iyaw nya bato a pinatnek ko a pakanaknakman, iyanchiw nya logar mayparin a pagdaydayāwan dyimo, kan itoroh konchiw apagkapollo no tabo myan dyaken.”

29

No Kawara Ni Jakob Do Yanan Laban

† **28:18 28:18** Do dawri a chimpo, ki no kapamadwaya so lana, ki asa pangilasinan a iyaw napadwanaw, ki sinsinan paba, ta nachitatārek dana a para do Dyos. ‡ **28:19 28:19** No chakey na batahen Betel, ki “Bahay no Dyos.”

¹ Do katayokaw no nawri, tinongtong ni Jakob kapagbyahi naw, kan nakarapit do tana daw no taga dāya.

² Do dawri, nakaboya so asa bobon do gagan no asaw a idi. Myan saw nakpeh a maynahah a tatdo a kaarban karniro do masngenaw do bobonaw, ta dawriw pirmi a pamaynoman da, ki nataloban pa so rakoh a bato.

³ An maychichep sa tabo karniro daw, balakwangen dan magpaspastoraw iyaw batwaw, as kapaynom da sira. An tayoka sa minom, ki paybidyen daw batwaw a patohongen.

⁴ Do dawri, nanahahe si Jakob dyirad magpaspastoraw a kāna, “Inyom Sir, taga dino kamo?”

Ki tominbay sa dya a kāna, “Na, taga Haran kamyaw.”

⁵ Inyahes pa ni Jakob dyira a kāna, “Chapatak nyori si Laban a apōko ni Nahor?”

“On, chapatak namenaw,” inatbay da.

⁶ “Na, komosta?” inyahes ni Jakob.

“Na, aryaw a maganay. Chiban mo paw maypasngenaya. Tori danayas Rakel a anak na a mangyangay so karniro saw ni āmang na,” binata da.

⁷ Binata ni Jakob dyira a kāna, “Makohat payaw araw. Ari na payad oras a ikoral nyo sa. Āngo ta dyi nyo sa paynomen karniro saya, as paybidyen nyo sa a pagaraben?”

⁸ Ki tominbay sa dya, “Aysa! Maparin namen aba, ta nawri dananchiw kabalakwang namen so batwaya an maychichep sa tabo, as kapaynom namen sira.”

⁹ Ranan pan kapachisarsaritaw ni Jakob dyirad magpaspastoraw, ki nawara si Rakel kan karniro saw ni āmang na, ta aran iya, ki asa mangay-aywan so karniro.

¹⁰ Do dawri a nakaboya ni Jakob si Rakel a anak ni Laban a kakteh ni ānang na, kan siraw karnirwaw ni maraan na, nanyeng na nangay a binalakwang iyaw batwaw a tohong no bobonaw, as nakapaynom na siras karniro saw.

¹¹ Katayoka na, dinadek na si Rakel, kan insiknan naw tomnanyis do kasoyot na.

¹² Binata na dya a kāna, “Kaanakanaw yaken ni āmang mo. Yakenaw, ki anak ni Rebekka a kakteh na.”

Do nakadngeyaw sya ni Rakel, ki nakalyalisto a nayyayo a nangay a nangibahey sya di āmang na.

¹³ Dawa, do nakadamagaw sya ni Laban so maynamotaw di Jakob a anak ni kakteh na, nakapayapayayo na a nangay a minbayat sya. Kinepkep nas Jakob, as nakadadek na sya, as inyangay na do bahay na. Do nakawara daw do bahay ni Laban, inistorya ni Jakob tabo a naporin dya.

¹⁴ Binata ni Laban di Jakob a kāna, “Oyod sawen a kaanakan koymo!”

Do dawri, nakabohan a minyan si Jakob do yanan Laban.

No Kapagsirbi Ni Jakob Tan Makakabahay

¹⁵ Do dawri, napahabas asa kabohan, binata ni Laban di Jakob a kāna, “Maynamot ta kaanakan koymo, āngo ta maytarabako ka abos tangdan?”

Ay samna! Maparin aba komwan. Ibahey mo na ah, an papiraw chakey mwa tangdan?”

¹⁶ Ki myan do dawriw dadwa anak ni Laban a mababakes: si Lea iyaw matoneng kan si Raket a ādi na.

¹⁷ Mapintas* iyaw mata ni Lea, ki mapinpintas kan mapostora iyaw inawan ni Raket.

¹⁸ Do dawri, myan nadidiw ni Jakob a ayat na di Raket. Dawa, binata na di maraan na a kāna, “Maytarabako ako dyimo so papito a tawen an ipakabahay mo dyaken si Raket a adeadekey a balāsang mo.”

¹⁹ Initbay ni Laban dya a kāna, “Naon, chakey ko, ta maganaganay a imo makakabahay sya kan matarek. Dawa, nāw mo na machiyan dyamen.”

²⁰ Dawa, nakapaytarabako ni Jakob so papito a katawen tan makabahay nas Raket, kan napootan nabaw nakapaypahabas no araw saya maynamot ta taywaraw kadaw na si Raket.

²¹ Ki do nakatayokaw ni Jakob so papito a tawen, inbahey na di Laban a kāna, “Ay mo Maraan, napakabos ko naw chimpwaw a inkari ko a maytarabako dyimo. Chakey kwa ipakabahay mo na dyaken si Raket tan myan danaw baket ko.”

²² Do dawri, namarin si Laban so rakoh a pasken, as rinara na sa tabo tawotawo daw a mangay do kasar.

²³ Sinpangan na, do dawri a ahap, ki si Raket abaw pinaoknod ni Laban di Jakob, an dya si Lea. Chapatak aba ni Jakob, dawa, inoknod nas Lea.

* **29:17 29:17** Mana “makapsot.”

24 Ki maynamot ta nangabahay dana si Lea, intoroh ni Laban di Lea iyaw adipen naw a si Silpa tan iya danaw adipen na.

25 Ki do kamabekasanaw, natonngan ni Jakob a si Lea iyaw kinaoknod naw. Dawa, nangay di Laban, as nakabata na sya dya a kāna, “Āngo ta komwan pinarin mo dyaken, mo Maraan? Nagsirbi ako abawri dyimo so papito a katawen tan makabahay ko si Rakel? Āngo ta inallilaw mo yaken?”

26 Ki tominbay dya si Laban a kāna, “Dāgen namen do dya an manmanma a pakabahayen namen adeadekey a anak namen, an dyi pa makakabahay iyaw matonetonengaw.

27 Patayokahen mo paw asaya kalawas a ragragsak no kasar mo di Lea. Katayoka no nawri, ipakabahay ko pa dyimo si Rakel a ādi na an maytarabako ka pa dyaken so papito a katawen.”

28 Nakey si Jakob, dawa, do katayokaw no asa kalawas a ragragsak no kasar na di Lea, intoroh dya ni Laban si Rakel a nayparin pa baket ni Jakob.

29 Si Bilha a adipen Laban, ki intoroh ni Laban di Rakel tan adipen na.

30 Inoknod pa ni Jakob si Rakel. Ki rakorakoh adaw ni Jakob di Rakel kan si Lea. Sinpangan na, naytarabako si Jakob di Laban so papito pa a katawen.

Siraw Anak Ni Jakob

31 Do kaboyaw sya ni Āpo a dya oyod ni Jakob a chadaw si Lea, tinorohan na so anak, as si Rakel, ki abaw anak na.

³² Do dawri, nabogi si Lea, kan naymanganak so asa mahakay. Pinangaranan na so Ruben,[†] ta binata na, “Naboya ni Āpo iyaw kapagmamayo ko. Sigoro, chadaw na, ngata, yaken lakay ko sichangori.”

³³ Sinpangan na, minirwa dana nabogi si Lea, as inyanak naranaw asa mahakay. Pinangaranan naw adekeyaw so Simeon,[‡] ta binata na, “Intoroh na pa ni Āpo dyaken nya anak ko, ta nadngey na a dya oyod yaken ni Jakob a chadaw.”

³⁴ Minirwa dana nabogi, as naymanganak dana so asa pa mahakay. Pinangaranan nas Lebi,[§] ta binata na, “Changori, ngata, may-padekket dyaken si lakay ko, ta ari danaw tatdo a mahahakay a anak ko.”

³⁵ Minirwa pa nabogi, kan naymanganak pa so mahakay. Pinangaranan na so Joda,^{*} ta binata na, “Changori, dadayen ko Dyos.” Katayoka no nawri, nayhat a naymanganak.

30

¹ Do kadlawaw ni Raket a dya maymanganak, nangimon di Lea a ākang na, as binata na di Jakob a kāna, “An chaskeh mo a madiman ako, torohan mo yaken so anak ko!”

[†] **29:32 29:32** No oni no chirin a Ruben, ki nagistayan a mayengay do chirin Hebreo a “naboya naw kapagmamayo ko.” No chakey na batahen, ki “chiban paw anak a mahakay.” [‡] **29:33 29:33** No chakey na batahen Simeon, ki “nadgey.” [§] **29:34 29:34** No chakey na batahen Lebi, ki “madekket.” ^{*} **29:35 29:35** No chakey na batahen Joda, ki “dāyaw.”

² Nakasoli si Jakob di Rakel, dawa, binata na dya a kāna, “Āngo ta komwan ibahey mo dyaken? Dyos akori? An iyaw dya mapaymanganak dyimo, aryoriw maparin ko?”

³ Ki inatbay ni Rakel a kāna, “Namna! An komwan bata mo, cha dya si Bilha a adipen ko. Kaoknod mo tan makapaymanganak so ibidang ko a pinakaanak ko kan tan magpamilya akwa maynamot dya.”

⁴ Dawa, intoroh na si Bilha a adipen na a kinaoknod ni Jakob a akma nay baket.

⁵ Sinpangan na, nabogi si Bilha, kan naymanganak so mahakay.

⁶ Binata ni Rakel a kāna, “Ay, chināsi yaken no Dyos. Nadngey na iyaw no inakdakdaw ko, ta tinorohan na yaken so anak.” Dawa, pinangaran na so Dan.*

⁷ Sinpangan na, minirwa a kinaoknod ni Jakob si Bilha a adipen ni Rakel. Minirwa nabogi si Bilha, as naymanganak so chadadwa no anak naw, ki mahakay pa.

⁸ Binata ni Rakel a kāna, “Inpasnek ko nachilomba di ākang ko, ki nangābak ako.” Dawa, pinangaranan naw adekeyaw so Neptali.†

⁹ Do kadlaw danaw ni Lea a dyi dana maymanganak, intoroh naw adipen naw a si Silpa di Jakob a akma nay baket.

¹⁰ Sinpangan na, nabogi si Silpa, as naymanganak so mahakay.

* **30:6 30:6** No chakey na batahen Dan, ki “nakalmonaw.”

† **30:8 30:8** No chakey na batahen Neptali, ki “maglomba” mana “may-ābak.”

11 Binata ni Lea a kāna, “Ay, magasat akwaya!” Dawa, pinangaranan nas Gad.‡

12 Sinpangan na, minirwa a kinaoknod ni Jakob si Silpa a adipen ni Lea. Minirwa dana nabogi si Silpa, as naymanganak so chadadwa no anak naw, ki mahakay pa.

13 Binata ni Lea a kāna, “Ay, masoyot ako na! Sichangori, pangaranan da yaken kapayngay ko saw a mababakes so masoyot.” Dawa, pinangaranan na so Aser§ adekeyaw.

14 Do chimpo no kapagranyi so trigo, nangay si Ruben do hakawan. Ki do dawri, nakaboya so asa kita no asin tamek a mayngaran so mandragoras,* ki nangisabat di ānang na a si Lea. As dawa, do kaboyaw sya ni Rakel, binata na di Lea a kāna, “Torohan mo pa yaken so kadwanaya a mandragoras no anak mwaya.”

15 Ki tominbay si Lea a kāna, “Namna! Sinodib mo naw kadaw ni lakay ko. Manawob pabawri dyimo nawri? Sichangori, āngo paw sodiban mos mandragoras sayan anak kwaya?”

Ki binata ni Rakel dya a kāna, “An torohan mo yaken so mandragoras saya no anak mwaya aket, ipalōbos ko si Jakob a machoknod dyimo anchan mahep.”

16 Do kapaysarisari naw, nawara si Jakob a yapo do hakawan. Binayat ni Lea, as binata na dya a kāna, “Sichahep, yaten mayoknod, ta

‡ 30:11 30:11 No chakey na batahen Gad, ki “magasat.” § 30:13

30:13 No chakey na batahen Aser, ki “masoyot.” * 30:14

30:14 An kanen kono no mabakes iyaw nyaya asin mandragoras, maydamnay kono a mabogi.

tinadyan ko so mandragoras sayan anak kwaw kapachoknod mo dyaken.” Dawa, nayoknod sa do dawri a mahep kan Jakob.

¹⁷ Inadngey no Dyos iyaw dasal ni Lea. Dawa, nabogi si Lea, as naymanganak so asa pa anak a mahakay. Nyaw chadadima a anak da kan Jakob.

¹⁸ Dawa, binata ni Lea a kāna, “Tinorohan na yaken no Dyos so gon-gona maynamot do nakaitoroh kwaw so adipen kwaya di lakay ko.” Dawa pinangaranan nas Issakar.†

¹⁹ Sinpangan na, minirwa a kinaoknod ni Jakob si Lea. Minirwa nabogi si Lea, as naymanganak dana so asa pa a mahakay. Iyaw nyaw chanem no anak da kan Jakob.

²⁰ Binata ni Lea a kāna, “Tinorohan na yaken no Dyos so asa mapateg a sāgot. Changori, anyiben ngata yaken ni Jakob, ta nakaiyanak ako so anem a mahahakay.” Dawa, pinangaranan naw adekeyaw so Sabolon.‡

²¹ Sinpangan na, minirwa dana naymanganak si Lea, ki mabakes a pinangaranan nas Dina.

²² Ki do dawri, nawayakan aba no Dyos si Rakel, ta inadngey naw dasal na, kan tinorohan na so chimpno na a maymanganak.

²³ Nabogi si Rakel, as naymanganak so asa mahakay. Binata na a kāna, “Changori, pinakaro no Dyos pakasnesnekan ko maynamot do nakaitoroh naya dyaken so anak.”

† **30:18 30:18** No chakey na batahen Issakar, ki “gon-gona.”

‡ **30:20 30:20** No chakey na batahen Sabolon, ki “sāgot.”

²⁴ Pinangaranan naw adekeyaw so Jose,[§] ta binata na, “Rakoh hahawen kwa torohan na pa yaken no Dyos so asa pa anak a mahakay.”

No Kapachitolag Ni Jakob Di Laban

²⁵ Do nakaiyanak danaw ni Jose, binata ni Jakob di Laban a kāna, “Palobosan mo na yaken a komaro dya tan maybidi ako do sigod a yanan āmang ko.

²⁶ Aran siraw baket ko kan anak ko saya, ki palobosan mo sa tan komaro kami dya, ta nakabos danaw chimpo a nakaikāro ko sira dyimo. On, chapatak mwaya an maypāngo nakapaytarabako ko dyimo.”

²⁷ Ki tominbay si Laban a katogangan na a kāna, “Anchi ka pa. An chāsi mo yaken, omyan ka pa dya. Komaro kaba, ta maynamot do bokod kwa pangancharan, napatakan ko na binindisyonan na yaken ni Āpo a maynamot do nakayan mwaya dyaken.

²⁸ Na, ibahey mo an papiraw chakey mwa tangdan, ta nawriw itoroh ko dyimo.”

²⁹ Ki tominbay dya si Jakob a kāna, “Engga. Nawri abaw chakey ko. Chapatak mo na an maypāngo nakapaytarabako ko dyimo, kan mango nakapayparo no binyay mo do kaaywan ko sira.

³⁰ Oyod saba aro binyay mo do kawara kwaw, ki taywara nayparo sa sichangori, ta binindisyonan naymo ni Āpo do aran āngo a ipatarabāko

[§] **30:24 30:24** No chakey na batahen Jose, ki “marapan pakono pa.”

mo dyaken. Changori, oras dana tan chiban ko kaganayan mismo a pamilya ko.”

³¹ Ki inyahes ni Laban a kāna, “Naon, ki āngo itangdan ko dyimo?”

Tominbay si Jakob dya a kāna, “Tangdanan mwaba yaken. Ki an makey ka do asaya lang a ibahey ko dyimo, tongtongen ko sa a chichiban siraw binyay mo saya.

³² Sichangori, ipalōbos mwa mangay ako do yanan daw no binyay saw, ta patarken ko sa tabo karniro a dya maynana maydak, tabo orbon saw a karniro a mababaheng kan tabo kalding a malabalabang kan mabochibochit. Sira lang nyayaw akdawen ko a itangdan mo dyaken.

³³ Tan komwan, aran mahay mo sa yangay a bisitaen dyaken saya, ki matonngan monchi an malinteg ako mana engga. Ta an myan anchiw maboya mo a kalding a dya labang mana mabochibochit, iyanchiw nyaw maydamnay a pakalasinan mo an myan tinakaw ko. Masaw dyirad orbon saw a karniro ko an myan maboya mo a maydak.”

³⁴ “Naon, komwan ah. Parinen ta iyaw no inbahey mwaya,” initbay ni Laban.

³⁵ Dawa, do dawri a araw, no pinarin ni Laban, ki pinatarek na tabo mahahakay saw a kalding a orit-oritan kan malabalabang so maydak kan tabo mababakes a kalding a mabochibochit kan malabalabang a myan so maydaydak. Pinatarek na pa tabo mababaheng saw a karniro, as

nakaitoroh na sira dyirad anak na saw a mahakay tan aywanan da sa.*

³⁶ Inpaikaro na sa tan pachibawa da sa di Jakob, as inpaiyangay na sa do mateng a yanan a ayamen do tatdo a karaw. Ki siraw nabidinaw a binyay, ki inpaaywan na sa di Jakob.

³⁷ Sinpangan na, nanghap si Jakob so mata a sangasanga no tatdo a kitan kayo a maydamnay a makochichasan. Kinochikochichasan na tan maychanyidanyidak sangasangaw.

³⁸ Pinatēnek na saw nakochichasanaw a sangasanga do salapen daw no arban sa do yanan saw no inoynoman da. Komwan pinarin na tan matoyen sa, ta magdadakep saw nyaya binyay an mangay sa minom.

³⁹ Sinpangan na, do nakapagdadakep daw no binyay saw do salapen daw no sangasanga, natoyen sa, kan naymanganak sa so orit-oritan, mabochibochit, kan malabalabang.

⁴⁰ Siraw nya orbon no kalding kan karniro, pinatawa sa ni Jakob, as pinasalap na saw pinatawa naw dyirad pangganakan saw a maynana mababaheng kan mayidak tan matoyen sa. Komwan nakaparo na so binyay na, kan pinatarek na sa dyirad binyay saw ni Laban.

⁴¹ An mapagran saw matatabaw a binyay, pangayen ni Jakob iyaw nakochichasanaw a sangasanga do masngenaw do inoman da saw tan maboya da, ta dawriw paydadakpan da.

* **30:35 30:35** As dawa, no dyiran Laban, ki maynana maydak a kitan karniro, kan maynana mabaheng a kitan kalding.

⁴² Ki pangayen naba dyirad magogolangaw nya saya sanga. Dawa, dyira dana sa ni Laban magogolangaw, as dyira sa ni Jakob masasalon-at saw.

⁴³ Komwan nakapayparin ni Jakob a taywara mabaknang. Aro dyira na a karniro, kalding, kamilyo, asno, kan adipen na saw a mahahakay kan mababakes.

31

No Kalibas Ni Jakob A Omkaro Si Laban

¹ Do dawri, nadngeyan ni Jakob iyaw riklamo dan pōtotaw ni Laban a kon da, “Taywara danayas Jakob, ta appiten naranaya tabo dyiran Āmang, as kan si Āmangayaw nakayapwan tabo kinabaknang na!”

² Nadlaw pa ni Jakob a tomnabang dana dya si Laban, ta akma pabas kasngen na dya do nakarahan.

³ Do dawri, binata ni Āpo di Jakob a kāna, “Maybidi ka na do tana no inyapwan mo kan kakabagyan mo saw, kan myan ako a mangay-aywan dyimo.”

⁴ As dawa, nanoboy si Jakob so mangay a mangibahey dyirad dadwaw a baket na a sa Rakel kan Lea a mayboboya sa do pamaaraban naw siras binyaw na saw.

⁵ Do kawara dad yanan naw, binata na dyira, “Natonngan ko a matabang dana si āmang nyo dyaken, ta akma paba do kachwaw. Ki aran komwan, ki nāw na aywanan yaken no Dyosaw a daydayāwen ni āmang ko.

⁶ Chapatak nyo na an maypāngo kagaget ko do kapaytarabako ko di āmang nyo.

⁷ Ki alit na a kinosit na yaken, kan naypisa aba lang, ta pirmi dana kinosit na yaken do nagtolagan namen a tangdan ko. Ki bāli, ta inpalōbos aban Dyos a rinanggasan na yaken.

⁸ Ta do kaibahey naw a mabochibochit iyaw binyay a dyira ko a tangdan ko, ki naymanganak sa tabo binyay na so mabochibochit. As do kaibahey naw a orit-oritan iyaw binyay a tangdan ko, ki naymanganak dana sa tabo so orit-oritan.

⁹ Dawa, oyod a sinidongan ni Āpo Dyos yaken, ta inhap na saw pinakadyira kwaw do dyira saw ni āmang nyo a pinabidi dyaken.

¹⁰ “Do naypisa do chimpon kapagdadakep dan kalding, tinayēnep ko. Ki naboya kwaw do tayēnep ko a siraw tōro a kalding a mangdakep so mababakes saw a kalding, ki maynana orit-oritan, mabochibochit, kan malabalabang.

¹¹ Sinpangan na, do tayēnep ko, nagparang iyaw Anghil no Dyos* a nachisarsarita dyaken, as kan naychirin dyaken a kāna, ‘Jakob.’ Ki inatbay ko, ‘Ari ako dya, mo Āpo.’

¹² Binata na pa, ‘Chiban mo saw tabo tōro saya a kalding a mangdakep. Maynana sa orit-oritan, mabochibochit, kan malabalabang. Yaken akin plano so nyaya, ta naboya ko tabo marahet a pinarin Laban dyimo.

¹³ Yaken iyaw Dyosaw a napaboya dyimo do Betel a napatnekan mo so pakanaknakman a bato a pinadwan mo so lana, as kan do

* **31:11 31:11** Chiban nyo nakailawlawagan Gen. 16:7; 21:17; 22:11.

dawriw, nagkaryan mo dyaken. Changori, karwan mo naw tanaya dya, as kan maybidi ka do nakayanakan mo a tana.' "

¹⁴ Katayokan nakapaychirin Jakob, tominbay sa Raket kan Lea a kon da, "Aysa! An komwan, ari pawriw matawid namen di Āmang?"

¹⁵ Inbidang nabawri yamen a istranghiro sichangori? Pi! Akma naya yamen inlāko, as iyaw kwartaw a pagbayad mo dyamen, ki nagasto narana.

¹⁶ An komwan, masyirto danaw tabo a kinabaknang a inhap no Dyos di āmang namen, ki dyamen dana kan siraw anak namen saya. Dawa, sichangori, parinen mo iyaw inbahey no Dyos dyimo."

¹⁷ Sinpangan na, do nakapakarobwat daranaw da Jakob, pinasakay naw pōtot na saw kan dadwaw a baket na do kamilyo saw.

¹⁸ Do dawri, pinanma na sa a tinoyo tabo reprep saw a binyay na, kan inhap na sa tabo warawara naw a nakpeh na do kayan nad Mesopotamya, as kapaybidi narana do Kanaan a tana ni āmang na a si Isaak.

¹⁹ Do kakaro daranaw da Jakob, aba daw si Laban, ta nangay na sa a ginogodan naipastor saw a karniro na. Dawa, nangay pas Raket a nanakaw siras didyosen saw ni āmang na.

²⁰ Asa pa, siniriban Jakob si katogangan na a si Laban a asa Arameo, ta inbahey naba dyaw nakayam na.

²¹ Dawa, inalyalistwan na sa inhap tabo warawara kan kinabaknang na, as nakapaglibas da. Inabtang da iyaw Oksong a Oprates, kan

tinongtong daw nayam a kominwan do katokotokonanaw do tana a Galaad.

No Kalakat Ni Laban Di Jakob

²² Do chatatdo naranaw a karaw do nakapakakaro daranaw da Jakob, nadamag ni Laban a naglibas si Jakob.

²³ Do dawri, nanyeng na inhap kadwan saw a kakabagyan na, as nakalakat da sa Jakob. Papito a karaw da a nanglakat sira, as nakadas da sira do katokotokonanaw do Galaad.

²⁴ Ki do ahewaw a sakbay a kadas da sira, pinaytayēnep no Dyos si Laban a taga Aram a binata na dya a kāna, “Magannad kam Laban, ta salsalyan mwabas Jakob.”

²⁵ Ki do dawri, nagtolda dana sa Jakob do katokotokonanaw do Galaad. As aran sa Laban, do nakapakarapit daw daw, ki nagtolda sa.

²⁶ Do nakapayboya daw, inyahes ni Laban di Jakob a kāna, “Barok, āngo ta pinarin mo komwan? Sinikapan mo yaken a tod mo sa inkaro pōtot ko saya a akma say mababakes a natiliw do paggogobatan.

²⁷ Āngo ta sinikapan mo yaken a inkorimed mo komnaro a dya nagpakada? An inbahey mo dyaken, aysa, siraragsak ako a nangparobwat dyinyo so piknik a makankantaan kan matoktokaran so tamtambor kan gitgitara.

²⁸ Dyi mo paya yaken a tinorohan so chimpo ko a nangiliw siras apōko ko kan siraw anak ko saya. Samna! Oltimo a makkwan nyaya a pinarin mo dyaken!

²⁹ Myan panakabalin ko a mangdosa dyimo. Ki kahep do nakapaytayēnep ko, naychirin dyaken

Dyosaw a daydayāwen ni āmang mo a dyi koymo a salsalyan.

³⁰ Chapatak ko a komnaro ka, ta taywara danaw kangсах mo a maybidi do yanan āmang mo. Ki āngo ta tinakaw mo pa saw didyosen ko saw?”

³¹ Tominbay si Jakob dya a kāna, “On, mo Āmang, nayyayo ako, ata, mamō ako ngamin. Ta no myan do aktokto ko, ki angwan ibabāwi mo saw anak mo saya an matonngan mo a komaro ako.

³² As no didyosen mo saw, taywaran yaken nanakaw? Do salapen dan kabagyan ta saya a sistigo ta, yay mo a chichwasen dyira mo saya bata mo do dya, as hapen mo, as kan dimanen taw nawri a tawo a pakadongswan mo so didyosen mo saya.” Komwan binata ni Jakob, ta chapatak naba a tinakaw ni Raket didyosen saw ni Laban a āmang na.

³³ Maynamot ta komwan inbahey ni Jakob, nangay si Laban do toldaw ni Jakob a naychichwas. Komwan pa a naychichwas do toldaw ni Lea kan siraw dadwaw a adipen a mababakes, ki abaw nachichwasan na didyosen daw. Do nakahbot naw do toldaw ni Lea, somindep do toldaw ni Raket.

³⁴ Ki nasakbay nakahap ni Raket so didyosen saw ni āmang na, as nakaitayo na sira do bolsaw no pasangaw no kamilyo na, as nakadisna na sya. Naychahel si Laban do tabo irahemaw no tolda naw, ki abaw naboya na.

³⁵ Binata ni Raket di āmang na a kāna, “Maka-soli kaba, mo Āmang, do dyi kwaya paytēnekan,

ta marodit akwaw.” Dawa, tinongtong ni Laban naychichwas, ki abaw naboya na dyirad didyosen na saw.

³⁶ Do dawri, maynamot ta komwan napari-parin, nakasoli dana si Jakob di Laban. Dawa, pinaydabdab nas katogangan na a kāna, “Aysa! Āngo marahet a pinarin ko dyimo ta dawa? Āngo nakagatosan ko tan lakatan mo yaken, mo Āmang?

³⁷ Changori a tayoka danaw kapaychahel mo do tabo warawara ko, aryoriw naboya mo a dyira mo? An myan, ngay, pangayen mo do kasalasalapan taya tan maboya da no kakabagyan ta saya an sino kosto dyaten.

³⁸ Dadwa poho a katawen a minyan ako dyimo a nagsirbi. Kinapya ko sa inaywanan karniro kan kalding mo saw tan abo nasday a anak dan pangganakan mo saw, kan abaw inichan ko aran asa maloko a binyay mo.

³⁹ An myan naw dimanen maranggas a animal a binyay mo, ki tod ko a binayādan. Inyangay kwaba inpaneknek dyimo a abo gatos ko. An myan natakaw aran maraw mana mahep, in-papilit mo a bayādan ko.

⁴⁰ Aro napadas ko a lidyat do kapangaywan ko siras binyay mo. An maraw, inanōsan ko iyaw kohat no araw. An mahep, inibtoran ko hanebneb. Abaw īmas no kapakaycheh ko, ta napohaw ako pa.

⁴¹ Komwan lidyat ko do dadwa poho a katawen a kayan ko dyimo. Nagikāro ako so asa poho kan apat a katawen tan makabahay ko saw dadwaya

anak mo. Anem pa katawen a inaywanan ko saw binyay mo saw tan myan hahawen ko a pinakadyira ko dyirad orbon saw a tangdan ko yapod dyimo. Ki alit na pa pirmi† mo a binalbaliwan pinakadyira ko a tangdan.

⁴² An dyi na sinidongan yaken no Dyos ni simna Abraham a daydayāwen ni āmang ko a si Isaak, pinayam mo yaken a sibahabahas. Ki naboya ni Apo Dyos an mango lidyat ko kan kagaget kwa naytarabako. As dawa, kahep pinaydabdab naymo do tayēnep mo.”

No Kapagtolag Da Jakob Kan Laban

⁴³ Do dawri, maynamot ta komwan inbahey ni Jakob, tominbay si Laban a kāna, “Tabo myan saya dya sichangori, ki dyaken saw nawri. Ta siraw baket mo saya, ki anak ko sabawri? Siraw pōtot mo, ki apōko ko. Tabo binyay mo, ki yapod binyay ko. Ki aran komwan, maparin kwaba a tod a ahapen saw anak kwaya a paybidi sichangori. Masaw dyirad apōko ko saya.

⁴⁴ Sichangori, ki maganay an magtolag ta so bayo, as kan pawpohen taw batobato saya a pangpaneknek ta so dyi ta kapagbabāwi do nagtolagan taya.”

⁴⁵ Do dawri, nanghap si Jakob so rakoh a bato, as pinaytēnek na.

⁴⁶ Sinpangan na, inbahey na dyirad rarayay naw a tongtongen daw manghap so bato a pawpohen dad omdibonaw no pinatnek naw a

† **31:41 31:41** Mana “pinay-asa poho” do chirin Hebreo. Ki no chakey na batahen, ki “pirmi.” Gen. 31:7

rakoh a bato. Do katayoka daw, naychakakan sa do bitaw no inopo daw a bato.

⁴⁷ Pinangaranan ni Laban nyaya nawpo a bato so Jegar-Sahadota do chirin na Arameo. As si Jakob, ki pinangaranan na so Galed do chirin na Hebreo.‡

⁴⁸ Binata ni Laban di Jakob a kāna, “Magsir-biw nya a mangipaneknek so nagtolagan taya.” Nyaw naynamotan na a napangaranan nya nawpo a bato so Galed.

⁴⁹ Binata pa ni Laban di Jakob a kāna, “Si Āpo pakono pirmi a omchidechideb dyaten do kapaybawa taya.” Dawa, nayngaran paw nawri a nawpo a bato so Mispa.§

⁵⁰ Tinongtong ni Laban naychirin a kāna, “An ranggasan mo saw pōtot ko saya a baket mo, mana an mangabahay ka pas matarek, aran dyi kwa maboya mana chapatak, naknakmen mo a chichiban na yaten no Dyos a iyaw maka-paneknek so nagtolagan taya.

⁵¹ Cha dyaw inopo ko saya a bato kan pinatnek ko a rakoh a bato do payawan tayas changori.

⁵² Dawa, dyi ta pakono a kawayakan nyaya mohon ta a pamaneknek so tolag ta. Nya pakono akmay balat an myan marahet a panggep no katakatayisa dyaten.

⁵³ Iyaw Dyos pakono a dinaydāyaw ni simna Abraham, Nahor, kan āmang daw mangokom dyaten an sino dyaten mangrarayaw so tolag

‡ **31:47 31:47** No chakey na batahen Jegar-Sahadota mana Galed, ki “atoy a mangipaneknek.” § **31:49 31:49** No chakey na batahen Mispa, ki “panyidechideban.”

taya.” Sinpangan na, nagkari si Jakob do salapen no Dyos a daydayāwen āmang na a si Isaak.

⁵⁴ Do katayoka da nagtolag, sinosohan ni Jakob do dawri a tokon asaw a binyay a indāton na do Dyos. Sinpangan na, tinawagan na saw kakabagyan naw a machakan dya.* Katayoka da, minisan dana sa daw.

⁵⁵ Do kamabekasanaw, dinadek ni Laban saw apōko naw kan siraw dadwaw a anak na a mabakes, as binindisyonan na sa. Katayoka na, komnaro dana sa Laban daw a somnabat do tana da.

32

No Kapangahwahok Ni Jakob Di Ākang Na

¹ Do nakakaro daranaw da Laban, tinongtong da Jakob nayam, ki do kayam naw, naychihat a myan asa bonggoy no aanghil no Dyos a nangbayat sya.

² Do nakaboyaw ni Jakob sira, binata na a kāna, “Ari dyaw kampo no Dyos kan siraw bōyot na saw!” Dawa, pinangaranan naw nyaya logar so Mahanaim.*

* **31:54 31:54** No kapangidātonaya ni Jakob, ki tan magyaman sa do Dyos mana tan masigorādo danaw tinolag da Jakob kan Laban. Sigon do dadakay da, tinawagan ni Jakob siraw rarayay naw a koman tan ipaboya na a tayoka danaw kapagtolag da kan Laban kan maparin paba tadyan. Sinosohan naw kadwan a partis no binyay a indāton na do Dyos. As no kadwanaw, ki inichan da. * **32:2 32:2** No chakey na batahen Mahanaim do chirin a Hebreo, ki “dadwa kampo.” No asaw, ki dyiran Jakob; as iyaw asaw, ki dyira no Dyos.

³ Do katayoka no nawri, nanoboy si Jakob so tobotoboyen na saw a nanmanma kan iya a mangay di Esaw a ākang na do tana a Seir mana Edom.

⁴ Komwan inbilin na dyira: “Ibahey nyonchi di Esaw a ākang ko a kon nyo, ‘Batahenaw ni Jakob a adipen mo a nakayapo do nakakaro na di āmang nyo, ki nāw na a minyan di maraan nyos Laban do Mesopotamya a nanda sichangori.

⁵ Aro iyaw baka, asno, karniro, kalding, kan adipen na a mahahakay kan mababakes. Ipakatoneng na dyimo a ākang na, ta aram panchi a chāsi.’ ”

⁶ Ki do dawri, do nakapaybidi daw no tinoboy na saw a yapod Esaw, binata da dya a kon da, “Nangay kami di Esaw a ākang mo, kan ari dana mangay a machibayat dyimo, kan myan nachirayay dya a apat a gasot a tawo.”

⁷ Do nakadngey naw sya, oltimo danaw kāmo ni Jakob kan nakamikamyaba. Dawa, pinaycharwa na saw tawo naw kan siraw karniro, kalding, baka, kan kamilyo na saw.

⁸ Komwan pinarin ni Jakob, ta iniktokto na a an gobaten Esaw asaya bonggoy, ayket, maparin a mayyayo paw asaw.

⁹ Do nakatayoka naw a napaycharwa sira, naydasal si Jakob. As nyaw inakdaw na a kāna, “O, Dyos a dinaydāyaw ni āpong kos Abraham kan daydayāwen ni āmang kos Isaak, adngeyen mo pa yaken. Mo Apo, imo nangibahey dyaken a maybidi ako na do tana ni āmang ko kan siraw kakabagyan ko, as imonchiw mangbindisyon dyaken.

¹⁰ Abaw kaikaryan ko do tabo kadaw kan kāsī saya a inpaboya mo dyaken a adipen mo. Sarokod lang sinahabit ko do nakapamtang kwaw do oksongayan Jordan, ki naybīdi ako a dadwa so bonggoy.

¹¹ Dawa, machikakaāsī ako dyimo a isalākan mo yaken di Esaw a kakteh ko. Mamo ako dya, ta āngo nchan yangay na yamen a gobaten, as dimanen na yamen a tabo kontodo siraw mababakes saw kan adedekey da saw.

¹² Naknakmen mo pakono iyaw kari mo dyaken a bindisyonan mo yaken kan parohen mo iyaw kapotōtan ko a akmas kāro no anay do kanayan a dya mabidangan.”

¹³ Do dawri, minisan pa sa Jakob do Mahanaim a logar. Do kamabekasan na, namidi dyirad binyay na saw, as nakapatawa na so isāgot na di Esaw a kakteh na.

¹⁴ Siraw nyaw pinidi na: dadwa gasot a mabinayi a kalding kan dadwa poho a maloko a kalding, dadwa gasot a mabinayi a karniro kan dadwa poho a maloko a karniro.

¹⁵ Myan paw pinidi na tatdo a poho a mabinayi a kamilyo a kontodo anak, apat a poho a mabinayi a baka kan asa poho a maloko a baka, dadwa poho mabinayi a asno kan asa poho a maloko a asno.

¹⁶ Kāda kita do pinatawa na saw a binyay, ki inpaaywan na dyirad adipen na saw, Sinpangan na, binata na dyirad adipen na saw a kāna, “Manma kamo na ah, kan magsasarono kamo, ki mayayateng kamo tan dyi kamo a maysin-aadas.”

¹⁷ Binilin naw adipen naw a manma a mangay a kāna, “Anchan mabayat naymo ni Esaw a ākang ko, as iyahes na, ‘Sino āpo mo? Dino ngayan mo, as kan sino akin dyira siras nyaya a binyay a toyohen mo?’

¹⁸ nyanchiw ibahey mo dya a kon mo, ‘Dyira ni Jakob a adipen mo siraw nyaya binyay. Inpaw-it na a sāgot dyimo mo Āpo Esaw. Ari saw a manawnawdyi kan yamen.’ ”

¹⁹ Masaw inbilin na dyirad chadadwa, chatatdo, kan tabo somarono saw a adipen a manoyo siras kadwan saw a binyay a sāgot nad Esaw. Binata na dyira a kāna, “Anchan mabayat nyo si Esaw, malit ibahey nyo dya ah.

²⁰ Kawayakan nyo aba ibahey a, ‘Ari saw a manawnawdyi kan yamen, sa Jakob a adipen mo.’ ” Pinarin ni Jakob nyaya, ta iniktokto na a, “Mahwahok ngata si Esaw do sāgot ko saya a pinanma ko. Ta anchan machisalap ako dya, rawaten nanchi ngata yaken.”

²¹ Dawa, pinanma narana sa a inpatatoyo sāgot na saw a binyay. As iya, ki minisan pa so asa kahep do nagkampwan daw.

No Kapaggabbo Da Jakob Kan Anghilaw

²² Do dawri a ahap, naybangon si Jakob, as nakahap na siras dadwaw a baket na kontodo saw dadwaw a mababakes a adipen na kan siraw asa pohwaw kan asa a pōtot na, as nakapamtang na sira do oksongaw a Habok.

²³ Pinanma na sa pinabtang, as nakapasarona nas tabo kadwan saw a rarayay na, binyay na, kan warawara da saw.

24 Do katayoka no nawri, namtang abas Jakob, dawa, nabidin a naychatanyi do kabtangaw no oksong.

Do dawri, naychihat a myan mahakay a nangay a nachigabbo dya a mandad kakalo narana a maysesedang.

25 Ki do kadlawaw sya no mahakayaw a dyi na mapenpen si Jakob, kinorimes naw atangaw ni Jakob. As dawa, nayhabchis atang naw do nakapachigabbo naw do mahakayaw.

26 Binata no mahakayaw di Jakob, “Dā pa! Aryan mo na yaken, ta maysesedang danaya!”

Ki tominbay si Jakob dya a kāna, “Ay! Aryan kwabaymo, an dyi mo yaken a bindisyonan!”

27 “Āngo ngaran mo?” inyahes no mahakayaw. “Jakob,” initbay na.

28 Do dawri, binata no mahakayaw, “Sichangori, Jakob pabaw ngaran mo, an dya Israel,† ta nachilaban kad Dyos kan kapayngay mo sa tawo, kan nagballigi ka.”

29 Inbahey ni Jakob a kāna, “Imom Āpo, ibahey mo pa dyaken an sino ka kan dino nakayapwan mo.”

Ki tominbay iyaw mahakayaw, “Āngo ta chakey mwa mapatakan?” Do dawri, tod narana binindisyonan, as nakakaro na.

30 Binatan Jakob do aktokto na, “Ay, nachisalap ako do Dyos. Mapya, ata, aryak paya mabyay!”

† 32:28 32:28 No chakey na batahen Israel, ki “machigabbo” mana “machilaban do Dyos.”

Dawa, pinangaranan ni Jakob nawri a logar so Penyel.‡

³¹ Domnada danaw araw do kakaro ni Jakob do Penyel, ki nakaskaspi a nayam maynamot do nayhabchisaw a atang na.

³² Nyaw siniknanan na a dāgen dan kapotōtan saw ni Israel mitchan so oyat a myan do atang no binyay a partyen da maynamot ta nyaw kinorimesaw no mahakayaw di Jakob do naka-paggabo daw.

33

No Kapaybayat Da Jakob Kan Esaw

¹ Do kakaro naranaw ni Jakob do Penyel do napabtangan naw siras pamilya naw, naboya na a tominyitinyi sa Esaw a kakteh na a kontodo apat a gasot a rarayay na. As dawa, bininglay na saw pōtot na saw di Lea kan Raket kan siraw dadwaw a adipen na a mabakes.

² Pinanma na saw dadwaw a mababakes a adipen kontodo anak da saw, as nakasaronon ni Lea kan anak na saw. Kapanawdyan na, ki si Raket kan Jose a anak na.

³ Ki si Jakob, iyaw kapanoman a nangay a minbayat di Esaw. Naypapito a nagrokob do tana do kapaypasngen naw do yananaw ni ākang na.

⁴ Ki do nakaboyaw sya ni Esaw, nakapaypayayo na a nangay a minbayat sya. Kinepkep kan dinadek ni Esaw ādi naw. Tomnanyis sa a dadwa.

‡ **32:30 32:30** No chakey na batahen Penyel do chirin a Hebreo, ki “ropa no Dyos.” Eks. 33:20

⁵ Do nakabangon naw ni Esaw so oho na, naboya na saw mababakes saw kan siraw adedekeyaw a minonot di Jakob. As dawa, inyahes na di Jakob a kāna “Sino saw nyaya a tawo a nachirayay dyimo?”

Ki tominbay si Jakob dya a kāna, “Ay, siraw nya adedekey, ki pōtot ko sa a intoroh no Dyos dyaken a maynamot do kāsi na.”

⁶ Naypasngen saw dadwaw a adipen kontodo saw anak da saw, as nakapagrokob da a nangipaboya so kapagdayaw da di Esaw.

⁷ Somnarono, naypasngen sa Lea kan anak na saw, as nakapagrokob da. Nanawdyi sa Jose kan si Rakel a nagrokob a nangipaboya so kapagdayaw da.

⁸ Sinpangan na, inyahes ni Esaw dya a kāna, “Aysa! Āngo chakey a batahen no bonggoy saw no binyay a pinanma mo a nabayat namen?”

Ki nyaw inbahey ni Jakob a kāna, “Na dyira mwaw, aram pa yaken a marawat mo Āpo.”

⁹ Ki initbay ni Esaw a kāna, “Namna, manawob dana saw myanaw dyaken, mo Ādi. Hapen mo na, ta dyira mo na sa.”

¹⁰ “Engga ah!” kāna ni Jakob. “An chasoyot mo na yaken, rawaten mo saw panangpet kwaya dyimo. Ta do nakaboya kos kasoyot mo do ropa mo, ki akma ko nayaw naboyaw parabor no Dyos dyaken do siaadawaya nakarawat mo dyaken.

¹¹ Dawa, rawaten mo pakono panangpet ko saya, ta rakoh kāsi dyaken no Dyos, as kan apabaw pagkorāngan kod machita ko.” Inibhes

aba ni Jakob mandan rinawat ni Esaw iyaw sāgot na dya.

¹² Do nakatayoka dan may-ākangaw a nagsarita, binata ni Esaw a kāna, “Na, magrobwat kamo na, ata, mayrarayay ta na, ta yaken soro nyo.”

¹³ Ki do dawri, tominbay si Jakob dya a kāna, “Naon, mo Āpo, ki chapatak mo a mabalabalay kami a mayam, ta makakapsot saw adedekey kwaya. Asa pa, mabakel ako an madiman orbon sayan karniro kan baka an makalokalo sa mayam a aran do asa lang a karaw.

¹⁴ Dawa, maganaganay danāno an imo manma, mo Āpo? Mononot kami na sigon do kalisto dan binyay kwaya kan siraw anak ko saya. Rapiten namen dananchi imo, mo Āpo, do Edom.”

¹⁵ Ki binata ni Esaw a kāna, “Na, an komwan, bidinen ko saw kadwan saya a rarayay ko a machirayay dyinyo.”

Ki inbahey ni Jakob, “Aran engga dana. Manawob dana dyaken iyaw kāsi mwaya dyaken.”

¹⁶ Dawa, do dawri a araw, komnaro sa Esaw a naybidi do Edom.

¹⁷ Ki sa Jakob, nangay sa a nagkampo do Sökkot. Namarin daw so bahay a panarasan na kan sapaw da no binyay na saw. Nyaw paynamotan na a nayngaran so Sökkot, ta no chakey na batahen, ki sapaw.

¹⁸ Naynam saba do Sökkot, as nakatongtong da a nayam. Do dawri, nakarapit sa Jakob a dya naan-ano a yapod Mesopotamya a nandad

idi a Sikem do tanaw a Kanaan. Nagtolda sa do mangket do dāya do dawri a idi.

¹⁹ Sinpangan na, ginatang naw nawri a tana a nagtoldaan da. Binayādan nas asa gasot a plata a pirak dyirad kapotōtan saw ni Hamor a āmang ni Sikem.

²⁰ Namarin sa Jakob so asa a pangidātonan do Dyos, as pinangaranan na so El-Elohe-Israel.*

34

No Kararayaw Das Dāyaw Ni Dina

¹ Do asa karaw, nangay a nagpasyar si Dina* a balāsang da Jakob kan Lea dyirad babbalāsang saw a omyan do dawri a tana a Kanaan.

² Do kayan naw a magpasyar ni Dina, ki naboya ni Sikem a baro ni Hamor a asa magtoray do dawri a tana no Hebeo saw a tawo. Do dawri, minanchaan ni Sikem si Dina, ta rinakep na a namarinan so chakey na.

³ Do nakatayoka naw, tomnobo kapagayat ni Sikem di Dina a pōtot ni Jakob, as kan nadidiw ni Sikem a myan danaw ayat na dya. Dawa, naychirin di Dina so makahwahok.

⁴ Sinpangan na, inbahey ni Sikem di āmang na a kāna, “Āmang, ipamosposan mo pa an maypāngo a makabahay ko nawri a mabakes.”

⁵ Do dawri, natonngan ni Jakob iyaw pinari-naw ni Sikem di Dina. Ki maynamot ta myan pa saw pōtot naw a mahahakay do pagpaspastoran

* **33:20 33:20** No chakey na batahen El-Elohe-Israel, ki “No Dyos, ki Dyos ni Israel” mana “Mabileg iyaw Dyos ni Israel.” Gen. 32:28

* **34:1 34:1** Gen. 30:21

daw so binyay da, naylilyak aba mandad naka-paybidi da.

⁶ Sinpangan na, nangay sa Hamor kan Sikem a baro na a nachisarita di Jakob.

⁷ Do kayan daw a magsasarita, kosto sa mawaraw pōtot saw ni Jakob a mahahakay a yapo do nagpaaraban daw siras binyay da saw. Ki nableg sa do nakadngey daw so pinarinaw ni Sikem do kakteh daw. Taywara danaw kasoli da di Sikem, ta inasnesnekan naw tabo tawotawo no Israel do nakalapos nas dāyaw ni Dina, as kan iyaw kaparin a akma syay, ki rebbeng naba maparin komwan.

⁸ Ki aran komwan, inapati ni Hamor a kāna, “Oyod nas kadaw ni Sikem a anak ko so balāsang mwaw. Dawa, chāsi nyo yaken, ta ipakahay nyo dya.

⁹ Asa pa, maganay āno an maychakahay saw anak ta saya? Itoroh nyo saw anak nyo saw a mababakes dyamen a kabahay namen, as kan kabahayen nyo saw babbalāsang namen saw.

¹⁰ Ta an komwan, maparin nyo omyan dyamen do tana namenaya, ta baywan namen abaynyo a omyan dya. On, omyan kamo dya. Magnigosyo kamo dya, kan gomātang kamo dya so bokod nyo a tana.”

¹¹ Sinpangan na, binata ni Sikem di āmang ni Dina kan siraw kakakteh na saw a mahahakay a kāna, “An chāsi nyo yaken kan itoroh nyo nyaya balāsang a kabahay ko, aran āngo akdawen nyo, ki itoroh ko.

¹² Ibahey nyo an papiraw pagbayad ko kan rigalo ko dya, ta itoroh kwa aran āngo iyaw

chakey nyo dyaken. Basta ipakabahay nyo dyaken si Dina.”

¹³ Maynamot do pinarinaw ni Sikem a marahet di Dina a kakteh da, myan sikap dan pōtotaw ni Jakob a mahahakay do initbay daw dyirad may-āmangaw.

¹⁴ Binata da dyirad may-āmangaw a kon da, “Mapalobosan aba a machikabahay kakteh namenaya do dya nakogit, ta pakasnesnekan namen nawri an parinen namen.

¹⁵ Makey kami an basta mayparin kamo a akma dyamen. Ipakogit nyo sa tabo mahahakay dyinyo.

¹⁶ An parinen nyo nyaya aket, maparin taw maychakabahay. Omyan kami pa dyinyo, kan machichasa kami na dyinyo.

¹⁷ An maskeh kamo a magpakogit aket, hapen namen si Dina, as kan komaro kami do dya logar.”

¹⁸ Do nakadngey sya da Hamor kan anak nas Sikem, naktokto da a akmay maganay dyiraw inakdaw daw.

¹⁹ Naybabalay aba si Sikem a mangtongpal so tolag daw a maynamot do kapagkogit, ta oyod nas kadaw si Dina. Si Sikem, ki iyaw mabigbig do tabo kakakteh na do bahay ni āmang na.

²⁰ Do dawri, nangay sa Hamor kan anak nas Sikem do rowanganaw no idi daw do pagmimitingan konsiho, as nakapachisarita da dyirad kapayngay da saw a omidi do dawri a idi.

²¹ Nyaw binata no may-āmangaw dyira a kon da, “Makey sa machisit nyaya tawotawo dyamen. Dawa, rawaten ta sa a omidi dya, kan baywan ta

saba a magnigosyo so chakey da, ta marahawaw tana taya. As maparin ta pa kabahayen anak da sa, kan komwan maparin da kabahayen anak ta sa.

²² Ki chakey daban nyaya tawo omyan dya kan machichasa dyaten, an dya makogit tabo mahahakay dya a akma dyira. Nawriw paglintegan da.

²³ Syimpri dyira ta na sanchiw binyay da saw kan tabo a warawara da. Oyod abawri? Dawa, machitonos ta a magpakogit, yaten a tabo a mahahakay tan omyan sa dyaten.”

²⁴ Do dawri, nakey sa tabo mahahakayaw a myan daw do rowanganaw no idyaw do inbahey daw da Hamor kan Sikem. As dawa, do dawri a idi, nagkogit sa tabo mahahakay.

²⁵ Do katayokaw no tatdo a karaw, ki min-rakamah danaw kogit daw. Do dawri, siraw mismo kaktehaw ni Dina a sa Simeon kan Lebi a anak ni Jakob, ki sililimed sa somindep do idyaw. Sinpangan na, inasot daw bahayang daw, as kan diniman da tabo mahahakayaw daw.

²⁶ Tinabtaban da pa sa a diniman sa Hamor kan Sikem, as nakahap da si Dina do bahayaw ni Sikem, as nakakaro da.

²⁷ Katayoka da Simeon kan Lebi a nangdiman siras mahahakayaw daw, nagsamsam saw tabo pōtotaw ni Jakob a mahahakay so warawara do dawri a idi tan mabahe daw nakararayawaw no dāyaw ni Dina a kakteh da.

²⁸ Inhap da tabo karniro, baka, kan asno. Inhap da paw tabo myan saw do irahem no idi kan do hakawan da saw.

²⁹ Inkaro da pa sa tabo kinabaknang daw. Inkaro da saw babbaket kan adedekey da saw, as somindep sa do kāda bahay a nangsamsam so tabo chakey da a warawara.

³⁰ Do nakatonengaw ni Jakob so pinarin daw no anak na saw, binata na di Simeon kan Lebi a kāna, “Taywara kamwaya! Inyo pakayapwan riribok kwaya. Changori, maynamot do pinarin nyowaw, ipsok darana yaken no tawotawo saya a Kananeo kan siraw Pereseo saya a omyan dya. Dēkey saw tawo ko saya, as an payrarapahen da tabo tawo da, as gobaten da yaken, syrto a madiman ako kan intiŕo a pamilya ko.”

³¹ Ki tominbay sa a kon da, “On, mo Āmang, ki maparin namen aba a ibidang kakteh namenaya a akmay asa mapagran a mabakes.”

35

No Kabindisyon No Dyos Di Jakob Do Betel

¹ Sinpangan na, binata no Dyos di Jakob a kāna, “Ngay, may ka do Betel kan omyan ka daw. Mamarin ka daw so pangidātonan mo a pagdaydayāwan mo dyaken, ta yaken iyaw Dyosaw a napaboya dyimo do nakapayayo mwaw a machibawa di Esaw a kakteh mo.”

² Dawa, binata ni Jakob dyirad pamilya na saw kan siraw nachirayayaw dya a kāna, “Ipoha nyo a tabo iyaw myan dyinyo a didyosen a inyonot nyo. Mariyos kamo a pakaboyan so kadalos no aktokto nyo, as kan magsokat kamo a pakaboyan so kapagbaliw no aktokto nyo.

³ Magrobwat ta, ta may ta do Betel. Mamarin akonchi daw so pangidātonan do Dyos, iyaw Dyosaw a somnidong dyaken do araw a kalidyat ko kan nangrarayay dyaken do tabo a kwanan ko.”

⁴ Dawa, intoroh da tabo di Jakob iyaw didyosen da saw kan siraw arītos* da saw. Inkadi ni Jakob nya saya do atngeh no asa kayo a mayngaran so logo a masngen do Sikem.

⁵ Sinpangan na, nayam sa Jakob. Ki do kayam daw, abaw minlakat sira, ta inamomo sa ni Āpo tawotawo saw do masngen saw a idiidi.

⁶ Tinongtong da Jakob nayam a nandad naka-pakarapit da kontodo tabo tawotawo na saw do idi a Los mana Betel do tanaw a Kanaan.

⁷ Namarin si Jakob so pangidātonan na do Dyos, as pinangaranan naw tanaw daw so “Dyos no Betel” maynamot ta dawriw napaboyan no Dyos dya do nakarahan do nakaditchan naw si Esaw a kakteh na.†

⁸ Do dawri, nadiman si Debora, iyaw nang-tagtagibi di Rebeka. Intabon da do masngen do Betel do atngehaw no kayo a logo. Dawa, nayngaran nawri a logar so “Logo a Nananyisan.”

No Katadi No Ngaran Jakob

⁹ Minirwa napaboya si Āpo Dyos di Jakob, kan binindisyonan na do nyaya kapaybidi na a yapod Mesopatamya.

* 35:4 35:4 No osaran das arītos do dawri, ki ānyib da. † 35:7 35:7 Gen. 28:1-19

¹⁰ Nyaw binata no Dyos dya a kāna, “Jakob ngaran mo, ki sichangori, Jakob paba, ta mayngaran ka na so Israel.” Dawa, si Āpo Dyos a mismo napangaran sya so Israel.‡

¹¹ Binata pa ni Āpo Dyos dya a kāna, “Yaken Dyos a Manakabalin do tabo. Mayparo kamo tan mayparonchiw kapotōtan nyo. Yapod dyira, ki tombod aro a nasnasyon, as kan myan sanchiw yapod kapotōtan mo a mayparin a aāri.

¹² As iyaw tanaw a intoroh ko kaychowa di simna āpong mo a si Abraham kan di āmang mo a si Isaak, ki itoroh ko dyimo, as itoroh ko panchi dyirad kapotōtan mo saw a makarwan mo.”

¹³ Katayoka no Dyos a naychirin di Jakob, komnaro dana.

¹⁴ As si Jakob, ki napatnek so rakoh a bato a pakanaknakman na so logaraw a naychirinan dya ni Āpo. Pinadwan naw batwaw so palek a dāton na do Dyos. Pinadwan na pas lana no olibo, ta nawriw mapayparin so batwaw a pagdaydayāwan na do Dyos.

¹⁵ Dawa, pinangaranan naw nawri a logar so Betel.

No Kadiman Ni Rakel

¹⁶ Sinpangan na, komnaro sa Jakob do Betel, as nakatongtong da mayam. Do dyi da pa kapanyino so idi a Eprata, narapit danaw araw no kapaymanganak ni Rakel, kan oltimo a malidyatan do kapagpasikal naw.

¹⁷ Ki do oltimwaw a kalidyat no kapagpasikal na, binata no partiraw di Rakel a kāna, “Mamo

‡ 35:10 35:10 Gen. 32:28

kaba, mo Raket, ta mahakay dana mirwaw anak mo.”

¹⁸ Ki do kapaybiybitos danaw no anges ni Raket, sakbay a nadiman, pinangaranan naw anak naw so Benoni. § Ki Benhamin* iyaw inpangaran ni Jakob.

¹⁹ Do dawri, nadiman si Raket, as intabon da do bīt no rarahan a mangay do Eprata mana Betlehem.

²⁰ Pinatnek ni Jakob do yananaw no tanem naw asa rakoh a bato a pakanaknakman na. As manda sichangori, ki ari paw pakaboyan so yanan tanemaw ni Raket.

²¹ Sinpangan na, tinongtong daw nayam da Jakob a mayngaran dana so Israel. Nakarapit sa do bīt nad Migdal-eder mana pagwanawanan so karniro, kan nagtolda sa daw.

No Dosi A Anak Ni Jakob

(1 Kron. 2:1-2)

²² Do kayan da Jakob mana Israel do dawri a tana, nangay si Ruben a matoneng a anak na a nachoknod di Bilha, iyaw minabakesaw ni āmang na. Ki natonngan ni Israel nawri.

Myan asa poho kan dadwa anak ni Jakob a mahahakay.

²³ Siraw nyaw anak da Jakob kan Lea: si Ruben, iyaw matoneng, si Simeon, Lebi, Joda, Isakar, kan Sabolon.

§ **35:18 35:18** No chakey na batahen Benoni do Hebreo, ki “anak no mamayo ko.” Dawa, an komwan, ki anak no malas. * **35:18**

35:18 No chakey na batahen Benhamin do Hebreo, ki “anak a makanawan” mana “anak no gāsāt.”

²⁴ Sa Jose kan Benhamin, ki anak da Jakob kan Raket.

²⁵ Sa Dan kan Neptali, ki iyaw anak da Jakob kan Bilha a adipen ni Raket.

²⁶ Siraw nyaw anak da kan Silpa a adipen ni Lea: sa Gad kan Aser. Naiyanak saw nyaya a pōtot ni Jakob do Mesopotamya.†

No Kadiman Ni Isaak

²⁷ Do nakakaro da do Migdal-eder, tinongtong da Jakob nangay do Mamre a masngen do idi no Kiriati Arba mana Hebron. Dawriw yanan ni āmang na a Isaak, kan dawri paw yanan ni simna āpong na a Abraham do kaychowa.

²⁸ Do dawri, narapit ni Isaak iyaw tawen na a asa gasot kan wawaho a poho.

²⁹ Naybitos byay na, kan nachirapa dana dyirad āpong na saw. Taywara danaw kamalkem ni Isaak do nakadiman na. Intabon da Esaw kan Jakob a pōtot na.

36

Siraw Kapotōtan Ni Esaw

(1 Kron. 1:34-37)

¹ Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Esaw. No matarek a ngaran na, ki Edom.

² Nangabahay si Esaw so tatdo a mababakes a taga Kanaan. Siraw baket na saw, ki si Ada a pōtot ni Elon a Heteo a tawo kan si Oholibama a pōtot ni Ana a pōtot ni Sibeon a Hebeo a tawo,

† **35:26 35:26** Si Benhamin, ki naiyanak aba do Mesopotamya. Gen. 35:16-19

³ as kan si Basemat a ādi ni Nebayot* no mahakay a pōtot ni Ismael.

⁴ Si Elipas, ki anak ni Esaw kan Ada. As si Rewel, ki inyanak ni Basemat.

⁵ As inyanak ni Oholibama sa Jeos, Jaalam, kan Kora. Siraw nyaw pōtot ni Esaw a nayanak do Kanaan.

⁶ Do dawri, inhap ni Esaw siraw babbaket na saw, pōtot na saw, tabo rarayay na sa do bahay na, tabo binyay na saw, as kan tabo a warawara na a inakpeh na do Kanaan, as nachisyay di Jakob a ādi na, kan nangay do matarek a tana.

⁷ On, komnaro sa Esaw daw, ta malidyatan sa mayrapa do asa yanan do taywara a kāro no binyay da Esaw kan Jakob, as kan manawob pabaw nawri a tana a pamakanan da siras binyay da saw.

⁸ Dawa, nangay si Esaw mana Edom do katokotokonanaw do Seir.

⁹ Nyaw pakasaritaan dan kapotōtan saw ni Esaw a kapoonan dan Edomita saw a tawotawo a minyan do katokotokonanaw do Seir.

¹⁰ Siraw nyaw pōtot a mahahakay ni Esaw: si Elipas a anak ni Ada a baket ni Esaw, kan si Rewel a anak ni Basemat a baket pa ni Esaw.

¹¹ Myan saw dadima mahahakay a pōtot ni Elipas: sa Teman, Omar, Sepo, Gatam, kan Kenas.

¹² Myan paw pōtot ni Elipas a mahakay a mayngaran so Amalek di Timna a minabakes na. Siraw nyaw apōko da mahahakay da Ada kan Esaw.

* **36:3 36:3** Gen. 25:13; 28:9

¹³ Myan saw apat a mahahakay a pōtot ni Rewel, ki sa Nahat, Sera, Samma, kan Missa. Siraw nyaw apōko a mahahakay da Basemat kan Esaw.

¹⁴ Myan saw tatdo a anak a mahahakay da Esaw kan Oholibama a sa Jeos, Jaalam, kan Kora. Si Oholibama, ki pōtot ni Ana a pōtot ni Sibeon.

¹⁵ Siraw nyaw nangipangpangolo a yapod mahahakay a kapotōtan ni Esaw: Si Elipas, matoneng a mahakay a pōtot ni Esaw, kan siraw nyaw mahahakay a pangpangolo a pōtot na a sa Teman, Omar, Sepo, Kenas,

¹⁶ Kora, Gatam, kan si Amalek. Siraw nyaw pangpangolo a pōtot ni Elipas a minyan do Edom, kan si Ada āpong da a baket.

¹⁷ Myan pa saw mahahakay a pōtot ni Rewel a pōtot ni Esaw, kan nayparin kāda asa dyira a pangolo dan gropo da. Sira, ki sa Nahat, Sera, Samma, kan Missa. Siraw nyaw pangpangolo a pōtot ni Rewel a minyan do Edom, kan si Basemat āpong da a baket.

¹⁸ Myan paw pangpangolo da a yapod anak da Esaw kan baket na a si Oholibama a pōtot ni Ana. Siraw nyaya a pangpangolo, ki sa Jeos, Jaalam, kan Kora.

¹⁹ Siraw nya tabo pangpangolo do kapotōtan ni Esaw mana Edom no matarek a ngaran na.

Siraw Kapotōtan Ni Seir

(1 Kron. 1:38-42)

²⁰ Do dawri a tana ni Edom, myan saw tawotawo a sigod a omyan daw a mayngaran so Horeo a kapotōtan ni Seir. No mahahakay a pōtot ni Seir, ki sa Lotan, Sobal, Sibeon, Ana,

²¹ Dison, Eser, kan Disan. Siraw pangpangolo dan Horeo a tawotawo, kan minyan sa do Edom.

²² Siraw dadwa a mahahakay a pōtot ni Lotan, ki sa Hori kan Heman, as iyaw kakteh a mabakes ni Lotan, ki si Timna.

²³ Siraw mahahakay a pōtot ni Sobal, ki sa Alban, Manahat, Ebal, Sepo, kan Onam.

²⁴ Myan saw dadwa a mahahakay a pōtot ni Sibeon, ki sa Aya kan Ana. Si Ana, iyaw nakaboya so makohat a akbod do let-ang do kaaywan naw siras asno saw ni āmang na.

²⁵ Si Ana, myan dadwa pōtot na. Iyaw mahakay, ki si Dison. Iyaw mabakes, ki si Oholibama.

²⁶ Siraw mahahakay a pōtot ni Dison, ki sa Hemdan, Esban, Itran, kan Keran.

²⁷ Siraw mahahakay a pōtot ni Eser, ki sa Bilhan, Saaban, kan Akan.

²⁸ Siraw mahahakay a pōtot ni Disan, ki sa Os kan Aran.

²⁹ Siraw nyaw pangpangolo dan Horeo saw a tawotawo do Edom: sa Lotan, Sobal, Sibeon, Ana,

³⁰ Dison, Eser, kan Disan. Siraw nyaw pangpangolo dan kāda gropo no Horeo saw a omnidi do tana a Seir mana Edom.

Siraw Āri Do Edom
(1 Kron. 1:43-54)

³¹ Myan saw aāri do Edom, kan nagsasarono sa a nagtoray daw sakbay a myan āri dan Israelita saw.

³² No nanoma a āri da, ki si Bela a mahakay a pōtot ni Beor a taga idi a Dinhaba.

³³ Do nakadiman ni Bela, nachitadi si Jobab a mahakay a pōtot ni Sera a taga Bosra.

³⁴ Do nakadiman ni Jobab, nachitadi si Hosam a yapod tana no Teman.

³⁵ Do nakadiman ni Hosam, nachitadi si Hadad a mahakay a pōtot ni Bedad kan taga Abit. Inābak na saw Midyanita a tawo do asa gobat do tana Moab.

³⁶ Do nakadiman ni Hadad, nachitadi si Samla a yapod Masrekka.

³⁷ Do nakadiman ni Samla, nachitadi si Saul a yapod Rehobot do bīt no oksong a Oprates.

³⁸ Do nakadiman ni Saul, nachitadi si Baal Hanan a mahakay a pōtot ni Akbor.

³⁹ Do nakadiman ni Baal Hanan, nachitadi si Hadad a taga Paw. No ngaran no baket na, ki Mehetabel a anak ni Matred a anak a mabakes ni Mesaab.

⁴⁰ No ngarangaran dan pangolo a kapotōtan Esaw sigon do kāda tribo da kan yanan da, ki sa Timna, Alba, Jetet,

⁴¹⁻⁴² Oholibama, Ela, Pinon, Kenas, Teman, Mibsar,

⁴³ Magdiel, kan Iram. Tabo saw nya, ki pang-pangolo dan Edomita a tawotawo a kapotōtan saw ni Esaw sigon do grupo kan yanan da.

37

Sa Jose Kan Kakakteh Na Saw

¹ Minyan sa Jakob do tana a Kanaan, iyaw tanaw a niyanan āmang na.

² Nyaw pakasaritaan pamilya ni Jakob.

Do naypisa do kapagtawen ni Jose a anak na so asa poho kan papito, minonot dyirad aākung na saw a mahahakay a siraw anakaw ni Bilha kan Silpa a minabakes ni āmang na a somidong a magpastor siras karniro kan kalding da sa. Myan nadlaw na marahet a kaparin dan kakakteh na saya. Dawa, do nakapaybidi naw di āmang na, inbahey na dya.

³ Ki mangamangay a adayo adaw ni Jakob di Jose kan siraw kadwanaw a anak na maynamot ta nayanak do kamalkem naranaw. Pinamarin na si Jose so mapintas a laylay a mayid a matatarek so kita kan manaro so tatchay, as kan intoroh na di Jose.

⁴ Do kaboya daw sya no kakakteh na saw a rakorakoh iyaw adaw ni Jakob di Jose kan sira, inipsok das Jose, as kan aba polos maganay a kapaychirin da dya.

⁵ Myan asa ahap a naytayēnep si Jose. Kamabekasan na, inbahey naw nyaya dyirad kakakteh na saw, ki naypangay nakaipsok da sya.

⁶ Binata ni Jose dyira a kāna, “Inyo a aākung ko, adngeyen nyo pa yaken, ta ibahey ko tayēnep kwaw dyinyo.

⁷ Myan taw a tabo do hakawan a mamosot so trigo. Ki naychihataw a naytēnek pinosot kwaw. Do dawri, dinibon daw no pinosot nyowaw, as nakapaydogod da dya.”

⁸ Ki binata da no kakakteh na saw, “Āngo chakey mwa batahen? Imonchoriw āri a mangitoray dyamen, as kan yamen anchoriw adipen mo ah? Pi!” Naypaypangay nakaipsok da sya maynamot do tayēnep naw a inbahey na dyira.

⁹ Sinpangan na, minirwa dana naytaytayēnep si Jose, as inbahey narana dyirad kakakteh naw. Binata na dyira a kāna, “Inyom ākang ko, adngeyen nyo pa yaken, ta ari danaw tayēnep ko. Naboya kwaw araw, bohan, kan asa poho kan asa a bitohen a maydoydogod sa dyaken.”

¹⁰ Ki do kaistorya naw syay di āmang na kan kakakteh na saw, nakadabdab di āmang na. Binata ni āmang na dya a kāna, “Āngo chakey mwa batahen do dawri a tayēnep mo? Ay samna! Yamenori kāda ānang mo kan siraw kakakteh mo saya, ki maydogod kaminchi dyimo?”

¹¹ Taywara a ipsok dan kakakteh na saw maynamot ta chahoho da. As si āmang na, ki tinongtong na iniktokto an āngo chakey na batahen no tayēnep naw.

No Kailāko Ni Jose Kan Kaiyangay Na Do Egipto

¹² Do naypisa, nangay saw kakaktehaw ni Jose do masngenaw do idi a Sikem, ta dawriw paydisan da a pangipastoran siras karniro saw kan kalding saw ni āmang da.

¹³ Sinpangan na, binata ni Jakob di Jose a kāna, “Barok, nangay saw kakakteh mo saw do masngenaw do idi a Sikem a mangipasastor so karniro ta saw daw. Ngay, toboyen koymo a mangay do yanan daw ah.”

Ki tominbay si Jose, “On mo Āmang, nakasagāna ako a mangay.”

¹⁴ Tinongtong ni āmang na a kāna, “Yangay mo sa chiban an maganay kayayan da ākang

mo, as kan siraw binyay saw. Katayoka mo a manyideb sira, maybidi ka, ta ibahey monchi dyaken an maypāngo sa daw.” Dawa, tinoboy ni āmang na si Jose a nangay a yapod Paya-hosonganaw a Hebron a yanan da nandad naka-pakarapit na do Sikem.

¹⁵ Do kayan naw a midibidi do pagpaaraban daw a masngen do Sikem, myan mahakay a nakaboya sya, ki inyahes na dya a kāna, “Āngo chichwasen mo?”

¹⁶ Ki tominbay si Jose dya a kāna, “Chichwasen ko saw kakakteh ko saw. An chapatak mo an dino yanan da a mangipaspastor so binyay namen, ibahey mo pa dyaken?”

¹⁷ Ki inbahey no mahakayaw a kāna, “Ay on, komnaro dana saw dya. Nadngey kwaw a kominwan sa do Dotan.”

Dawa, inonotan sa ni Jose a kominwan do Dotan,* as dawriw nakaboyan na sira.

¹⁸ Mabawa pa si Jose, ki naboya darana no kakakteh na saw. Do dawri, sabbay a makarapit do yanan daw, nagtotolag sa a dimanen da.

¹⁹ Nyaw inbahey dad katakatayisa dyira a kon da, “Toriw maganayaw a maytaytayēnep!

²⁰ Maganay āno an dimanen ta, as kaalasek ta sya do asaya bobon a abos ranom? Ibahey ta nanchi di Āmang a diniman no asa maranggas a binyay. Chiban ta pan āngo mahahap nad tayēnep na saw.”

* **37:17 37:17** Dotan, ki makalo a 24 kakilomitro do am-
myānanen no Sikem, as kan no chakey na batahen Dotan, ki
“dadwa bobon.”

²¹ Ki do nakadngeyaw sya ni Ruben, chakey na isalākan si Jose do marahetaw a panggep da no kakakteh na saw. Dawa, binata na dyira a kāna, “Ay, engga ah! Parinen tabaw komwan!

²² Dyi ta pakono a dimanen ah. Tod ta alasken do dyaya bobon do let-angaya. Basta dyi ta ranggasan.” Nyaw inbahey na, ta chakey na isalākan anchi si Jose as kapaybidi na sya di āmang da.

²³ Dawa, do nakapakarapitaw ni Jose do yanan daw no kakakteh na saw, tiniliw da, as kinalistwan da binahas iyaw mapintasaw a mayid a laylay na.

²⁴ Do nakabahas daw sya, pinagtos da si Jose do asaw a bobon a abos ranom.

²⁵ Sinpangan na, do kadama daw a koman, naboya da saw tominyitinyaw a bonggoy no maglaktakwaw a taga Midyan a kapotōtan Ismael kan kamilyo da saw a homabas daw a yapod Galaad. As no karga dan kamilyo da saw a yangay da do Egipto, ki siraw gom, balm, kan mirra.†

²⁶ Do dawri, binata ni Joda dyirad kakakteh na saw a kāna, “An tod ta dimanen ādi taya, as kaitayo ta sya, abayaw magon-gona ta.

²⁷ Maganaganay āno an ilāko ta na dyirad Ismaelita saya? Ta akmay makkwan an dimanen ta, ta kakte taya kan yapo taya do asa asi kan raya?” Nakey saw kakakteh naw do inbahey naw.

† **37:25 37:25** No gom, balm, kan mirra, ki osaren daw nya saya a mamarin so āgas, insinso, kan bangbanglo a pangbalsamar. Gen. 43:11

28 Sinpangan na, do kapaypahabas daw no maglaklāko saw a taga Midyan, inawon dan kakakteh naw si Jose, kan inlāko da so dadwa poho a plata a pirak dyirad maglaklāko saw a Ismaelita, kan inyonot daranas Jose do Egipto.

29 Ki do kapaybidyaw ni Ruben do bobonaw, naboya na a araba si Jose daw. Dawa, pinirit naw laylay naw do oltimo a nakapagmamayo na.

30 Naybidi si Ruben do yanan daw no kakakteh na saw, as nakabata na sya a kāna, “Arabaw ādi taw! Ayya! Āngo paro parinen ko sichangori?”

31 Dawa, no pinarin da, ki nanghap sa so asa kalding, as nakadiman da sya, as nakapakneb da so raya naw do mayidaw a laylay ni Jose.

32 Sinpangan na, inyangay da di āmang da iyaw laylayaw, as nakabata da sya a kon da, “Nachichwasan namenaw nya. Chiban pam Āmang, an iyaw laylayaw no pōtot mwaw.”

33 Nailasin ni Jakob laylayaw ni Jose. As dawa, binata na a kāna, “Laylayayan Jose! Diniman naya no asa maranggas a binyay. Sigorado a napisapisang inawan na!”

34 Do dawri, pinirit ni Jakob laylay naw, as nakatadi na sya so makersang a laylay tan ipaboya naw oltimo a mamayo na. Tinanyi-tanyisan naw nakadimanaw ni Jose so nahay a chimpō.

35 Nangay sa tabo anak naw a mahahakay kan mababakes a kakakteh ni Jose di āmang da, ta chakey da ahwahoken, ki chinakey nabaw mahwahok. Binata ni Jakob a kāna, “Katngan kwaba tanyisan anak kwaw a mandanchan rapiten

ko do yanan a kwanan nadiman.” Komwan nakatanyis ni Jakob di Jose a anak na.

³⁶ Do dawri, nakarapit dana saw taga Midyan do Egipto. As do dawri, inlāko da si Jose di Potipar a asa dyirad opisyalaw no āri do Egipto, as kan iya paw kapitan dan gwardya saw.

38

Sa Joda Kan Tamar

¹ Naynam aba do dawri a chimpo, komnaro si Joda do yanan daw no kakakteh na saw a mahahakay, as nangay a nachikaaroba di Hira a asa mahakay a taga Adollam.

² Dawriw nakaboyan ni Joda so asaw a mabakes a taga Kanaan a pōtot ni Swa. Kinabahaya ni Jodaw nawri a mabakes.

³ Sinpangan na, nabogi, kan naymanganak nawri a mabakes so asa mahakay a pinangaranan ni Joda so Er.

⁴ Minirwa nabogi si baket ni Joda kan nangyanak so mahakay a pinangaranan nas Onan.

⁵ As minirwa pa naymanganak so asa mahakay a pinangaranan na so Sela. Do nakayanakaw ni Sela, ki omyan sa Joda do asa yanan a mayngaran so Aksib.

⁶ Sinpangan na, do nakapaypahabas no aro a tawen, inpakabahay ni Joda si Er a matoneng a anak na do asaw a mabakes a mayngaran so Tamar.

⁷ Ki maynamot do oltimo a karahet no pinarin ni Er, nahwahok aba si Āpo dya. Dawa, binitos naw byay na.

⁸ Sinpangan na, binata ni Joda di Onan a adyen Er a kāna, “Kabahayen mos Tamar a ipag mo a nabālo. Basta tongpalen mo dadakay taya an āngo rebbeng mo do ipag mo a nabālo a abos anak tan makapōtot ka so mayparin a pōtot no nadimanaw a ākang mo.”

⁹ Ki chapatak ni Onan a maibidang aba pōtot naw maipōtot naw. Dawa, kāda kaoknod na si Tamar a ipag na, ki ipoha naw mayparin naw a adekey tan dya makapōtot so maibidang a pōtot ni simna Er a ākang na.

¹⁰ Nahwahok aba si Āpo do nyaya marahet a pinarin ni Onan. Dawa, aran si Onan, ki binitos na paw byay na.

¹¹ Maynamot do dyaya naporin, binata ni Joda di Tamar a manogang na a kāna, “Maybidi ka pa di āmang mo, kan mangabahay kaba mandan makarakoh si Sela a pōtot ko.” Inbahey naw nyaya, ta mammo an madiman si Sela a akma siras anak na saw a dadwa. Dawa, nangay si Tamar di āmang na.

¹² Sinpangan na, homnabas aro a chimpō, as nadiman iyaw baketaw ni Joda, iyaw pōtotaw ni Swa. Do katayokaw no kapagmamayo naw, nagrobwat si Joda a mangay do Timnat do pangogogodan daw so karniro na saw. Nayrayay sa kan Hira a sit na a taga Adollam.

¹³ Do dawri, myan nakaibahey so nyaya di Tamar a kāna, “Nagrobwat kono si katogangan mo a mangay do Timnat a manggogod siras karniro na saw.”

¹⁴ Dawa, tinadyan ni Tamar laylay naw a laylay no bālo so laylayaw no maglaktakos asi,

as nakaabongot nas oho naw kan ropa naw tan abo makailasin sya. Sinpangan na, nangay a naydisna a nanala do asdepanaw do idi a Enaim, ta dawriw rarahan a mangay do Timnat. Pinarin Tamar akma syay maynamot ta chinapatak na a rakoh dana si Sela, ki inpakabahay aba ni Joda dya.

¹⁵ Do nakaboyaw sya ni Joda, bata nan asa mabaybayadan a mabakes maynamot ta nataloban iyaw ropa naw.

¹⁶ Dawa, naypasngen do yanan naw do bitaw no rarahan, as nakabata na sya a k̄ana, “Ngay, mayoknod ta sichahep.” Ki chapatak naba a si Tamar a manogang na.

Ki tominbay si Tamar a k̄ana, “Āngo itoroh mo dyaken tan pagostwan koymo?”

¹⁷ “Paiyangayan konchimo so orbon no kalding ko,” initbay ni Joda.

“On, ki maparin an torohan mo yaken so pakaboyan a mandan paiyangay mo nawri a orbon,” binata ni Tamar.

¹⁸ Inyahes ni Joda dya a k̄ana, “Āngo a pakaboyan chakey mo?”

Ki binata ni Tamar a k̄ana, “Iyaw saryo mwaya konso bato* kan igpet mwaya sarokod† mo.”

* **38:18 38:18** Iyaw saryo konso bato, ki akmay singsing, kan maparin aba paysyayen. Iyaw nya, ki pangilasinan so mabaknang a tawo, kan pangilasinan pa so katatawon akin dyiraw. No kaosaran no bato naw, ki pangtatak na so naitolas a kari na.

† **38:18 38:18** Iyaw sarokod, ki myan naikitikit a pagilasinan so akin dyiraw. Siraw ohwaw no sarokod da saw do kaychowa, ki naikitikit sabong, protas, mana manomanok.

Dawa, intoroh ni Joda saw nya inakdaw na. Nayoknod sa, as nabogi si Tamar.

¹⁹ Katayokan nyaya, naybidi si Tamar do bahay naw, as nakapakaro na so talobaw no ropa na. Nakapirwa na nagsokat so laylayaw no bālo.

²⁰ Do nakapakarapit ni Joda do kwanan naw, ki tinoboy na si Hira a sit na a taga Adollam a mangyangay so kaldingaw a orbon, as kahap na siras pakaboyan naw a binidin nad mabakesaw. Ki nachichwasan paba ni Hira.

²¹ Dawa, inyahes ni Hira dyirad mahahakayaw daw do idi a Enaim a kāna, “Chapapatak nyo abaw mabakesaw a manorotoroh so asi na a para do pakaidaydayawan no didyosen taw dya,‡ iyaw maydidisnaw do bitayan rarahan?”

Ki binata da a kon da, “Namna, abaw komwan a mabakes dya.”

²² Katayoka no nawri, naybidi si Hira do yananaw ni Joda, as binata na a kāna, “Nachichwasan ko pabaw mabakesaw. Inyahes kwaw dyirad mahahakay saw daw, ki binata daw a aba kono komwan a mabakes daw.”

²³ Binata ni Joda a kāna, “Nolay mwa kapyahen naw pakaboyan saw a intoroh ko dya. Chakey kwaba chamimyeng da yaten no tawotawo. Bāli, ta pinadas kwaya inpayangayan so orbon a kalding, ki naboya mwabaya.”

²⁴ Katayoka no tatdo a kabohan, myan nakaibahey di Joda so nyaya a kāna, “Nayparin

‡ **38:21 38:21** Iyaw pinaylaylay ni Tamar, ki sinsinan aba a laylay no mabakes a mabaybayadan, an dya asa masirbi dyirad didyosen saw no Kananeo saw a tawo.

kono si Tamar a iyaw manogang mwaw a akmay mabaybayadan a mabakes, ta ari dana mabogi.”

Do nakadngeyaw syaw ni Joda, inbilin na a kāna, “Yangay nyo a hapen, ta sosohan ta a sibibyay a sigon do dadakay ta!”

²⁵ Do kapahtot daw si Tamar, inpaibahey naw nyaya di katogangan na a kāna, “Binogyaw yaken no akin dyiraw so nya saya. Chiban nyo an sino akin dyira siras nyaya a saryo konso bato kan sarokodaya.”

²⁶ Nailasin ni Joda a siraw dyira naw. Binata na a kāna, “Ayya! Malinlintegaya si Tamar kan yaken, ta pinarin kwabaw rebbengen ko dya a inpakabahay ko si Sela a pōtot ko.” Katayokan nawri, polos a dyi dana minirwa nachoknod di Tamar.

²⁷ Do nakarapitaw no araw a kapaymanganak ni Tamar, napatakan a singin saw anak naw.

²⁸ Do kapagpasikal naw, minohtot asaw a tanoro no adekeyaw. Inigpet no partiraw, as nakaytan na sya so mabaya bolabola. Binata na a kāna, “Nyaw pakaboyan sya a nanomaw nya.”

²⁹ Sinpangan na, minisek tanorwaw no adekeyaw. Ki do nakaysek naw, naychihat a nayanak iyaw kasingin naw a mahakay. “Namna! Pinilit mwayaw minohtot!” binata no partiraw. Dawa, napangaranan so Pares§ adekeyaw.

³⁰ Katayoka na, nachitadi a minohtot kasingin naw, ki mahakay dana. Iyaw nyaw naytanawanaw

§ 38:29 38:29 No chakey na batahen Pares, ki “mohtot.”

so tanoro so mabaya bolabola. Napangaranan nyaya adekey so Sera.*

39

Si Jose Kan Baket Ni Potipar

¹ As no namarin di Jose a nailako dyirad Ismaelita saw, ki inyangay dan Ismaelita saw do Egipto. Do nakapakarapit daw daw, inlako da di Potipar a taga Egipto a asa opisyal no aryaw kan kapitan pa no gwardya na saw.

² Binindisyonan ni Apo si Jose do kayan naw a omyan do bahay no amo naw a taga Egipto. Dawa, maganay a tabo namarin dya.

³ Naboya no amo naw a si Apo mangaywan dya, as kan si Apo somnidong dya a mapaggasat do tabo a parinen na.

⁴ Maynamot ta komwan, nahwahok si Potipar di Jose. Dawa, pinayparin na si Jose a iyaw magsirbi dya do mismo a pamilya na. Iyaw pinayparin ni Potipar a mangaywan so bahay na kan tabo a warawara na.

⁵ Yapo do kaaywanaw ni Jose so bahay no amo na kan tabo warawara na, binindisyonan ni Apo siraw myan do bahay ni Potipar a maynamot di Jose. On, siraw tabo a omyan do bahay ni Potipar, as kan tabo kinabaknang naw, ki binindisyonan pa ni Apo.

⁶ Dawa, intalek ni Potipar tabo di Jose iyaw warawara na. Ta an si Jose iyaw mangaywan, apabaw riribok na, an dyi dana iyaw kakan na.

* **38:30 38:30** No chakey na batahen Sera, ki "mabaya."

As maynamot di Jose, ki asa mataer a baro.

⁷ Dawa, nakorsonadaan baketaw no āmo naw. Myan naypisa a binata na dya a kāna, “Ngay, mayoknod ta pa?”

⁸ Ki chinakey aban Jose, as binata na dya a kāna, “Ay, ibahey mwabaw komwan, mo Mam. Chiban mo, abaw pakaribokan no āmo kwaw do dya bahay maynamot ta myan ako dya. Intalek na tabo warawara na dyaken.

⁹ Myan toray ko do dya bahay a akmas katoray na. Intalek na dyaken tabo a myan dya, malaksid dyimo, ta imo baket na. Ay samna! Parinen kwabaw nyaya marahet, as kan makagatos ako pa do Dyos.”

¹⁰ Aran kararaw a akdakdawen no mabakesaw di Jose a mayoknod sa, ki nakey abas Jose kan ditditchanan na.

¹¹ Do asa karaw, somindep si Jose do bahayaw tan parinen naw tarabako naw. Ki do dawri, ki abaw aran asa dyirad kapayngay naw a adipen do irahemaw no bahay.

¹² Do dawri, pinalang no mabakesaw laylayaw ni Jose, as nakabata na sya a kāna, “Ngay, mangay ta pa mayoknod!” Ki nakalapsot si Jose, as nakapayayo a minohbot. Ki nabidinaw laylay naw a naigpet no mabakesaw.

¹³ Do dawri, do nakadlawaw syan mabakesaw a natokos ni Josew pinalang naw a laylay na,

¹⁴ ngineyan na saw adipen naw. Do kawara daw, binata na a kāna, “Chiban nyo nyaya. Insabat dyamen ni lakay ko nyaya Hebreo a tawo a mamarin so pakasnesnekan namen. Somindepaw kaychi do kwarto ko, ta chakey na yaken a

paypariparinan, ki nangngey akwaw so mayit.

¹⁵ Do nakadngey naw a nangngey ako, ki naysyayo a minohbot. Ki chiban nyo, nabidinaw nyaya laylay na.”

¹⁶ Kinapya no mabakesaw laylayaw ni Jose mandad kawara ni lakay na.

¹⁷ Inbahey na di Potipar a lakay na iyaw naporinaw a akmas inbahey naw dyirad adipen da saw. Binata na a kâna, “Iyaw nyaya a adipen a Hebreo a insabat mo dyamen, ki somindep do kwarto ko, ta chakey naw mamarin so pakasnesnekan ko.

¹⁸ Ki maynamot do nakadngey naw sya nangngey ako, ki naysyayo a minohbot. Ki nabidinaw nyaya laylay na,” binata no mabakesaw.

¹⁹ Do nakadngeyaw no āmwaw ni Jose so inbaheyaw no baket naw a myan marahet a pinarin ni Jose, taywara a nakasoli.

²⁰ Do dawri, nanyeng na pinatiliw, as nakapasdep na sya do nakabahodan daw no binahod saw no āryaw do Egipto. Dawriw niyanan Jose.

²¹ Ki aran komwan naporin, myan si Āpo dya, as maynamot do bindisyon na dya, maganay kayayan na do gwardyaw do pamahodan.

²² Intalek no gwardyaw di Jose tabo kapayngay na saw a nabahod, as iya danaw makatoneng do tabo mapariparin do dawri a bahodan.

²³ Yapo do dawri, pinagparikotan paban gwardyaw intalek na saw di Jose, ta no aran āngo a pinarin ni Jose, ki maganay, ta si Āpo somnidong dya a mapaggasat.

40

No Kapaytayēnep Da No Nabahod Saw

¹ Do nakapaypahabas danan chimpō, myan dadwa dyirad opisyalis saw no āryaw do Egipto a nakagatos. Iyaw asa, ki katatalkanaw a manorotoroh so palek do āryaw, as kan iyaw asaw, ki iyaw katatalkanaw a mamariparin so tinapay a para do āryaw do Egipto.

² Taywara nakasoli iyaw āryaw dyirad dadwa saya opisyal na.

³ Dawa, inpopok na sa do bahayaw no kapitanaw no gwardya, do bahodanaw a nakabahodan ni Jose.

⁴ Si Jose iyaw kinedngan no kapitanaw a magsirbi dyira, as nahay sa do bahodan.

⁵ Do asa kahep do irahemaw no bahodan, naytayēnep saw dadwaw, iyaw katatalkanaw a manorotoroh so palek do āryaw kan iyaw katatalkanaw a mamariparin so tinapay no āryaw do Egipto. Maytarek tayēnep da, kan maytarek paw chakey da batahen.

⁶ Do kamabekasanaw, do kangayaw ni Jose a magsirbi dyira, naboya na a mariribokan sa.

⁷ Dawa, inyahes na dyirad dadwa saw a kapayngay na a nabahod do bahayaw no āmo na a kāna, “Inyom Sit, āngo ta akmay maliday kamo sicharaw?”

⁸ Ki binata da a kon da, “On, ata, kahep, naytayēnep kamyaw a dadwa, ki abaya dyaw makaibahey so chakey na batahen no nya saya tayēnep namen.”

Ki tominbay si Jose a kāna, “Si Āpo Dyos, ki iyaw moyboh a manoroh so sirib no tawo tan maibahey naw chakey a batahen no asa tayēnep. Ibahey nyo pa dyaken an āngo tayēnep nyo saw.”

⁹ Dawa, inbahey no katatalkanaw a manorotoroh so palek do āryaw iyaw tayēnep naw di Jose. Binata na di Jose a kāna, “Do kapaytayēnep kwaw, nakaboya kwaw so asa katngeh a obas do salapen kwaw.

¹⁰ Myan tatdo a yangaw na. Do kapaybohong na paw, ki nagbosel kan nay-asi so aro, as kan naynoy sa tabo asyaw no obas.

¹¹ Inigpet kwaw do dawri iyaw bāswaw no āri. Do dawri, namoyis ako, as nakapis ko sya pinatola do bāswaw, as nakaitoroh ko sya di āri.”

¹² Binata ni Jose a kāna, “Nyaw no chakey a batahen no tayēnep mwaya: Tatdo a karaw chakey na batahen no tatdwaya a yangaw.

¹³ Tatdo a karaw a yapo sichangori, pakakarohen nanchimo ni āri, as pabidyen naymo do sigodaw a toray mo. Imonchiw manoroh so bāso na a akmas pariparinen mwaw do kachwaw.

¹⁴ Ki chāsi mo yaken, ta naknakmen monchi yaken anchan mirwa a maganay kayayan mo. Isarita mo pakononchi yaken di āri, as kan sidongan mo yaken a mohtot do dyaya bahodan.

¹⁵ Ta no kaoyodan na, ki intālaw da yaken do tana dan Hebreo a tawo. As aran do kayan kwaya dya do tanaya a Egipto, ki aba polos naygatosan ko a nakayapwan nakabahodan ko.”

¹⁶ Do kadngeyaw sya no katatalkanaw a mamariparin so tinapay no āryaw a maganay

chakey a batahen no tayēnepaw no rarayay naw, binata na di Jose a kāna, “Aran yaken, ki aryaw tayēnep ko. Tinayēnep kwaw a maysoson ako so tatdo a bakag a napno so tinapay.

¹⁷ Iyaw mamanyitwaw a bakag do oho ko, ki myan daw tabo a kita no tinapay a dyiran āri, ki kanenaw no manomanok.”

¹⁸ Binata ni Jose a kāna, “Mas nyaw chakey na batahen no tayēnep mwaya: Tatdo a karaw chakey na batahen no tatdwaya bakag.

¹⁹ Tatdo a karaw yapo sichangori, pahtoten nanchimo ni āri, as kaipapotoh na dyimo. Ipalodyit* nanchimo do kayo, as kanen anchi no manomanok iyaw asi no inawan mo.”

²⁰ Iyaw chatatdwaw no araw yapo do dawri, nagkompli iyaw āryaw daw. Namarin so ragragsak a para dyirad tabo saw a opisyalis na. Inpapahtot na saw dadwaw a opisyal a nabahod a iyaw katatalkanaw a manorotoroh dya so palek kan iyaw katatalkanaw a mamari-parin so tinapay, as nakapaiyangay na sira do yanan daw no kapayngay daw a opisyalis.

²¹ Sinpangan na, pinabidi naw katatalkanaw a manorotoroh so palek do sigodaw a tarabako na a kapanorotoroh so palek di āri.

²² Ki inpalodyit naw katatalkanaw a mamari-parin so tinapay a akmas inbaheyaw ni Jose dyira.

²³ Ki aran komwan namarin a akmas binataw ni Jose, ki alit na nawayakan no katatalkanaw a manorotoroh so palek si Jose. Nanakem na paba.

* **40:19 40:19** No kapangdiman da, ki potohan da, as kalodyit da so inawan do kayo.

41

No Kapaytayēnep No Āri

¹ Sinpangan na, homnabas dadwa katawen. Do asa kahep, naytayēnep āryaw do Egipto. Do tayēnep naw, ki myan a maytēnek do payis no rakoh a oksong a mayngaran so Nile.

² Do dawri, naboya na saw papitwaw a baka a mawohas a minohtot a yapod oksongaw, as magar-arab sa so tametamek do payis naw daw.

³ Somarono, myan papito a baka a makokwan kan matataglang a minohtot a yapod oksongaw. Naytēnek sa do payisaw no oksong a yanan dan nanomaw a minohtot a kapayngay da baka a mawohas.

⁴ Sinpangan na, naychihat da hinamon no magogolang saw mawohas saw. Do dawri, nayokay āryaw a maynamot do kakigtot na do naparinaw.

⁵ Minirwa dana nakaycheh āryaw, ki myan danaw matarek a tayēnep na. Nakaboya danas papito a mararaboy a dāwa a mabibyas a yapo do asa atnggeh.

⁶ Somarono, tomnobo papitwaw a dāwa a mawpayang a hopes, as nahayo sa a maynamot do oltimo a kohat no salawsaw a nakayapo do dāya.

⁷ Sinpangan na, naychihat a hinamon magogolang saw a dāwa siraw mabibyas saw a dāwa. Do dawri, nayokay danaw āryaw do nakakigtot na, kan natonngan na a tayēnep na sawen.

⁸ Kamabekasan naw, mariribokan aktokto no āryaw a maynamot do tayēnep na saw. Dawa,

pinatawag na sa tabo magsalsalamangkaw* kan siraw mamasirib saw do Egipto. Inbahey na dyiraw tayēnep na saw, ki abaw aran asa dyira a makaibahey an āngo chakey a batahen no nawri.

⁹ Do dawri, binata no katatalkanaw a manoro-toroh so palek do āryaw a kāna, “Pakawanen mo yaken, mo āpo Āri, ta sichangori lang a nanakem ko gatos ko, kan machita ko a ipodno dyimo.

¹⁰ Do nakapakasoli mwaw dyaken kan iyaw katatalkanaw a mamariparin so tinapay, ki in-pabahod mo yamen do bahayaw no kapitanaw no gwardya.

¹¹ Do asa kahep, do kayan namenaw do dawri, ki myan tinayēnep namen a dadwa, ki naytarekaw chakey a batahen no tayēnep namen saw.

¹² Ki myan asa baro† a Hebreo a adipen no kapitanaw no gwardya, as kan rarayay namen do irahemaw no bahodan. Inbahey namenaw dyaw tayēnep namen saw, ki naibahey naw iyaw chakey da batahen no bokod namenaw a tayēnep.

¹³ Naparinaw a tabo akmas inbahey naw dyamen: Napaybidi ako do sigodaw a toray

* **41:8 41:8** Siraw magsalsalamangkaw, ki akma siras mangat-atangaw, kan rayay da san bonggoy daw no papadi a maytoytohas so bata da a masasantwan a tolas da. Adālen daw bitohen saw tan ipadto da an āngo nchiw mapariparin. Mamarin sa pa so milagro a maynamot do kaosar das madyik (Eks. 7:11, 22; 8:7, 18). Myan dyiraw libro saw a maynamot do aro a tayēnep, kan myan dyiraw kadwan saw a naitayo a kinasirib. † **41:12 41:12** Nagtawen si Jose so asa poho kan papito do kaitoroh ni āmang na so mayid a laylay a mapintas. Gen. 37:2

ko, as kan naipalodyit iyaw talken mwaw a mamariparin so tinapay.”

14 Do nakadngey syay no āryaw, pinatawag nas Jose. In-godes da pinahbot si Jose do bahodanaw. Do nakatayoka naw a napachischis kan napaiminyin,‡ sinokatan da, as nakaiyangay da syad yananaw no āryaw.

15 Do nakawaraw ni Jose do salapenaw no āryaw, binata no āryaw di Jose a kāna, “Myan tinayēnep ko, ki aba polos makaibahey so chakey da batahen. Ki nadngey kwaw a makailawlawag ka so chakey a batahen no tayēnep a madngey mo. Dawa, pinatawag koymo.”

16 Ki inithbay ni Jose a kāna, “Āpo Āri, yaken abaw masirib a makaibahey so chakey a batahen no tayēnep mo, an dya si Āpo Dyos lang.”

17 Do dawri, inlawlawag no āryaw tayēnep naw di Jose a kāna, “Myan akwaw a maytēnek do payisaw no Oksong a Nile.

18 Ki nakaboya kwaw so papito a baka a mawohas a minohtot a yapod oksongaw, as kan nagar-arab sa so tametamek do payis naw daw.

19 Do dawri, myan saw matarek a papito a baka a somnarono a minohtot. Maychatagtaglang saw a taywara so kakokwan. Aryak pad nakaboya so komwan a kakwan baka do intīrwaya a Egipto.

20 Sinpangan na, naychihat da hinamon no magogolang saw siraw mawohas saw a kapayngay da baka a nanoma a minohtot.

‡ 41:14 41:14 Siraw taga Egipto saw a mabigbigbig, ki maychischis sas oho da kan mangiminyin sa.

²¹ Ki abaw pakaboyan so nakakan daw sira, ta nāw da a mabichid a makkwan. Katayoka na, nayokay ako.

²² Do kapirwa kwaw a nakaycheh, naytayēnep akos matarek. No naboya ko, ki papito a mayid kan nakabyas a dāwa a yapo do asa katngeh.

²³ Somnarono, tomnobo papito a matarek a dāwa a mawpayang a hopes, as kan nahayo sa a maynamot do oltimo a kohat no salawsaw a nakayapo do dāya.

²⁴ Sinpangan na, naychihat a hinamon hopes saw a dāwa siraw nakabyas saw a dāwa. Inbahey ko naw nyaya dyirad magsalsalamangka saw, ki abaw makaibahey so chakey na batahen.”

²⁵ Do dawri, binata ni Jose do āryaw a kāna, “Asaw chakey a batahen no tinayēnep mo saya. Inpakatoneng no Dyos dyimo iyaw makalo narana parinen.

²⁶ Papito a katawen iyaw chakey a batahen no papito saw a mawohas a baka kan iyaw papito saw a nakabyas a dāwa. Mayengay chakey a batahen no nya saya.

²⁷ As no papito saw a matataglang a baka a makokwan kan no papito saw a dāwa hopes a nahayo a maynamot do makohat a salawsaw a yapo do dāya, ki papito a katawen a apteng chakey na batahen.

²⁸ Akmas inbahey ko kaychi dyimo, mo āpo Āri: Inpakatoneng ni Āpo Dyos dyimo iyaw makalo narana parinen.

²⁹ No chakey na batahen nyaya, ki itonchiw papito a katawen a aro maapit do tābo a tana no

Egipto.

³⁰ Katayoka na, monot anchiw papito a katawen a kapaychapteng. Ki mawayakan anchi no tawotawo papitwaw a katawen a kâro no āpit do Egipto, ta taywara anchi so karanggas kapaychaptengaya.

³¹ Polos a manakem da pabanchin tawotawo papitwaw a katawen a kâro no āpit do kasaronwaw anchi no kapaychapteng, ta taywara anchi a makamwamomo.

³² Iyaw nakapaypirwaw no tayēnep mo, ki chakey na batahen a oyod a inkeddeng no Dyos a maparin anchiw, kan abaw dwadwa a īto dana.

³³ “Dawa, sichangori, mo āpo Āri, machita a maychichwas ka so asa tawo a myan so sirib kan kapakaāwat a pinakainawan mo, ta iyaw payparinen mo a mangitoray so tābo a Egipto.

³⁴ As machita mamidi ka so kadwan saw a opisyalis a mangitoray dyirad mangakpeh saw so apagkalima no tabo maapit do tābo a Egipto do papito saya tawen a kâro no maapit.

³⁵ Ipakpeh mo dyiraw nawri a āpit do itonchi a papito a tawen a kâron āpit. As torohan mo sa pakono so toray a mangapya do agāmang saya do syodad saya, as kagwardya da sya.

³⁶ Siraw nyaw risirba a mangbyay anchi so tawo anchan mangay papito a katawen a kapaychapteng do dya tana a Egipto. Ta an parinen mo komwan, madiman abaw tawo do kapteng.”

No Kapatnek Ni Jose A Gobirnadador Do Egipto

³⁷ Do dawri, nakey si āri kan siraw opisyalis naw do inbaheyaw ni Jose.

³⁸ Binata no āryaw dyirad opisyal na saw a kāna, “Aryoriw madongso ta a akmas Jose a myan so ispirito no Dyos?”

³⁹ Dawa, binata na di Jose a kāna, “Maynamot ta inpaboya tabo no Dyos dyimo nya saya, apabaw kapariho mo so kasirib kan kapakaāwat.

⁴⁰ Dawa, payparinen koymo a pinakainawan ko a mangitoray so tābo a tana no Egipto, kan tongpalen anchi no tabo a tawotawo iyaw bilin mo. Abaw matwatohos so toray kan imo, an dya yaken a āri.

⁴¹ On, itoroh ko dyimo sichangoriw toray a mangitoray so tābo pagāryan ko do Egipto.”

⁴² Somnarono, pinakaro no āryaw iyaw singsing[§] naw a yanan pangilasinan so toray na, as nakapasingsing na sya di Jose. Pinaylaylay na so maydak a laylay no masisita a tawo, as nakasaryo na pa sya so balitok.

⁴³ Do katayoka naw, pinasakay na si Jose do chadadwaw no kagaganayan a logan na a osaren no makanawanaw a opisyal na tan maipaboya dyirad tawotawo katoray ni Jose. As myan saw soldado a pinanmanma na kan si Jose do kapagparada da a mangingengey so, “Domitchan kamo do rarahanaya, kan maydogod kamo, ta ito pinakainawan no āri!” Nyayaw naporin do kapayparin no āri si Jose a mangitoray do tābo a

§ 41:42 41:42 No bato no singsing no āri, ki myan naikitikit a ngaran na mana ladawan na. No osar no singsing naw, ki pangtatak na siras tolas na saw mana naitolas saw a bilbilin na tan mailasin aran sino a tawo an dino pakayapwan nawri a tolas.

Egipto.

⁴⁴ Sinpangan na, binata no āryaw di Jose a kāna, “Yaken Paraon* do dya. Ki alit na, abanchiw mapalobosan a parinen tawotawo do tābo a Egipto, an dyi mo a ipalōbos.”

⁴⁵ Do dawri, pinangaranan na si Jose so Sape-nat Panea, as inpakabahay na dya si Asenat a pōtot ni Potipera. Si Potipera, ki omyan do syodad no Heliopolis,† kan iya, ki asa padi daw a magdaydayaw so araw. Do dawri, komnaro si Jose do yanan āri, ta binidibidi naw kāda loglogar do tābo a Egipto.

⁴⁶ Do kaisiknan ni Jose a magsirbi do āryaw do Egipto, nagtawen so tatdo a poho. Komnaro do palasyowaw, as nakabidibidi na do tābo a Egipto.

⁴⁷ Do kayanaw no papitwaw a katawen a maganay āpit, oyod a aro naapit.

⁴⁸ Inpakpeh ni Jose iyaw inkeddeng naw a binglay no āpit, as inpakapya na do kāda asa syodad do papito a katawen do kārwwaw no āpit do Egipto. Kāda asa syodad, myan nakpeh a āpit a yapo do omdibonaw a tana.

⁴⁹ Taywara kāro no irek a inpakapya ni Jose, kan akmas kārwwaw no anay do kanayan. Dawa, sinōkat na paba, ta taywara danaw kāro na.

Sa Manases Kan Epraim

⁵⁰ Sakbay no kangay no kapaychapteng do Egipto, myan dadwa a anak ni Jose a mahahakay

* **41:44 41:44** No āwag dan āri do Egipto, ki Paraon. † **41:45 41:45** No chakey na batahen Heliopolis, ki “syodad no araw.”

di baket na a si Asenat a pōtot ni Potipera a padi do syodad no Heliopolis.

⁵¹ Pinangaranan ni Jose iyaw matonengaw a pōtot na so Manases,[‡] ta binata na a kāna, “Sinidongan yaken no Dyos a nangwayawayak so tabo karibok ko kan kangсах ko do pamilya ni āmang ko.”

⁵² As pinangaranan naw no somaronwaw so Epraim,[§] ta binata na a kāna, “Si Āpo Dyos pinayparin na yaken a maasi do tanaya nakalidyalyatan ko.”

⁵³ Do nakapachipanda danaw no papitwaw a katawen a kāro no āpit do Egipto,

⁵⁴ somniknan danaw papitwaw a katawen a kapaychapteng a akma so inbaheyaw ni Jose. Siraw tawotawowaw do omdibonaw no Egipto, ki maychapteng dana sa. Ki do tābo a Egipto, ki myan kanen da.

⁵⁵ Dawa, do nakadidiw daw no tabo tawotawo so kapaychapteng do Egipto, ki nangay sa do āri daw a nachikakaāsi so kanen da. Ki inbahey no āryaw a kāna, “Ngay, may kamo di Jose, as onotan nyo tabo ibahey na dyinyo ah!”

⁵⁶ Do nakapagwaras danaw no kapaychapteng do tābo a Egipto, nawri danaw nakaywang ni Jose so tabo saw a nakonokon a irek, as kailāko na sya dyirad taga Egipto saw maynamot ta taywara danaw kapaychapteng da.

⁵⁷ Aran siraw tawotawo saw a yapod

[‡] **41:51 41:51** No chakey na batahen Manases do chirin Hebreo, ki “inpawayak.” [§] **41:52 41:52** No chakey na batahen Epraim do chirin Hebreo, ki “maasi” mana “maypirwa so asi.”

matatarek a tana, ki nangay sa do Egipto a gomnātang so kanen da di Jose, ta nagwaras danaw kapaychateng a aran do mateng saw a yanayanan.

42

No Kangay Dan Kakakteh Ni Jose Do Egipto

¹ Do dawri, narapit kapaychapteng a aran do tana a Kanaan, kan nadidiw no kāda pamilya a aran pamilya ni Jakob. Ki do nakatonengaw sya ni Jakob a myan irek do Egipto,* inbahey na dyirad anak na saw a kāna, “Āngo ta nāw nyo a magselleng?”

² Nadamag kwaw a ari kono irek do Egipto. Mangay kamo a gomātang tan dyi ta madiman do kapteng dya!”

³ Do dawri, nangay saw asa pohwaw a kakakteh ni Jose do Egipto a gomātang so irek.

⁴ Ki pinawnot aban Jakob si Benhamin a mismo a ādi ni Jose dyirad aākung na saw a mangay do Egipto, ta mammo an myan marahet a maparin dya.

⁵ As dawa, siraw anakaw ni Jakob, ki nachirayay sa dyirad kadwan saw a taga Kanaan a mangay do Egipto tan gomātang sa so irek da. Ta aran do Kanaan, ki maychapteng sa tabo daw.

⁶ Do dawri a kangay dan anakaw ni Jakob, ki si Jose iyaw gobirnadador do tābo a Egipto, as iya paw maglako so irek do tabo tawotawo do Egipto kan tabo tawotawo a yapod matatarek a logar. Dawa,

* **42:1 42:1** Ara. 7:11-12

do nakawara daw daw no kakakteh na saw, ki nangay sa di Jose, as nagrokob sad salapen naw.

⁷ Do nakaboyaw ni Jose siras kakakteh na saw, nanyeng na sa nailasin. Ki inkaskaso na saba a akmaw dyi na sa chapatak. Midyo na sa kelkelgaen a akmay ipsok na sa. Inyahes na dyira a kāna, “Dino nakayapwan nyo?”

Ki tominbay sa a kon da, “Yapo kamyaw do Kanaan, mo Āpo. Mangay kami dya a gomātang so kanen namen.”

⁸ Oyod a nailasin sa ni Jose a siraw aākung naw. Ki sira, ki polos a dyi da mailasin si Jose a ādi da.

⁹ Ki do dawri, nanakem ni Jose iyaw tinayēnep naw a maynamot dyira.† Binata na dyira a kāna, “Bayataw kamo! Ispya kamo āno? Yangay nyo āno a sisiimen tanaya kan pagkapsotan namen tan abāken nyo yamen?”

¹⁰ Ki initbay da a kon da, “Ay enggaw, mo Āpo. Tod kami a mangay dya a gomātang so kanen namen.

¹¹ Makakakteh kami, ta asaw āmang namen. Yamen a adipen mo, ki mapagtalkan kami. Ispya kami aba!”

¹² Ki tominbay si Jose a kāna, “Engga! Nangay kamo dya, ta sisiimen nyo tanaya kan pagkapsotan namen tan abāken nyo yamen!”

¹³ Ki initbay da a kon da, “Yamen a adipen mo, ki asa poho kami kan dadwa makakakteh. Asaw āmang namen a omyan do tana a mayngaran so Kanaan. Iyaw boridek namenaw, ki ari a nabidin di Āmang. As no asaw, ki araba.”

† 42:9 42:9 Gen. 37:5-9

14 Ki binata ni Jose dyira a kāna, “Oyod bata kwaya dyinyo a ispya kamo!

15 Tan sigorādo a mapatakan ko a oyod in-bahey nyowaya, sintiren ko pa inyo. Ikari ko dyinyo do ngaran ni āri a abaw komaro dyinyo dya, an dya mangay dya iyaw bata nyowaya a boridek nyo.

16 Dawa, manoboy kamo so asa dyinyo a mangay a manghap so bata nyowaya a boridek a kakteh nyo. Mabidin kamo a kadwan do bahodan a mandan mapaneknekan ko an oyod bata nyowaya. Ki an bayataw nyo, ikari ko do ngaran no āri a dawrinchi a mapatakan a oyod a ispya kamo.”

17 Do dawri, binahod na sa so tatdo a karaw do asa a bahodan.

18 Do chatatdo naranaw a karaw, nangay si Jose dyira, as nakabata na sya a kāna, “Asa akwa tawo a manganohed do Dyos. As dawa, abaw pakararayawan nyo an parinen nyo ibahey kwaya dyinyo.

19 An oyod a mapagtalkan kamo, machita mabidin asa dyinyo do bahodanaya, as maybidi kamo a kadwan tan isabat daw ginatang nyo saya dyirad maptengan saw a pamilya nyo.

20 As do dawri, machita a isabat nyo dyaw boridekaw a kakteh nyo a bata nyo. Nyaw mangipaboya a oyod iyaw batabatahen nyowaya. Ta an komwan parinen nyo, ipadiman kwaba inyo.”

Nakey saw makakaktehaw do dyaya a binata na.

21 Ki binata da no katakatayisa dyira a kon da, “Ayya! Nya ngataw dosa ta do mara-hetaw a pinarin ta do kakteh taw. Ta do kachwaw, do nakaboya taw so oltimo a kāmo kan kaynyin aktokto na, kan nakadngey taw so nakapachikakaāsi na dyaten, inkaskaso taba. As dawa, malidyatan ta sichangori.”

22 Sinpangan na, binata ni Ruben dyira a kāna, “Nyawen! Binata kwaw dyinyo do kachwaw a maygatos kamo abad ādi taya, ki polos a dyi nyo yaken a inadngey. Na, changori nyaw bahes no nakadiman naw a maynamot do pinarin taw dya.”

23 Do dawri, naawātan a tabo ni Jose binata-bata daw, ki chapatak daba naawātan na maynamot ta myan ngamin inosar na a nangiyolog so inbahey naw an machisarsarita dyira.

24 Sinpangan na, mapenpen paba ni Jose iyaw kakey naw a tomanyis. Dawa, komnaro do salapen daw a nangay a tomnanyis. Nakapakarahan naranaw, ki naybidi kan naychirin dyira. Do dawri, inhap na si Simeon, as nakaipabahod na sya do kasalasalapan daw.

No Kapaybidi Da No Kakakteh Ni Jose Do Kanaan

25 Sinpangan na, inbilin ni Jose do tobotoboyen na saw a apnohen daw kostal dan aākung na saw so irek. Inbilin na pa a sililimed a pabidyen daw kwarta daw do irahemaw no kostal no katakatayisa dyira kan matorohan sa so bahon da. Do dawri, pinarin da tabo nyaya.

²⁶ Katayoka no nawri, pinasakay dan makakak-tehaw iyaw ginatang daw a irek do asno da saw, as nakayam da.

²⁷ Do nakaychehan daw do dawri a ahep, asa dyiraw nangiawang so kostal na tan pakanen naw asno naw. Ki do dawri, naboya naw kwarta naw a naposek do hapotaw no irek do irahem no kostal naw.

²⁸ Binata na dyirad kakakteh na saw a kāna, “Samna! Pinaybidi dāya tabo pinagbayad kwaw! Myanaya do irahemayan kostal kwaya!” Do dawri, akmaw nawarwaraw barōkong da do dyaya naporin. Namirpir sa a batabatahen da do katakatayisa dyira a kon da, “Āngo nyaya pinarin no Dyos dyaten?”

²⁹ Do kawara daw di āmang da a si Jakob do Kanaan, inbahey da tabo naporiparinaw dyira do kayan dad Egipto.

³⁰ Binata da a kon da, “Kelkelgaen naw yamen no gobirnadoraaw do Egipto a batahen naw a ispya kami do tana da.

³¹ Ki tominbay kamyaw a kon namen, ‘Ay engga, mo Āpo. Mapagtalkan kami a tawo. Ispya kami aba!

³² Asa poho kami kan dadwa a makakakteh, as asaw āmang namen. Arabaw asaw a kakteh namen, as arid āmang namen do Kanaan iyaw boridekaw a kakteh namen sichangori.’

³³ Ki nyaw binata no gobirnadoraaw dyamen a kāna, ‘Nyaw pakaboyan ko an oyod a mapagtalkan kamo a tawo. Mabidin asa dyinyo dyaken. As siraw kadwan, ki maybidi tan isabat nyo irekaya do maptengan saw a pamilya nyo.

34 Yangay nyo a ahapen iyaw bata nyowaya boridek a kakteh nyo, ta yangay nyo dyaken tan chapatak ko a ispya kamo aba, an dya mapagtalkan kamo a tawo. Anchan maybidi kamo, wayawayaan konchiw kakteh nyowaya a pabidyen dyinyo, as kan libri kamonchi a midibidi a magnigosyo do tana namenaya.’ Nyaw binata na dyamen.”

35 Do nakaywang daw so kostal da saw, naboya da no katakatayisa dyira a myan pa tabo iyaw kwarta da saw a pinagbayad da so irekaw. Namo sa may-aāmang a nakaboya so kwarta saw.

36 Binata ni Jakob dyira a kāna, “Yakenayaw pagmamayohen nyo do kabo daranayan anak ko saya. Apaba si Jose. Komwan si Simeon. Chang-ori, chakey nyo pa ikaro dyaken si Benhamin. An komwan, sobra danaw karahmet na dyaken.”

37 Tominbay si Ruben di āmang na a kāna, “Āmang, italek mo dyaken si Benhamin, as pabidyen konchi dyimo. An dyi kwa mapabidi, maparin monchya dimanen dadwa saw a pōtot kwa mahahakay.”

38 Binata ni Jakob a kāna, “Ay, maparin aba pawnoten ko dyinyo iyaw boridekaya. Nadiman danaw mismwaw a kakteh na, as iya danaw nabidin.‡ An myan marahet a maparin dya do kapagbyahi na, inyo manoroh so kapagmamayo ko a pakayapwan kadimanan ko, ta taywara malkem ako na.”

‡ 42:38 42:38 Si Jose kan Benhamin, ki asaw ānang da.

43

No Kapaybidi Dan Anak Ni Jakob Do Egipto

¹ Do dawri, taywara danaw kapaychateng do Kanaan.

² Dawa, do nakapatawos danaw a tabon irek da a insabat da a yapod Egipto, binata ni Jakob dyirad anak na saw a kāna, “Maybidi kamo pa do Egipto a mirwa a gomātang so aran dēkey pa kanen ta.”

³ Ki tominbay si Joda a kāna, “Āmang, sinsinan abaw ballāag dyamen no mangitoray daw a dyi kami a mapaboya dya, an dyi namen a kayrayay iyaw ādi namenaya.

⁴ An palobosan mo ādi namenaya a machirayay, maybidi kami a gomātang so kanen ta.

⁵ Amnan maskeh ka, mangay kami aba, mo Āmang, ta binataw no gobirnadraw a dyi kami a mapaboya dya, an dyi namen a kayrayay iyaw ādi namenaya.”

⁶ Binata ni Jakob a kāna, “Āngo ta pinasab-hayan nyo yaken so komwan a riribok? Āngo ta inbahey nyo pa a myan paw kakteh nyo a asa?”

⁷ Ki tominbay sa a kon da, “On, ata, nawryaw inyahahes na maynamot do pamilya ta. Inyahes naw an sibibyay paw āmang namen kan an myan paw kakteh namen a asa. Tod namenaw a inatbay, ata, aba polos hahawen namen a ipahap naw kakteh namenaya.”

⁸ Binata ni Joda di āmang na a kāna, “Pawnoten mo dyaken si Benhamin, ta mayam kami na sichangori tan dyi ta madiman do apteng kontodo siraw kamotdehan saya.

9 Yaken mangatbay kan makatoneng do byay na. Ikari ko dyimo, mo Āmang, a aywanan kwa maganay, ta an dyi kwa mapabidi dyimo a sibibyay, yaken anchiw mayrara so pamagatos mo a abos pandan.

10 Ta sichangori, ari kami na nakapaypirwa naybidi, an dyi kami a nabalabalay.”

11 Tominbay si Jakob dyira a kāna, “An nyaw machita a mawnotan aket, parinen nyo nya: Manghap kamo so napidi saya a kagaganayan a myan do tana taya dya, as posken nyo do kostal nyo saw, ta isāgot nyo di gobirnadōr, aran taydedekey pa a gom, balm, kan mirra a pamarin so bangbanglo.* Manghap kamo pas mapalet a tagapolot no obas, kan asi sayan piniones kan almendras a kayokayo.†

12 Manghap kamo so kwarta a maypirwa akmas inhap nyowaya do nakangay nyowaw tan pabidyen nyo iyaw pinangay daya do kostal nyo saya kwarta. Angwan nagkamali sa.

13 Ahapen nyo pas Benhamin a ādi nyo, kan maybidi kamo do dawri a tawo.

14 Si Āpo Dyos pakono a Manakabalin manoroh dyinyo so kāsi na tan chāsi naynyo no tawowaw kan palobosan naw kapaybidi da dyinyo da Simeon kan si Benhamin. Ta an yaken, abaw maparin ko an mabo ko saw anak ko!”

15 Do dawri, inrobwat da saw rigalo kan kwarta da saw a maypirwa so kāro kan inhap daw do dāmawaw, as inhap da si Benhamin.

* **43:11 43:11** Gen. 37:25 † **43:11 43:11** No asin piniones kan almendras a kayokayo, ki akmay asin sabidog.

Sinpangan na, nangay sa do Egipto, as napaboya sa di Jose.

¹⁶ Do nakaboyaw sya ni Jose a inyonot da si Benhamin, binata na do tinalek naw a mangaywan so bahay na a kâna, “Yangay mo saw nawaraya sichangori do bahay. Ibilin mo dyira do bahay a magparti sas binyay, as karotong da sya, ta koman kaminchi a tabo a mangaldaw do bahay.”

¹⁷ Nagtongpal iyaw talkenaw do inbaheyaw dya ni Jose, as inyangay na saw makakaktehaw do bahay ni Jose.

¹⁸ Do nakatoneng daw sya a iyangay da sa do bahay ni Jose, namo sa. Binatabata da a kon da, “Nawri ngataw yangayan da dyaten dyaw maynamot do kwartaw a pinaybidi da do kostal taw do dâmo. Chakey na ngata a kelbaten nanchi yaten, as kasamsam na so asno ta saya, as kapayparin na dyaten a adipen da?”

¹⁹ Dawa, do kawara daw do asdepanaw do bahay ni Jose, inasngenan da nachisaritaan talkenaw a makatoneng do bahayaw.

²⁰ Binata da dya a kon da, “Châsi mo yamen, mo Âpo, kan adngeyen mo yamen. Nangay kami do dya do dâmwaw a gomnâtang so kanen namen.

²¹ Do nakaychehan namenaw do rarahan a maybidi do tana namen, iniwangan namen iyaw kostal namen saw, ki naboya namenaw a myan a tabo kwarta namen saw do hapot saw no kostal a aba polos naksay. Dawa, yangay namen sa a pabidyen.

²² Nangyonot kami pa so igâtang namen so

kanen namen sichangori. Chapatak namen aba an sino napangay siras kwarta namen saw do kostal namen saw do kachwaw.”

²³ Ki binata no talkenaw dyira a kāna, “Mabakel kamwaba, kan mamō kamwaba ah! Iyaw Dyos nyo a Dyosaw ni āmang nyo ngataw nanoroh dyinyo so kwarta nyo saw do kostal nyo, ta rinawat kwaw do kachwaw pinagbayad nyowaw.” Sinpangan na, pinahtot na si Simeon a pinarapa dyira.

²⁴ Inyangay na sa do irahemaw no bahay ni Jose, as tinorohan na sa so ranom a paybanaw da so kokod daw, as nakapakan na siras asno da saw.

²⁵ Katayoka da no kakaktehaw ni Jose a naybanaw, insagāna da saw rigalo daw do kawaraw ni Jose do kayegen danaw no araw, ta nadngey da a mangay a machisalap a koman dyira a mangaldaw.

²⁶ Do nakawaraw ni Jose, siraw inisdep daw a rigalo da, ki intoroh da dya, as nakapagrokob da do ratagaw do salapen naw.

²⁷ Sinpangan na, kinablaawan sa ni Jose, as nakaiyahes na sya an mango kayayan da. Inyahes na pa a kāna, “Ari pawri a sibibyay si āmang nyo a malkem dana a inbahey nyo dyaken? Mayit pawri?”

²⁸ Tominbay sa a kon da, “Aryaw a sibibyay kan mayit paw adipen mwaw a āmang namen.” Minirwa dana sa nagrokob do salapen naw a mangipaboya so kapagdayaw da dya.

²⁹ Do nakaboyaw sya ni Jose a myan si Benhamin a mismo na kakteh do āmang kan ānang,

inyahes na dyira a kāna, “Ah, iyawriw nyaw bata nyowaw dyaken a boridek nyo?” Sinpangan na, binata na di Benhamin a kāna, “Bindisyonan pakono imo ni Āpo Dyos, barok!”

³⁰ Do dawri, naāsot rakoh a adaw ni Jose di Benhamin a ādi na, as makey dana a tomanyis. Insigīda a komnaro a nangay do kwarto na a tomnanyis.

³¹ Nahay abas dēkey, nangay a nayramon, as nakapaybidi na do yanan daw no kakakteh na saw do nakapagpet naw so madididiw naw. Inbilin na dyirad adipen na saw a kāna, “Mangidasar kamo na.”

³² Naychatanyi si Jose a komninan do asaw a lamisaan. Siraw kakakteh na saw, ki matarek iyaw kinanan da. As masaw a matarek pa dyirad Egipto saw a tawotawo, ta rahten daw machihanghang dyirad Hebreo saw a tawotawo, ta inbidang da sa a makabābaba.

³³ Do salapenaw no lamisaan a kanan ni Jose, naornos iyaw nakapaydisna da no kakakteh na saw yapo do katotonngan a mandad kaadedekeyan. Do kadlaw daw so ornos daw, naysinchichideb sa a masmasdaawan.

³⁴ Yapo do lamisaanaw ni Jose, iyaw naitorohaw dyira a ichan da. Ki maydadima so kāro iyaw kanenaw ni Benhamin dyirad kakakteh na saw. Siraragsak sa a nachinom kan nachakan di Jose.

44

No Kachichwas Das Bāso

¹ Katayoka da a komninan, inbilin ni Jose do talkenaw a mangaywan do bahay naw a kâna, “Apnohen mo tabo iyaw kostal dâya no makakaktehaya so irek mandad marawa no asno daw, as kapirwa mo a mapabidi so kwarta da saw do hapotaw no irek do irahem no kostal da saw.

² Pangayen mo paw bāso kwaw a nasokog do pirak do hapotaw no irek do kostalaw no kaad-edekeyan daw kontodo kwarta naw a igātang na so irek.” Pinarin no talkenaw iyaw inbilinaw ni Jose dya.

³ Do kapaysesedang naranaw, napalobosan dana saw makakaktehaw a maybidi kontodo asno da saw a komwan do yanan da.

⁴ Dyi pa sa makabawa do syodadaw, as nakabilin ni Jose so talkenaw a mangaywan do bahay naw a kâna, “Malisto ka, ta lakatan nyo saw tawo saw a taga Kanaan. Anchan madas nyo sa, nyanchiw ibahey nyo a kon nyo, ‘Āngo ta marahet inbahes nyos maganayaw a kapadagos namen dyinyo?”

⁵ Āngo ta tinakaw nyo iyaw pirakaw a bāso ni āmo ko a bayobaywan na a inoman?* Nawri a bāso, ki osaren na pa a pangipadto.† Marahmet nyaya a pinarin nyo a maikontra do linteg namen!’ ”

* **44:5 44:5** Do Hebreo a manyoskripto, abaw chirin a “Āngo ta tinakaw nyo iyaw pirakaw a bāso ni āmo ko?” † **44:5 44:5** No dān da a kaosar so bāso mana sabak a pangipadto, ki padohen daw ranomaw do bāso. Somarono, mapado sa so dēkey a lana. No plastaraw a naboya da do hapot no ranom, ki nawriw pangipadto da an āngo mapariparin do masakbayan.

⁶ Do nakadas daw sira no talkenaw, inbahey naw nawri a inbilin ni Jose.

⁷ Ki tominbay sa a kon da, “Āngo ta komwan ibahey mo, mo Āpo? Aysa! Mabawa do aktokto namen a adipen mo a dyi namen a parinen komwan!

⁸ Chapatak mo a pinabidi namen dyimo kwartaw a naboya namen do irahemaw no kostal namen saw a pinakayapo namen do Kanaan nawri. Manakaw kami pawri so pirak mana balitok do bahay ni āmo mo?

⁹ Imom Āpo, aran sino dyamen iyaw pakaboyan mo so nawri a bāso a inbahey mo, maparin a dimanen mo. As yamen a nabidin, mayparin kami a tabo a adipen nyo.”

¹⁰ “Naon,” inibay no talkenaw dyira. “Aran komwan bata nyo, ki iyaw pakaboyan ko so bāso, iya lang mayparin a adipen ko, as libri a komaro danaw kadwan.”

¹¹ Do dawri, kinalyalisto da no kāda asa dyira a pinagchin kostal da saw, as nakaiwang da sira.

¹² Kinapya no talkenaw a chinichwas do kostal da saw, kan pinakayapo nad katotonnganaw a mandad kaadedekeyanaw. Do dawri, naboya naw bāswaw do kostalaw ni Benhamin.

¹³ Do kaboya daw sya no makakaktehaw, pinirit daw laylay da a maynamot do oltime a kamamayo da. Pinirwa da a pinasakay kostal da saw, as nakapaybidi da do syodadaw.

¹⁴ Do kawara daw da Joda kan siraw kakakteh naw do bahay ni Jose, abo paw nangayan Jose. Nanyeng sa naycharorokob do tana a mangipaboya so kapagdayaw da dya.

15 Binata ni Jose dyira a kāna, “Āngo nyaya pinarin nyo? Chapatak nyo abawri a myan panakabalin ko a mangsomar so pinarin nyowaw.”

16 Tominbay si Joda a kāna, “Āngo maparin namen a ibahey dyimo, mo Āpo? Āngo chirinen namen dyimo? Mango kailawlawag namen sya a dyi namen a tinakaw bāso mwaw? Ayya! Si Āpo Dyos mangdosa dyamen do nakagatosan namenaya! Dawa, cha kami dya a mayparin a adipen mo mairaman iyaw nakaboyan daya so bāso mwaw.”

17 Do dawri, binata ni Jose dyira a kāna, “Engga! Chakey kwabaw komwan! Iyaw nakaboyan daya so bāso, iya lang mayparin a adipen ko. As inyo a kadwan, ki maybidi kamo di āmang nyo, ta abaw pakaan-anwan nyo.”

No Kapagpakpakaāsi Ni Joda

18 Do dawri, naysasngen si Joda do salapenaw ni Jose, as binata na a kāna, “Chāsi mo pa yaken, mo Āpo, ta torohan mo pa yaken a adipen mo so dēkey a chimpo a maychirin. Isoli mwaba yaken a maynamot do dyaya a aran matan-ok ka a akmas āri nyowaya dya.

19 Imom Āpo, do nakarahan, inyahes mo dyamen a adipen mo an myan pas āmang mana kakteh namen a mahakay.

20 Ki inatbay namen imo a myan paw āmang namen a malkem dana kan ādi namen a naiyanak do kamalkem dana ni āmang namen. Iya danaw sibibyay a anak ni ānang na, ta

nadiman danaw ākang naw, as oltimo a chadaw ni āmang namen.

²¹ Sinpangan na, inbahey mwaw do kachwaw, mo Āpo a ahapen namen do salapen mo iyaw ādi namenaya tan maboya mo.

²² As initbay namenaw dyimo a maparin aba a karwan no adekeyyaw āmang namenaw, ta an komaro, ki madiman si āmang namen.

²³ Sinpangan na, inbahey mwaw dyamen a mapaboya kami aba mirwa dyimo an abo iyaw boridekaw a kakteh namen.”

²⁴ Binata pa ni Joda di Jose a kāna, “Do nakapaybidi namenaw do yananaw ni āmang namen, inchirin namen iyaw inbahey mwaw.

²⁵ As do kadēkey danaw no kanen namen, tinoboy narana yamen a mirwa a mangay dya a gomātang so kanen namen.

²⁶ Ki inbahey namen dya a makangay kami aba an abo si Benhamin a boridek a kakteh namen, ta maparin aba a mapaboya kami dyimo, an dyi a monot dyamen.

²⁷ Do dawri, binata dyamen ni Āmang a kāna, ‘Chapatak nyo a dadwa lang iyaw anak namen kan Raket ko.

²⁸ Arabaw asaw dyaken, kan akmas binata kwaw a sigorādo a pinisapisang no maranggas a binyay, as kan naboyak paba nakayapod dawri.

²⁹ An ikaro nyo paw ādi nyowaya, as myan marahet a maparin dya, inyo manoroh so kapagmamayo ko a pakayapwan kadimanan ko, ta taywara malkem ako na.’ Nawriw binata ni Āmang.”

³⁰⁻³¹ Sinpangan na, tinongtong ni Joda a kāna, “Changori, mo Āpo, an maybidi kami di Āmang, as tokosen namen ādi namenaya, as dya maboaya ni āmang namen, sigorādo a madiman, ta iyaw nyaya adekey, nachitapangan byay na. An komwan, yamen a adipen mo manoroh anchi so kapagmamayo ni Āmang a pakayapwan kadi-manan na, ta taywara danaw kamalkem na.

³² Asa pa, inkari kwaw di Āmang a yaken mangatbay kan makatoneng do byay no ādi namenaya. Inbahey kwaw dya a an dyi kwa mapabidiw ādi namenaya dya, ki yaken mapagatos a abos pandan.

³³ Dawa, mo Āpo, aran yaken danaw mabidin, ta yaken danaw machitadi di ādi ko a mayparin a adipen mo. Palobosan mo pakono ādi namenaya a machipaybidi do aākang na saya.

³⁴ Maypāngo kapaybidi ko di āmang ko an abo ādi namenaya? Maitored kwaba chiban nyaya kalala a maparin di Āmang.” Nawriw binata ni Joda.

45

No Kātoneng Dan Kakakteh Naw Si Jose

¹ Do dawri, mapagpet paba ni Jose iyaw madididiw naw do salapen da tabo. Dawa, inbilin na dyirad tobotoboyen na saw daw a kāna, “Komaro kamo a tabo!” Do nakakaro daw, abaw matarek a rarayay na, an dyi dana siraw kakakteh na saw do nakaibahey naw sya dyira an sino iya.

² Sinpangan na, tomnanyis so malyak. As dawa, siraw tobotoboyen na saw a taga Egipto a myan do gagan, ki nadngey da. Do dawri, yangay da inpadāmag dyirad myan saw do palasyowaw no āryaw.

³ Sinpangan na, binata ni Jose dyirad kakakteh na saw a kāna, “Yakenaw si Jose. Oyodawri a sibibiyay pas āmang ta?”

Ki do nakadngey daw sya no kakakteh na saw, nableg sa do taywara nakamo da dya.

⁴ Sinpangan na, inbahey na a maypasngen sa dya. Do kapaypasngen daranaw dya, binata na dyira a kāna, “Yakenaw si Jose a kaktehe nyo a inlāko nyo dyirad nangyangayaw dyaken do Egiptwaya.

⁵ Mariribokan kamo aba mana isoli nyo abaw inawan nyo do nakailako nyowaw dyaken do kachwaw, ta pinanma na yaken Āpo Dyos dya tan mabyay kamo.

⁶ Chadadwa pan kapaychapteng nyaya tawen. Myan paw dadima a katawen a abo magarado kan magapit.*

⁷ Ki si Āpo Dyos nanoboy dyaken dya a manmanma kan inyo tan maditchanan nyo kadiman nyo kan siraw kapotōtan nyo, as kan tan myan panchiw aro a kapotōtan nyo a mabyay do tanaya.

⁸ Dawa, inyo abaw nanoboy dyaken do dya, an dya si Āpo Dyos. Pinayparin na yaken a katotohosan dyirad opisyal saw ni āri. Yaken

* 45:6 45:6 Mana “Magarado sas paymohamohan da, ki abaw maapit da.”

makatoneng do tabo tobotoboyen na saw, kan yaken paw mangitoray do tābo a Egipto.”

⁹ Binata pa ni Jose a kāna, “Changori, makalisto kamo a mangay do yanan ni āmang ta, ta ibahey nyo dya a kon nyo, ‘Nyaw inbahey ni Jose a anak mo: Pinagtoray yaken no Dyos do tābo a Egipto. Nyeng ka mangay dyaken, kan maybabalay kaba.

¹⁰ Omyan kanchi do tana a Gosen tan masngen kamo dyaken, inyo a tabo. Ahapen mo saw pōtot mwaw, siraw apōko mo saw, karniro kan baka mo saw, kan tabo a warawara mo.

¹¹ Ta an myan kamo do Gosen, yaken anchiw makatoneng do tabo machita nyo, ta ari paw dadima a katawen no kapaychapteng. Ta an dyi kamo a mangay, malidyatan kamo kan siraw tabo a kapamilyaan nyo, ta mabo nyonchiw tabo kinabaknang nyo.’ Nyaw ibahey nyonchi di āmang ta ah.”

¹² Tinongtong ni Jose iyaw naychirin dyira a kāna, “Inyo a aākung ko, kan aran imo, mo Benhamin, naboya nyo yaken a si Jose a mismo a machisarsarita dyinyo.

¹³ Ibahey nyo di āmang ta an mango katoray ko do dya a Egipto, kan ibahey nyo tabo a naboya nyo dya. Ngay, makalisto kamo, ta yangay nyo na hapen dya si āmang ta.”

¹⁴ Sinpangan na, kinepkep ni Jose si Benhamin a ādi na, as tomnanyis si Jose. As komwan si Benhamin, tomnanyis a nangepkep di ākung na.

¹⁵ Tomnanyitanyis pa si Jose a nangepkep siras aākung na saw, as nakadadek na sira. Do dawri, makapaychirin dana sa di Jose.

16 Katayoka nawri, nakarapit dāmag dyira do palasyo a nawara dana saw kakakteh saw ni Jose, ki nasoyot iyaw āryaw kan siraw opisyal na saw.

17 Binata no āryaw di Jose a kāna, “Ibahey mo dyirad kakakteh mo saw a kargaan daw binyay da saw, ta maybidi sa do Kanaan.

18 Ibahey mo pa dyira a ahapen da si āmang nyo kan tabo a pamilya na tan mangay sa dya. Itoroh konchi dyiraw kagaganayan saya a yapod tana no Egipto, as kanen danchiw aro a maganay a mākan a yapod dyaya tana.

19 Ibilin mo pa dyira a mapanawbi sa so karison saw a yapod Egiptwaya tan myan pangiloganan da siras adedekey kan babbaket da saw anchan yangay da si āmang nyo dya.

20 Machita daba iktokto warawara da saw a makarwan danchi, ta matorohan sanchi so kagaganayan a yapod tana do dya Egipto.”

21 Nagtongpal saw pōtotaw ni Jakob do tabwaw a naibahey dyira. Nanoroh si Jose so karison saw a akmas inbilinaw no āri, kan tinorohan na pa sa so bahon da do rarahan.

22 Do katakatayisa dyira, tinorohan na pa sa so bayo a pagsokatan da, ki dadimaw intoroh na di Benhamin kan tatdo a gasot a plata a pirak.

23 Pinaw-itan na pa si āmang na so asa poho a mahahakay a asno a myan so karga do kagaganayan saw a yapo do Egipto kan asa poho pa a mabinayi a asno a myan so rara a irek, tinapay, kan kadwan pa a mākakan a machita no pamilya ni āmang na a komwan do Egipto.

24 Katayoka na, pinayam na saw kakakteh naw. As do kakaro daw, binilin na sa a dyi sa

maydidiman do rarahan.

²⁵ Do dawri, komnaro sa do Egipto, as naybidi sa do Kanaan a yanan ni Jakob a āmang da.

²⁶ Do nakapakarapit daw do yanan āmang da, inbahey daw tabo a naporin dyira a kon da, “Sibibyay pa sawen si Jose! Iyaw magtoray do tābo a Egipto.” Ki do dawri, taywara nableg si Jakob, as nagistayan a dya narawan poso na, kan nanganohed aba dyira.

²⁷ Ki do kaistorya daw so tabo inbaheyaw ni Jose dyira, kan do nakaboya naw so karison saw a inpaw-it ni Jose a pagloganan na a mangay do Egipto, nagtalna danaw poso naw.

²⁸ Binata ni Jakob a kāna, “Aysa! Anohdan ko na sichangori a sibibyay pa sawen si Jose a anak ko! Apabaw matarek a chakey ko. Basta yangay kwa chiban changori sakbay a madiman ako.”

46

No Kangay Da Jakob Kan Pamilya Na Do Egipto

¹ Do dawri, naybabalay aba sa Jakob. Inrobwat da iyaw tabo a myan dyira, as nangay do Beerseba. Dawriw naparawatan na so dāton na saw do Dyos a iyaw dinaydāyawaw ni simna Isaak a āmang na.

² Do dawri a ahēp, naychirinan Dyos si Israel a si Jakob do asa parmata a kāna, “Jakob, Jakob.”

Tominbay si Jakob, “On mo Āpo. Cha ako dya.”

³ “Yaken no Dyosaw a dinaydāyaw ni āmang mo. Mamo kaba a mangay do Egipto, ta payparohen ko sanchiw kapotōtan mo daw a mandan payparinen ko sa rakoh a nasyon.

⁴ Myan ako dyimo do kangay mwaya do Egipto, ki paybidihen ko sanchiw kapotōtan mo do dya a Kanaan. Myan anchi si Jose do yanan mo anchan madiman ka.”

⁵ Sinpangan na, komnaro sa Jakob do Beerseba. Insakay dan makakaktehaw si āmang da, siraw pōtot da saw, as kan siraw babbaket da saw do karison saw a intoroh no āri a pagloganan da.

⁶ Inhap daw binyay da saw kan tabo a warawara a nakpeh da do Kanaan, as nakakwan ni Jakob kan tabo kapotōtan na saw do Egipto.

⁷ On, inyonot na saw anak na saw a mahahakay kan mababakes, kan siraw apōko na saw a mahahakay kan mababakes.

⁸ Siraw nyaw mahahakay a kapotōtan ni Jakob a nachirayay dya do Egipto: si Ruben a matoneng a pōtot ni Jakob.

⁹ Siraw mahahakay a pōtot ni Ruben, ki sa Hanok, Pallo, Hesron, kan Karmi.

¹⁰ Siraw mahahakay a pōtot ni Simeon, ki sa Jemwel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar, as kan si Saul a anak no mabakesaw a taga Kanaan.

¹¹ Siraw mahahakay a pōtot ni Lebi, ki sa Gerson, Kohat, kan Merari.

¹² Siraw mahahakay a pōtot ni Joda, ki sa Er, Onan, Sela, Pares, kan Sera. Ki sa Er kan Onan, ki nadiman sa do Kanaan. As siraw mahahakay a pōtot ni Pares, ki sa Hesron kan Hamol.

13 Siraw mahahakay a pōtot ni Issakar, ki sa Tola, Powa, Yob * kan Simron.

14 Siraw mahahakay a pōtot ni Sabolon, ki sa Sered, Elon, kan Jaleel.

15 Siraw nya tabo iyaw anak da Jakob kan Lea a mahahakay a naiyanak do Mesopotamya. Ki myan paw anak da a mabakes a si Dina. Tatdo sa poho kan tatdo iyaw bidang no kapotōtan ni Jakob di Lea.

16 Siraw mahahakay a pōtot ni Gad, ki sa Sipyon, Aggi, Soni, Esbon, Eri, Arodi, kan Areli.

17 Siraw mahahakay a pōtot ni Aser, ki sa Jimna, Isba, Isbi, Berya, as kan Serah a kakteh da a mabakes. As siraw mahahakay a pōtot ni Berya, ki sa Heber kan Malkiel.

18 Siraw nyaw kapotōtan ni Jakob di Silpa a iyaw adipen a intoroh ni Laban di Lea a pōtot na. Asa poho sa kan anem a tabo.

19 Sa Jose kan Benhamin, siraw pōtot ni Jakob di Rakel.

20 Siraw mahahakay a pōtot ni Jose, ki sa Manases kan Ephraim a inyanak ni Asenat do Egipto. Si Asenat iyaw pōtotaw ni Potipera a iyaw padyaw do syodad a mayngaran so Heliopolis.

21 Siraw mahahakay a pōtot ni Benhamin, ki sa Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Moppim, Hoppim, kan Ard.

22 Asa poho sa kan apat iyaw mahahakay a kamanganakan da Rakel kan Jakob.

23 Iyaw mahakay a pōtot ni Dan, ki si Hosim.

* 46:13 46:13 manna Jashob,

24 Siraw mahahakay a pōtot ni Neptali, ki sa Jaseel, Goni, Jeser, kan Sillem.

25 Papito sa tabo mahahakay a kapotōtan ni Jakob di Bilha a iyaw adipenaw a intoroh ni Laban di Raketel a pōtot na.

26 Anem a poho kan anem iyaw kapotōtan ni Jakob a nangay do Egipto. Nairaman abaw babbaket da no pōtot na saw ni Jakob do nya bidang.

27 Dadwaw pōtot ni Jose a naiyanak do Egipto. Dawa, papito a poho siraw tabo a kapotōtan ni Jakob do kangay naw do Egipto.

Sa Jakob Do Egipto

28 Do dawri, do nakawaraw da Jakob do Egipto, pinanma ni Jakob si Joda di Jose tan mapatakan naw rarahan a mangay do Gosen. Do nakaibahey danaw ni Jose di Joda, naybidi as nakaikwan na sira do tana a Gosen.

29 Do kawara daw daw, nanyeng a napasagāna si Jose so logan na, as nangay do Gosen a mangbayat si āmang na. Do nakawara naw, kinepkep na si āmang na, as nakatanyis nas nahay.

30 Binata ni Jakob di Jose a kāna, “Changori, aran madiman ako na, ta naboya ko na imo, as napatakan ko na a sibibyay ka.”

31 Sinpangan na, binata ni Jose dyirad kakakteh na saw kan tabo a kapamilyaan ni āmang na a kāna, “Yangay kwa ibahey do āryaw a nangay dana dyaken kakakteh ko saya kan tabo a kapamilyaan ni āmang ko a yapo do Kanaan.

³² Ibahey ko pa dya a inyo a mahahakay, ki magpaspastor kamo, ta inyonot nyo tabo saw arban saw a karniro, kalding, kan baka nyo, kan tabo a warawara nyo.

³³ Anchan tawagan naynyo no āryaw, as iyahes na an āngo tarabako nyo,

³⁴ ibahey nyonchi dya a kon nyo, ‘Yamen a tobotobyen mo, ki magpaspastor kami so binyay a yapo pad kadēkey namen manda sichangori a akma siras kapoonan namen saw.’ An komwan atbay nyo, palobosan na inyo a omyan do dya a Gosen,[†] ta chababa da no taga Egipto saw magpaspastor.”

47

¹ Do nakapaybidiyaw ni Jose a yapod Gosen a nangay a nangbayat da āmang kan kakakteh na saw, namidi so dadima dyirad kakakteh na saw a kayrayay na a mangay do yanan no āri. Inbahey ni Jose do āryaw a kāna, “Nawara dana saw sa āmang kan siraw kakakteh ko saw a yapo do Kanaan. Pinanawbi da saw tabo a binyay da kan warawara da. Ari dana saw do Gosen.”

² Sinpangan na, inyam-ammo na saw dadimaw a kakakteh na do āryaw.

³ Inyahes no āryaw dyira a kāna, “Āngo tarabako nyo?”

Tominbay sa, “Yamen a tobotoboyen mo, mo Āpo, ki magpaspastor kamyaw a akma siras kapoonan namen saw.”

[†] **46:34 46:34** Do Gosen a logar, ki mabawa so dēkey do sintro nad Egipto.

⁴ Binata da pa, “Nangay kamyaw dya a omyan sichangori, mo Āpo, ta taywara danaw kapaychapteng do Kanaan. Nalidyatan kamyaw daw kan aran siraw binyay namen saw, ta apabaw pangipastoran namen dyira. An ara mwa ipalōbos a omyan kami a tobotoboyen mo do Gosen, dawrinchiw yanan namen.”

⁵ Binata no āryaw di Jose a kāna, “Sichangori, mapatakan ko na a nawara danas āmang mo kan kakakteh mo saw.

⁶ Cha dyaw tana a Egipto, as imo danaw makatoneng a mamidi so maganay a tana dyira da. Palobosan mo sa a omyan do Gosen. An myan dyiraw chapatak mo a maganay a mangipastor so binyay, siraw pagaywanen mo siras binyay ko saw.”

⁷ Sinpangan na, inhap ni Jose si Jakob a āmang na do yanan no āri tan iyam-ammo na dya. Kinablaawan ni Jakob āryaw, as nakabindisyon na sya.

⁸ Inyahes no āryaw di Jakob a kāna, “Papira danaw tawen mo, mo Āmang?”

⁹ Tominbay si Jakob a kāna, “Asa dana gasot kan tatdo a poho tawen ko. Manyid nawri kan malidyat iyaw nakabyay ko do hapotayan tana. Ta no nakabibyay ko, ki akmbas kanaro no byay no kapoonan ko saw.”

¹⁰ Ki sakbay a nayam si Jakob, pinirwa na binindisyonan āryaw a nawriw kapadyos na dya.

¹¹ Do dawri, pinachiyan sa ni Jose sa āmang na kan siraw kakakteh na saw do Egipto. Tinorohan na sa so kagaganayan a tana do masngen do

syodad a Rameses do Gosen. Pinarin Jose iyaw bilinaw no āri.

¹² Tinorohan na pa sa so kanen da āmang na, siraw kakakteh na saw, as kan tabo kapamilyaan saw ni āmang na sigon do karon adedekey a myan dyira.

No Kapaychapteng

¹³ Do dawri, naypaypataywara danaw apteng, kan apaba polos tomobo do aran dino a yanan do Egipto kan do Kanaan. Dawa, oltimo a malidyatan saw tawotawo daw.

¹⁴ Nangay sa di Jose a gomnātang so irek da. Maynamot do dawri, chinpeh a tabo ni Jose iyaw kwarta daw a pagbayad no tawotawo a yapod Egipto kan Kanaan. Inyangay na kinapyaw kwartaw do palasyowaw no āri.

¹⁵ Do nakapatawos danaw no kwarta no taga Egipto kan Kanaan, nangay saw taga Egiptwaw di Jose, as nachikakaāsi sa a kon da, “Torohan mo pa yamen so kanen namen. Āngo ta nonolay mo yamen a madiman a maynamot do kabon kwarta namen.”

¹⁶ Ki tominbay si Jose dyira a kāna, “An abo danaw kwarta nyo, sira danaw binyay nyo saw yangay nyo dya, ta tadyan ko so kanen nyo.”

¹⁷ Dawa, inyangay da saw binyay da saw di Jose a akmas kabalyo, karniro, kalding, baka, kan asno da saw, ta nawriw itadi das kanen da. As do dawri a tawen, tinorohan na sa so kanen da a tadi no binyay da saw.

¹⁸ Do somnaronwaw a tawen, nangay dana sa di Jose, as binata da a kon da, “Āpo, chapatak

mo a arabaw kwarta namen, as komwan binyay namen, ta dyira mo na a tabo. Araba polos maitoroh namen dyimo, an dyi danaw inawan namen saya kan siraw tana namen saw.

¹⁹ An nonolay mo yamen, madiman kami do kapteng. An komwan, mangbayo tana namen saya, ta apabanchiw tomobo. Sichangori, panadi namen danaw inawan namen kan tana namen saw so kanen. Mayparin kami na adipen no āryaw, as dyira narana saw tana namen saya. Ki torohan mo pakono yamen so irek tan mabyay kami, as kan binyi tan myan paw maimoha namen do tana namen saya.”

²⁰ Sinpangan na, ginatang a tabo ni Jose iyaw tana saya do Egipto tan dyira dana sa no āri. Katayitayisa a taga Egipto, ki pilit darana sa inlāko iyaw tana da saw, ata, taywara danaw kapaychapteng. Dawa, nayparin a dyira tabo no āryaw siraw tanaw do Egipto.

²¹ Do dawri, do aran dino do Egipto, siraw tawotawo saw a nayparin a adipen no āri, pinayadis sa ni Jose do masngen saw a syodad a myan so agāmang tan maydaydamnay a binglayan kanen da.

²² No moyboh a tana a dyi na ginatang ni Jose, ki tana saw no papadi saw. Machita daba ilāko, ta nāw a myan itorotoroh no āri dyira a yapod binglay na a kanen.

²³ Sinpangan na, binata ni Jose dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Sichangori, ginatang ko naynyo kontodo tana nyo saw a dyira no āri. Cha dyaw binyi nyo a imoha nyo do tana nyo saw a ginatang ni āri.

24 Ki anchan magapit kamo, itoroh nyonchi di āri iyaw apagkalima naw. Iyaw mabidinaw, ki dyira nyo a binyi kan dyira nyo a kanen kan pamilya nyo.”

25 Nyaw initbay da a kon da, “Imom Gob-irnadon, nangisalakan dyamen tan dyi kami a nadiman. Dawa, mayparin kami a adipen no āri, kan chahwahok mo pakono yamen, mo Āpo.”

26 Dawa, pinayparin ni Jose a linteg do Egipto iyaw no apagkalima no tabo a āpit, ki dyira no āri. Aran sichangori, ki komwan paw mawnonotan. Siraw tana lang no papadi saw dya inhap no āri.

No Kapanawdyan A Akdawen Ni Jakob

27 Siraw Israelita mana siraw kapotōtan ni Jakob, minyan sa do Egipto do tana a mayngaran so Gosen. Bomnaknang sa daw,* as taywara nayparo anak da.

28 As si Jakob, ki minyan so asa poho pa kan papito a katawen do Egipto. Iyaw kanaro no byay na, ki narapit naw asa gasot kan apat a poho, kan papito a katawen.

29 Do kasngen danaw no kadiman na, pinatawag na si Jose a anak na, as nakabata na sya a kāna, “An chakey mo a ipaboyaw kāsi mo dyaken, pangayen mo tanoro mwaya do payawan dayan padang† kwaya a pangilasinan a tongpalen monchiw akdawen ko dyimo. Ikari mo a itabon mwaba yaken do dya Egipto.

* 47:27 47:27 Mana “Nakahap sa so tana daw.” † 47:29 47:29
Gen. 24:2

³⁰ Anchan madiman ako akmas kapoonan ko saw, chakey ko a itabon monchi yaken do nakaitabonan daw. Dawa, ikaro monchi yaken do Egiptwaya tan yangay mo yaken daw a itabon.”

Tominbay si Jose a kāna, “On mo Āmang, tongpalen konchiw nawri.”

³¹ Ki binata ni Jakob a kāna, “An komwan, ikari mo a parinen mo.” Dawa, inkari ni Jose. Do dawri, inigpet ni Jakob sarokod naw a pangtengel nas inawan na, as nagdaydayaw do Dyos.‡

48

No Kabindisyon Ni Jakob Sa Epraim Kan Manases

¹ Naynam aba, do asa karaw, nadamag ni Jose a maganyit si āmang na. Inhap na saw dadwaw a pōtot na a sa Manases kan Epraim, as nakangay da do yanan āmang na.

² Do nakadamagaw sya ni Jakob a nawara si Jose a anak na, pinilit naw inawan naw a maydisna do katri naw.

³ Binata ni Jakob di Jose a kāna, “Napaboyaw dyaken iyaw Manakabalin a Dyos do kachwaw do kayan kwaw do Los do tana no Kanaan, as dawriw nangbindisyonan na dyaken.

⁴ Binata no Dyos dyaken a kāna, ‘Torohan konchimo so aro a pōtot mo tan payparinen ko sanchiw kapotōtan mo a aro a nasyon. Itoroh konchiw nyaya tana a dyira dan kapotōtan mo a abos pandan.’ ”

‡ 47:31 47:31 Heb. 11:21

⁵ Tinongtong ni Jakob naychirin a kāna, “Imom Jose, ibidang ko sa a anak ko siraw dadwaya mahahakay a pōtot mo a nayanak do Egiptwaya sakbay a nangay ako dya. On, ibidang ko a dyaken dana sa Epraim kan Manases a akmas Ruben kan Simeon.

⁶ Ki an myan pa sanchiw somarono dyira a maipōtot mo, ki dyira mo. As maynamot do tana a matawid danchi, ki yapo dananchi da Epraim kan Manases iyaw tawid da.

⁷ Parinen ko nyaya a maynamot di Raketel a ānang mo. Ta do nakapaybidi kwaw a yapod Mesopotamya, taywara nagmamamyo ako do kayam namen, ta nadiman si ānang mo a baket ko do tana a Kanaan a masngen do idi a Eprata. Dawa, intanem ko daw do bitaw no rarahan a komwan do Eprata.” Betlehem dana sichangori iyaw Eprataw do kaychowa.

⁸ Do nakaboyaw sya ni Jakob siras dadwaw a pōtot ni Jose a mahahakay, inyahes na a kāna, “Sino saw nyaya kamotdehan?”

⁹ Initbay ni Jose a kāna, “Siraw nya, mo Āmang, intoroh no Dyos a motdeh ko do kayan kwaya do dya.”

Binata ni Jakob dya a kāna, “Pasngenen mo sa dyaken tan bindisyonan ko sa.”

¹⁰ Binata ni Jakob komwan a maynamot ta makaboya paba do kamalkem na. Dawa, pinasngen sa ni Jose dyaw motdeh na saw. Kinepkep sa ni Jakob, as nakadadek na sira.

¹¹ Binata ni Jakob di Jose a kāna, “Polos a hahawen ko paba mirwa ta mayboya. Ki

maynamot do kāsī no Dyos, naboya ko paymo a aran sira paw motdeh mo saya.”

¹² Katayoka na, pinabawa ni Jose saw anak naw a yapo do masngenaw do tōd ni Jakob, as nakapagrokob na do ratag do salapenaw ni āmang na a mangipaboya so kapagdayaw na dya.

¹³ Sinpangan na, pinaydogod ni Jose si Epraim do anmwaw no kaholi a tanoro ni Jakob, as si Manases do kawatanan naw.

¹⁴ Ki pinaytopdis ni Jakob tatchay na saw, as pinalapaw naw kawatanan naw do ohwaw ni Epraim a ādi na. As pinalapaw naw kaholyaw a tanoro na do ohwaw ni Manases a matoneng.

¹⁵ Katayoka na, binindisyonan san Jakob,* as binata na a kāna,

“No Dyos pakono a dinaydāyaw da simna āpong ko a si Abraham kan āmang ko a si Isaak, ombindisyon dyinyo. On, iyaw Dyosaya a nangaywan dyaken a nanda sichangori,

¹⁶ iya paw Anghilaw† a nangisalakan dyaken do tabo a marahet. Iya pakono ombindisyon siras dadwa saya a anak mo. As maynamot dyirad dadwa saya, polos pakononchi a dya mawayakan ngaran ko kan ngaran da simna āpong kos Abraham kan si Isaak a āmang ko. Mayparo pakononchiw kapotōtan da do hapotayan tana.”

¹⁷ Nagmamayo si Jose do kaboya naw a iyaw kawatananaw a tonoro ni āmang naw, pinalapaw na do ohwaw ni Epraim. Dawa, inigpet naw

* **48:15 48:15** Do manyoskripto a Hebreo, ki “binindisyonan Jakob si Jose.” † **48:16 48:16** Gen. 22:11

tanorwaw ni āmang na tan paydisen na do ohwaw ni Manases.

¹⁸ Binata ni Jose a kāna, “Komwan aba, mo Āmang, ta nyaw matoneng. Iyaw machita a palapawan mo so kawananaya tanoro mo.”

¹⁹ Ki maskeh si āmang na, as binata na a kāna, “On mo anak ko, chapatak ko. Masisita panchiw kapotōtan ni Manases. Ki alit na, mimyan paw kapotōtan no ādi naya, ta mayparin sanchi a aro a nasnasyon.”

²⁰ Binindisyonan na sa do dawri a araw. Binata na pa a kāna, “Siranchiw ngaran nyo a dadwaw, osaren dan Israelita saw a kapotōtan ko an mangbindisyon sa. Batahen danchi a, ‘Payparinen na pakono inyo ni Āpo Dyos a akmas pinarin na da Epraim kan Manases.’ ” Dawa, pinanoma na si Epraim kan Manases.

²¹ Katayoka na, binata na di Jose a kāna, “Maboya mo a makey dana mawsep byay ko. Ki aran komwan, myan anchiw Dyos dyinyo, as paybidyen anchinyo do tana a Kanaan a dyira no kapoonan ta saw.

²² Ta sirabaw kakakteh mo, an dya imo iyaw panorohan ko so tana a Sikem a inhap ko dyirad Amorreo saw a tawotawo maynamot do bahayang kan pana ko.”‡

49

No Kapanawdyan A Chirin Ni Jakob

¹ Katayoka na, tinawagan sa ni Jakob siraw anak naw a mahahakay, as binata na a kāna,

‡ 48:22 48:22 Gen. 33:18-34:29; Jn. 4:5

“Maypasngen kamo dyaken, ta ibahey ko iyaw maparin dyinyo do masakbayan.

² Inyo a anak ko, maypasngen kamo ah. Sichang-ori, adngeyen nyo yaken a āmang nyo.

³ Ruben, imo matoneng. Imo akmay kayit ko, ta imo no dāmo a anak ko a yanan hahawen ko a kayit no kapotōtan ko sa a somarono. Imo iyaw kadadayāwan kan katotorayan dyirad tabo a kamotdehan ko.

⁴ Ki akma kay ranom a dya mabengbeng, ta maigpet mwabaw inawan mo. Inoknod mo iyaw minabakes kwaw. On, linaposan mo iyaw ngaran ni āmang mo. Dawa, imo pabanchiw kasisitaan.*

⁵ As inyom Simeon kan Lebi, ki mayengay kamo, ta pirmi a asoten nyo bahayang nyo a mamarin so marahet.

⁶ Aysa! Machibawa ako do marahet saya tolag nyo. Machiraman akwaba do sililimed saya a pagsarsaritaan nyo, ta mangdimdiman kamo so tawo do soli nyo, as kan siswabaken nyo sa bongbonghwen baka saw do katangsit nyo.

⁷ Mabay kamo pakono do kasesolihen nyowaya. Mabay kamo pakono do karanggas nyowaya, ta taywara kamwaya so karanggas. Paychawpiten sanchi ni Āpo kapotōtan nyo do tana dan kakakteh nyo, as kan abanchiw mismo a tana nyo.

⁸ Imom Joda, dayāwen danchimo no kakakteh mo saya. Abāken mo saw kabōsor mo,

* 49:4 49:4 Gen. 35:22

as rokrokoban danchimo no kakakteh mo saya.

- 9 Akma kaw bomaro a lion, mo Joda a somnabat a yapod nangdimanan mos kanen mo. On, akma kaw lion a mayyenenet kan maypoktad. Abaw makaitored a mangriribok dyimo.
- 10 Igpēt monchim Jodaw baston no āri, as nāw na magtoray kapotōtan mo saw mandanchan kawara no oyod a Āri, ta iyanchiw tongpalen no tabo a tawotawo do bilbilin na.
- 11 Igālot monchiw asno mo do atngehaw no obas, as kaigalot monchis orbon naw do kagaganayan a yangaw no obas. Akmanchiw maparin a paybasabasan so laylay mo mabaya a palek a yapod asoy no obas a maynamot do kāronchin asi na.
- 12 Mabahebaheng anchiw mata mo kan palek, as maydaydak nyipen mo kan gātas maynamot do kāron maganay a kanen mo.
- 13 Imom Sabolon, ki omyan kanchi do payis no kanayan. Do banwa mo, maganay a pagpondwan danchin gapor. As no tana mo, ki makarapit anchi do Sidon.
- 14 Imom Issakar, akma kay mayit a asno a pirmi a maypoktad do payapayawan no pagkargaan na.
- 15 Ki an maboya mo a maganay paynaynahan mwaw kan makaay-ayo tana mwaw daw, maybobokot kanchi a mayrara so marahmet, kan ipaitoray monchiw inawan mo do kapaytarabako a inkapilitan.

- 16 Imom Dan, itorayan mo sanchiw tawotawo mo a akmas kadwan saw a gropo a kapotōtan ni Israel.
- 17 Akma kanchiw marem do bīt no rarahan a manonyit so kokod no kabalyo tan masday nakasakayaw a mayhaharag do tana.
- 18 Imom Āpo, hahawen ko iyaw kapangisalakan mo dyamen.
- 19 Imom Gad, myan anchiw bonggoy no tolisan a mangraot dyimo, ki lakalakan mo sanchi a gobaten.
- 20 Imom Aser, mapahtot anchiw tana mo so aro a maganay a āpit. Yapod āpit saya, maitoroh monchiw maimas a kanen a akmas kanen dan aāri.
- 21 Imom Neptali, akma kaw ogsa a siwayawaya. Mapipintas sanchiw pōtot mo.
- 22 Imom Jose, akma kay awat a naimoha do payis no akbod.† Maasiw awataw, kan romapit yangayangaw naw do bīt no ahad.
- 23 Raoten danchi imo no kabōsor mo saw a maranggas, as lakatan danchi imo a panahen, ta taywara ipsok daymo.
- 24 Ki mahodyihodyi abaw bai mwaw a igpet mo, kan mayit tatchay mo a maynamot do sidong no Mabīleg a Dyos ni Jakob a iyaw Mangipaspastor kan iyaw Mangay-aywan so Israel.

† 49:22 49:22 Do kadwan saw a manyoskripto, ki "Imom Jose, ki akma kay bolaw a asno a masngen do akbod. Akma kay orbon a kabalyo do paytokotokonan."

- 25 On, sidongan anchimo no Dyosaya a dayāwen ko a āmang mo. Iyaw Manakabalin a Dyos, mangbindisyon dyimo. Bindisyonan naymo so chimoy a yapod hanyit kan ranom a yapod irahem no tana. Bindisyonan na paymo do aro a binyay kan kamotdehan mo.
- 26 Ta mabosboslon nakabindisyon na dyaken ni Āpo Dyos kan siraw aāmang ko saw. Masaw a nāw na dyaken bindisyon naya a dya madyiwadyiway a kayarig nad nanoma saya paytoytokonan a dya mab-dibdis. On, omyan pakono nya bindisyon dyimom Jose, imo a napidi dyirad tabo a kakakteh mo.
- 27 Imom Benhamin, akma kay asa binyay a mayngaran so lobo a maranggas. An maraw, pirmi ka maychichwas so dimanen mo a kanen, as an mahep binglayen mo ināgaw mwaw.” Nyaw binata ni Jakob.
- 28 Siraw nyaw nayparin a asa poho kan dadwa a bonggoy a kapotōtan ni Israel mana Jakob. Nyaw inbahey ni āmang da do kabindisyon naw so katayitayisa dyira sigon do omnwaw a pamakada na a ichirin do katakatayisa dyira.

No Kadiman Kan Kaitabon Ni Jakob

29 Katayoka na, binilin ni Jakob anak na saw a kāna, “Changori, makey ako na madiman a machasa dyirad kapoonan ko saw. Itabon nyonchi yaken do nakaitabonan daw no kapoonan

ko saw do aschipaw do bengkgag ni Epron a Heteo.‡

³⁰ Iyaw nyaya aschip, ki myan do bengkgag do Makpela do dayāen logar a Mamre do tana Kanaan. Ginatang ni Abraham nyaya aschip kan bengkgag di Epron a Heteo a pangitabonan.

³¹ Dawriw nakaitabonan da Abraham kan Sara a baket na. As dawri paw nakaitabonan da Isaak kan Rebekka. As dawriw nangitabonan kos Lea.

³² Nagatang nyaya bengkgag kan aschip dyirad Heteo saw a tawo kaychowa pa.”

³³ Do katayokaw no kapambililin ni Jakob, minirwa naypoktad do katri naw, as nawri danaw nakabitosan no anges na.

50

¹ Kinepkep ni Jose si āmang na a tomnanyitanyis, kan dinadek naw ropa naw.

² Katayoka na, binilin ni Jose siraw mangbalsamar saw tan balsamaren da si āmang na. Dawa, binalsamar da.

³ Apat a poho a karaw iyaw pinarin da, ta nyaw gagāngay a kahay no kapagbalsamar. Nagmanmanto saw taga Egiptwaw so papito a poho a karaw a maynamot do nakadiman ni āmang ni Jose.

⁴ Do katayokaw no chimpo no nakapagmanto da, binata ni Jose dyirad opisyalis saw no āri a kāna, “Chāsi nyo pa yaken, ta ibahey nyo nya saya chirin ko di āri a kon nyo,

⁵ ‘Do kakalo a madiman ni āmang ko, pinagkari na yaken a itabon ko do tanem na

‡ 49:29 49:29 Gen. 23:1-20

a inpakadi na do aschipaw do tana a Kanaan. Dawa, palobosan mo pakono yaken a mangay a mangitabon si āmang ko. Ara, ta maybidi akonchi.’ ”

⁶ Ki nyaw inbahey no āryaw a kāna, “On, yangay mo a itabon si āmang mo a akmas inkari mo dya.”

⁷ Do dawri, inyangay ni Jose a intabon si āmang na. Minonot sa di Jose a mangay do Kanaan tabo opisyalis saw no āri, siraw panglakayen saw do palasyo na, as kan siraw tabo pangpangolwen saw do Egipto.

⁸ Minonot saw tabo a pamilya ni Jose, siraw mahahakay a kakakteh na kan tabo a pamilya ni āmang na. Sira danaw adedekey da saw kan siraw karniro, kalding, kan baka da saw nabidin do tana a Gosen.

⁹ Myan pa saw kadwan a nagkabalyo kan nachisakay do karison a minonot di Jose. Taywaraw kāro no bonggoy da.

¹⁰ Do nakapakarapit daw do pangir-irekan daw do Atad do dāya naw do Oksong a Jordan, kinalyak daw nagdongdong-aw. Do dawri, papito a karaw a pinarin ni Jose iyaw dadakay daw a kapagdongdong-aw.

¹¹ Do nakaboya daw no omidiaw do Kanaan so nyaya kapagdongdong-aw da do Atad, binata da a kon da, “Taywaraya makapaynyin nyaya a kapagdongdong-aw no taga Egipto saya.” Dawa, nayngaran nawri a logar do dāya nad Jordan so Abel Misraim.*

* **50:11 50:11** No chakey na batahen Abel Misraim do chirin a Hebreo, ki “dongdong-aw dan taga Egipto.”

¹² As dawa, pinarin dan mahahakay saw a anak ni Jakob iyaw inbilin naw dyira,

¹³ ta inyangay daw bangkay naw do tana a Kanaan, as intabon da do aschipaw a myan do bengkag do Makpela do dayāen logar a Mamre. Iyaw nya aschip kan bengkag, ginātangaw ni Abraham di Epron a Heteo tan payparinen na pagtatanman.

¹⁴ Katayoka ni Jose a nangitabon si āmang na, naybidi do Egipto kontodo siraw kakakteh na saw kan siraw tabo tawotawowaw a minonot dya do kaitabon ni āmang na.

No Kaibahey Ni Jose So Dyi Na Kapamahes

¹⁵ Katayoka no nakadimanaw ni āmang da, namo saw mahahakayaw a kakakteh ni Jose. Binatabata da a kon da, “Angwan ari pa yaten ni Jose a ipsok, as bahsen na yaten do marahetaw a pinarin ta dya do kachwaw?”

¹⁶ Dawa, nyaw inpaibahey da di Jose, “Sakbay a nadiman si Āmang,

¹⁷ inbilin na dyamen a ibahey namen dyimo nya a kāna, ‘Pakawanen mo pakono saw mahahakay a kakakteh mo do gatos da dyimo kan do marahetaw a pinarin da dyimo do kachwaw.’ Dawa, chāsi mo pa yamen, yamen a tobotoboyen no Dyos ni āmang mo, ta pakawanen mo pa yamen do gatos namen dyimo.” Tomnanyis si Jose do nakadamag naw so nyaya.

¹⁸ Sinpangan na, mismo dana siraw kakakteh naw nangay di Jose, as nagrokob sa do tana do salapen na. Binata da a kon da, “Cha kami dya a mayparin a adipen mo.”

19 Binata ni Jose dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta polos a dyi kwa salsalyan chakey no Dyos.

20 Panggep nyo mamarin so marahet dyaken do kachwaw, ki pinayparin no Dyos a maganay a akmas naparinaya changori tan dya madiman riniwriw a tawotawo do kapteng.†

21 Dawa, abaw chamo nyo, ta yaken maka-toneng dyinyo kan siraw kamotdehan nyo.” Do dawri, napakaro iyaw kāmo da do dyaya inbahey ni Jose dyira do makahwahok saw a chirin na.

No Kadiman Ni Jose

22 Tinongtong ni Jose iyaw minyan do Egipto kontodo saw tabo a pamilya ni āmang na. Magtawen so asa gasot kan asa poho do kadiman na.

23 Ki sakbay no kadiman na, naboya ni Josew apōko na saw do toben yapod siraw pōtotaw ni Epraim. As do kaiyanak dan apōko naw do tōd a siraw pōtotaw ni Makir a mahakay a pōtot ni Manases, sinapnyi sa ni Jose, ta nawriw dadakay da a rawaten da do pamilya da.

24 Do asa karaw, binata na dyirad kakakteh na saw a kāna, “Makalo danaw kabitos no anges ko. Ki aran komwan, chapatak ko a no Dyos masig-orādo a mangaywan dyinyo. Ikarō nanchinyo do dya a tana, as paybidihen nanchinyo do tanaw a inkari na da simna Abraham, Isaak, kan Jakob.”

25 Katayoka na, pinagkari na saw mahahakayaw a kakakteh na a kāna, “Masigorādo

† 50:20 50:20 Roma 8:28

ko a no Dyos, ki mangaywan dyinyo, as anchan pabidihen naynyo do dawri a tana, ikari nyo dyaken a panawbi nyonchi iyaw bangkay ko.”

²⁶ Nadiman si Jose do kapagtawen na so asa gasot kan asa poho. Binalsamar da iyaw inawan na, as nakailongon da sya do Egipto. 22:14 Do chirin Hebreo, ki “Jehoba-jireh.”

Ibatan

Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d